

Portti Saimaalta Laatokalle

Parikkalan kunta

Tilinpäätös 2019

Kunnanhallitus 24.3.2020 / 41 §
Kunnanvaltuusto 15.6.2020 / 5 §

1 TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDELLA TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	4
1.1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	4
1.1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET.....	5
1.1.3. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	13
1.1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	17
1.1.5 KUNNAN HENKILÖSTÖ	18
1.1.6 YMPÄRISTÖASIAT	18
1.1.7 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	19
1.1.8 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA.....	19
1.2. SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIEN HALLINNAN JÄRJESTÄMINEN.....	20
1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	22
1.3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN.....	22
1.3.2 TOIMINNAN RAHOITUS	24
1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	26
1.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT	29
1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	30
1.6.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ	30
1.6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	31
1.6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	31
1.6.4 ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	31
1.6.5 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	32
1.6.6 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	33
1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	36
1.7.1 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	36
1.7.2 TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	36
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	37
2.1 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	38
HALLINTO	38
HYVINVOINTI- JA SIVISTYSPALVELUT	43
ELINVOIMA- JA ELINYMPÄRISTÖPALVELUT	53
RAKENNUSVALVONTAPALVELUT	60
2.2. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	61
2.3. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	64
2.4. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	67
2.5. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA	68
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	69
3.1 TULOSLASKELMA	69
3.2 RAHOITUSLASKELMA.....	70
3.3. TASE	71
3.4 KONSERNILASKELMAT	73
4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	77
4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	77
4.2 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	77
4.3 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	78

4.4 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	81
4.4.1 TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	81
4.4.2 TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	84
4.5 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	86
4.6 HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	87
5 ERIYTETTYT TILINPÄÄTÖKSET	89
5.1. VESIHUOLTOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA TUNNUSLUVUT	89
6 ALLEKIRJOITUKSET	93
7 TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	93
8 LUETTELOT JA SELVITYKSET	94
HENKILÖSTÖRAPORTTI 2019	95

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDELLE TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Parikkalan kunnan talous on heikentynyt viimeisten vuosien aikana huolestuttavasti. Toki tilanne ei ole kehittynyt yllättäen. Sinällään välttämätön ja kiireellinen Kirjolan koulun rakentaminen lisää lainakantaa ja alijäämäinen talous syö vähitellen kunnan vahvan taseen. Eksoten kustannuskehitys on huolestuttava ja lisää väistämättä paineita talouden tasapainottamiseksi. Koronavirus tulee aiheuttamaan myös Suomessa pandemian, mikä vaikuttaa yleiseen taloudelliseen kehitykseen dramaattisesti. Lomautukset ja yritysten toiminnan lopettaminen vähentävät verotuloja ja lisäävät työttömyyttä.

Jätevedenpuhdistamon rakentaminen ei ole edennyt suunnitellussa aikataulussa. Edelleen urakka on sen keskeisimmän ja toiminnan kannalta kriittisimmän kokonaisuuden osalta kesken. MBR-kalvojen läpäisyyden liittyvät ongelmat on saatava kuntoon pikaisesti, mitä myös ympäristölupa edellyttää. Vaikuttaa siltä, että puutteita osaamisessa on sekä tilaajalla että urakoitsijoilla, mitä jaettu urakka vain korostaa.

Vuonna 2019 tuli esille sekä varhaiskasvatuksessa että Kirjolan koululla useita sisäilmasta johtuvia ongelmia, jotka edellyttivät pikaisia toimenpiteitä ja nostivat kustannustasoa. Vaikka lasten, vanhempien ja henkilökunnan palaute ja huolet ovat oikeutettuja, joutuivat päälliköt perustehtävien ohella venymään tilanteen hallitsemiseksi. Kun kunnassa ei ole perinteistä toimialaorganisaatiota, kuormittavat kaikki häiriötilanteet myös kunnanjohtajaa. Aikaa kuluu kohtuuttomasti päivittäisten ”palojen” sammuttamiseen. Yleensäkin on jatkossa kiinnitettävä esimiesten ja henkilökunnan hyvinvointiin enemmän huomiota, mikä vaikuttaa samalla käsitykseen kunnasta vetovoimaisena ja haluttuna työpaikkana.

Talousarvion mukaisesti tiivistetään tänä vuonna edelleen yhteistyötä Rautjärven kunnan kanssa. Toivottavasti teknisten palvelujen yhteiseen toteuttamiseen löytyy tarkoituksenmukainen ratkaisu. Elinkeinojen kehittämisessä ei muutamaan vuoteen ole saatu juurikaan tuloksia pl. periaatepäätös rajanylityspaikan kansainvälistämisestä 2024, johon on kuitenkin vielä aikaa ja joka sisältää useita epävarmuustekijöitä. Joka tapauksessa elin- ja vetovoimaa on haettava yhteisellä alueellisella yhteistyöllä ja markkinoinnilla, josta on jo lähtöaskeleita otettu. Jatkon osalta on tunnustettava ja hyväksyttävä, että karsintaa sekä palveluissa että henkilöstössä on tehtävä kaikilla toiminnan osa-alueilla. Toivottavasti kuntavaalien läheisyys ei tee tästä epärealistista toivetta.

Vuosi 2019 on jäänyt taakse ja uudet haasteet odottavat. Niiden osalta olemme samassa veneessä koko Etelä-Karjalan ja osin myös Savonlinnan seudun kanssa. Nyt viranhaltijoilta ja luottamushenkilöstöltä odotetaan innovatiivisia, rohkeita ja yksinkertaisia ratkaisuja tilanteen vakauttamiseksi. Tavoitteeksi on meidän kaikkien asetettava kunnan talouden tasapainottaminen parin kolmen vuoden kuluessa.

Valmiuslain myötä elämme poikkeustilaa, joka voi kestää pitkälle kevääseen. Tästäkin tilanteesta me selviydymme pitämällä huolta toisistamme ja tekemällä työmme kukin mahdollisimman hyvin. Ehkä myös opimme tästä jotakin. Toivottavasti yhteisöllisyys ja me henki kasvaa, mitä tulemme tilanteen vakauduttua tarvitsemaan.

Kiitos luottamushenkilöstölle hyvästä yhteistyöstä vuoden 2019 aikana. Kiitokset kunnan työntekijöille hyvästä työpanoksesta kunnan tehtävien ja palvelujen toteuttamiseksi. Parikkala on parasta yhdessä.

Parikkalassa 19.3.2020

Vesa Huuskonen, kunnanjohtaja

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuusto

Vuoden 2017 kunnallisvaaleissa on valittu vaalikaudeksi 2017-2021 kunnan ylintä päätösvaltaa käyttämään 27-jäseninen valtuusto, jonka poliittiset voimasuhteet ovat seuraavat:

- 6.5.2019 saakka: KESK. 12, KOK 4, LIBE (UP sit.) 4, SDP 3, KD 2, PS 1 ja VIHR 1.
- 7.5.2019 alkaen: KESK. 11, KOK 4, LIBE (UP sit.) 5, SDP 3, KD 2, PS 1 ja VIHR 1.

Kunnanvaltuuston kokoonpano ja osallistuminen vuoden 2019 kokouksiin:

Nimi	Valtuustoryhmä	Läsnä	
Ahokas Paula	LIBE (UP sit.)	5	
Ahoranta Vuokko	KOK	5	
Anttonen Mika	KESK	4	
Anttonen Pekka	SDP	5	2. varapj
Berg Ari	KESK	4	
Eerikäinen Anne	KESK	5	
Hälvä Niko	KESK	4	
Jantunen Timo	PS	2	
Kiviaho Jouni	LIBE (UP sit.)	5	
Koiso-Kanttila Pekka	LIBE (UP sit.)	5	
Kokkonen Minna	KOK	5	
Kujanpää Ulla	KD	4	
Laukkanen Marjatta	KOK	5	pj
Laukkanen Olavi	KESK / 7.5.2019 alk. LIBE (UP sit.)	5	3. varapj
Neuvonen Timo	KESK	5	
Paajanen Antti	KESK	5	
Paakkinen Sakari	KESK	5	
Pylvänäinen Inka	VIHR	3	
Saikkonen Matti	KESK	5	
Saukkonen Sami	KESK	4	
Sikiö Mirja	SDP	5	
Sinkkonen Sami V. A	KESK	4	
Tavi Päivi	KD	4	
Tynnilä Päivi	SDP	5	
Uimonen Markku	KOK	5	
Valkeapää Lassi	KESK	5	1. varapj
Valkeapää Maija	LIBE (UP sit.)	3	

Varajäsenet:

Friman-Nummila Kerttu	PS	2
Hämäläinen Jukka	KESK	3
Jääskeläinen Juha-Matti	KESK	1
Karjalainen Jorma	VIHR	2
Kettunen Seppo	KESK	1
Mäkelä Minna	KOK	1
Paakkinen Elina	KESK	1
Palmu Kare	LIBE (UP sit.)	1
Sopanen Risto	LIBE (UP sit.)	3
Tuunanen Elisa	KESK	1
Viitala Niko	SDP	1

Vuorela Juha, hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä	5
--	---

Valtuusto kokoontui viisi kertaa, joissa käsiteltiin 44 asiaa. Lisäksi järjestettiin kaksi valtuustoseminaaria.

Kunnanvaltuuston vaalilautakunta

Varsinainen jäsen

Neuvonen Timo pj
Pylvänäinen Inka vpj
Anttonen Mika
Tynnilä Päivi
Uimonen Markku

Henkilökohtainen varajäsen

Saukkonen Sami
Ahokas Paula
Sinkkonen Sami
Anttonen Pekka
Ahoranta Vuokko

Keskusvaalilautakunta

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsenet (eivät henkilökohtaisia)	Läsnä
Paakkinen Sakari, pj	8	1. Väliviita Kimmo	3
Mäkelä Minna, vpj	3	2. Silventoinen Annikki	
Laakkonen Virva	6	3. Granlund Allan	4
Rautio Seppo	8	4. Kaijansinkko Hanna	
Valkeapää Birgitta	7	5. Poutanen Jussi	
		6. Tynnilä Päivi	
		7. Kainulainen Eeva	
		8. Wilska-Neuvonen Ritva	
		9. Neuvonen Jaakko	
		10. Eerikäinen Anne	1

Keskusvaalilautakunnan sihteerinä toimi hallintojohtaja Juha Vuorela.
Keskusvaalilautakunta kokoontui 8 kertaa vuonna 2019 ja käsitteli 19 asiaa.

Tarkastuslautakunta 31.5.2019 saakka

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Kiviaho Jouni, pj	5	Tuunanen Taito	
Saikkonen Matti, vpj	5	Paajanen Antti	
Eerikäinen Anne	5	Rönkkönen Maarit	
Hämäläinen Jukka	5	Nokelainen Juha	
Mäkelä Minna	2	Kokkonen Minna	2

Tarkastuslautakunta 1.6.2019 alkaen

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Kiviaho Jouni, pj	4	Tuunanen Taito	
Saikkonen Matti, vpj	3	Anttonen Juho	
Eerikäinen Anne	4	Rönkkönen Maarit	
Hämäläinen Jukka	4	Nokelainen Juha	
Mäkelä Minna 16.6. saakka (varajäsen Kokkonen Minna)			
Kokkonen Minna 17.6. alkaen	4	Kosonen Leena	

Tarkastuslautakunnan sihteerinä toimi toimistosihteerä Auli Hietanen. Tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2019 yhdeksän kertaa ja käsitteli 36 asiaa.
Tarkastuslautakunta teki tutustumis- ja perehtymiskäyntejä tarkastuskohteisiin.

Kunnanhallitus 31.5.2019 saakka

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Berg Ari, pj	11	Saukkonen Sami	1
Anttonen Pekka, 1. vpj	12	Sikiö Mirja	
Valkeapää Maija, 2.vpj	8	Ahokas Paula	3
Ahoranta Vuokko	10	Uimonen Markku	1
Kujanpää Ulla	10	Koiso-Kanttila Pekka	2
Laukkanen Olavi	12	Tuunanen Elisa	
Neuvonen Timo	11	Sinkkonen Sami	1
Huuskonen Vesa, kunnanjohtaja, esittelijä			9
Vuorela Juha, vs. kunnanjohtaja, esittelijä, pöytäkirjanpitäjä			3
Vuorela Juha, hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä			9

Kunnanhallitus 1.6.2019 alkaen

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Berg Ari, pj	9	Saukkonen Sami	6
Sikiö Mirja, 1. vpj	14	Viitala Niko	2
Valkeapää Maija, 2.vpj	10	Ahokas Paula	4
Kujanpää Ulla	12	Pylvänäinen Inka	1
Neuvonen Timo	13	Sinkkonen Sami	1
Paajanen Antti	12	Tuunanen Elisa	2
Uimonen Markku	11	Koiso-Kanttila Pekka	3
Huuskonen Vesa, kunnanjohtaja, esittelijä			14
Vuorela Juha, hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä			13
Jänönen Anne, vs. hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä			1

Kunnanhallitus kokoontui 26 kertaa vuonna 2019 ja käsitteli 236 asiaa.
Suunnittelukokoukset ja muut neuvottelut 12.

Elinvoima- ja elinympäristölautakunta 31.5.2019 saakka

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Sinkkonen Sami V. A, pj	3	Kettunen Seppo	
Jantunen Timo, vpj	3	Friman-Nummila Kerttu	
Heikinheimo Kristiina	2	Toikka Janne	1
Hälvä Niko	2	Hämäläinen Jukka	1
Kokkonen Minna	3	Innanen Sirpa	
Paakkinen Elina	3	Tiainen Jarmo	
Viitala Niko	3	Tynnilä Päivi	
Neuvonen Timo, kh:n edustaja	2		
Berg Vesa, rakentamispäällikkö, esittelijä			3
Kupiainen Mikko, kuntatekniikan päällikkö, esittelijä			3
Reiman Pekka, elinkeinojohtaja, esittelijä			3
Silventoinen Sari, kiinteistösihteeri, pöytäkirjanpitäjä			3

Elinvoima- ja elinympäristölautakunta 1.6.2019 alkaen

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Sinkkonen Sami V. A, pj	7	Kettunen Seppo	
Jantunen Timo, vpj	7	Friman-Nummila Kerttu	
Hälvä Niko	6	Hämäläinen Jukka	1
Mikhailova Olga	4	Toikka Janne	2
Kokkonen Minna 16.6. saakka	1		
Mäkelä Minna 17.6. alk.	5	Pylvänäinen Inka	
Paakkinen Elina	5	Tiainen Jarmo	2
Viitala Niko	6	Tynnilä Päivi	
Neuvonen Timo, kh:n edustaja	6		
Berg Vesa, rakentamispäällikkö, esittelijä			7
Kupiainen Mikko, kuntatekniikan päällikkö, esittelijä			5
Määttänen Heikki, vs. kuntatekniikan päällikkö, esittelijä			2
Reiman Pekka, elinkeinojohtaja, esittelijä			3
Tolkki Taina, vs. elinkeinojohtaja, esittelijä			1
Vuorela Juha, vs. elinkeinojohtaja, esittelijä			1
Silventoinen Sari, kiinteistösihteeri, pöytäkirjanpitäjä			6
Tuunanen Mirja, taloussihteeri, pöytäkirjanpitäjä			1

Elinvoima- ja elinympäristölautakunta kokoontui 10 kertaa vuonna 2019 ja käsitteli 107 asiaa.

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta 31.5.2019 saakka

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Ahoranta Vuokko, pj	5	Nikkinen Paula-Inkeri	
Sikiö Mirja, vpj	5	Kosonen Kare	
Hernesmaa Harri	4	Tavi Päivi	1
Kainulainen Janne	3	Anttonen Mika	1
Kettunen Seppo	5	Saukkonen Mia	
Valkeapää Lassi	3	Jääskeläinen Juha-Matti	
Wilska-Neuvonen Ritva	4	Friman-Nummila Kerttu	1
Laukkanen Olavi, kh:n edustaja	2		
Aalto Sarri, rehtori, esittelijä			5
Kokkonen Sari, varhaiskasvatuspäällikkö, esittelijä			2
Kokkonen Sari, varhaiskasvatuspäällikkö, esittelijä, pöytäkirjanpitäjä			2
Repo Satu, vt. varhaiskasvatuspäällikkö, esittelijä			1
Paakkinen Eeva, kulttuuripäällikkö, esittelijä, pöytäkirjanpitäjä			3

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta 1.6.2019 alkaen

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Ahoranta Vuokko, pj	4	Nikkinen Paula-Inkeri	
Tolkki Taina, vpj	3	Kosonen Kare	
Hernesmaa Harri	2	Tavi Päivi	1
Kainulainen Janne	1	Anttonen Mika	1
Kettunen Seppo	4	Saukkonen Mia	
Valkeapää Lassi	4	Jääskeläinen Juha-Matti	
Wilska-Neuvonen Ritva	4	Friman-Nummila Kerttu	
Paajanen Antti, kh:n edustaja	1		
Aalto Sarri, rehtori, esittelijä			4
Repo Satu, vt. varhaiskasvatuspäällikkö, esittelijä, 31.7. saakka			1
Hämäläinen Markku, varhaiskasvatuspäällikkö, esittelijä, 1.8. alkaen			3
Paakkinen Eeva, kulttuuripäällikkö, esittelijä, pöytäkirjanpitäjä, 31.7. saakka			1
Toivonen Timo, kansalaisopiston rehtori, esittelijä, 1.8. alkaen			3
Tuunanen Mirja, taloussihteeri, pöytäkirjanpitäjä, 23.9. alkaen			3

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta kokoontui vuonna 2019 yhdeksän kertaa ja käsitteli 68 asiaa.

Rakennuslautakunta 31.5.2019 saakka

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Saukkonen Sami, pj	3	Tiainen Jarmo	
Palmu Kare, vpj	2	Koiso-Kanttila Maija	1
Anttonen Mika	3	Rita Vesa	
Kaijansinkko Hanna	3	Karjalainen Jorma	
Wilhelms Saara	3	Aidanjuuri Lumi	
Kujanpää Ulla, kh:n edustaja	3		
Seppo Vento, rakennustarkastaja, esittelijä, pöytäkirjanpitäjä			3

Rakennuslautakunta 1.6.2019 alkaen

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Saukkonen Sami, pj	2	Tiainen Jarmo	
Palmu Kare, vpj	1	Koiso-Kanttila Maija	1
Anttonen Mika	1	Rita Vesa	1
Kaijansinkko Hanna	2	Karjalainen Jorma	
Wilhelms Saara	1	Aidanjuuri Lumi	
Kujanpää Ulla, kh:n edustaja	2		
Seppo Vento, rakennustarkastaja, esittelijä, pöytäkirjanpitäjä			2

Rakennuslautakunta kokoontui vuonna 2019 viisi kertaa ja käsitteli 25 asiaa.

Kunnanhallituksen henkilöstöjaosto 31.5.2019 saakka

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Berg Ari, pj	3	Laukkanen Olavi	
Anttonen Pekka, vpj	3	Neuvonen Timo	
Valkeapää Maija	3	Kujanpää Ulla	
Huuskonen Vesa, kunnanjohtaja, esittelijä			3
Jänönen Anne, henkilöstösihteeri, pöytäkirjanpitäjä			3

Kunnanhallituksen henkilöstöjaosto 1.6.2019 alkaen

Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä
Berg Ari, pj	1	Neuvonen Timo	
Sikiö Mirja, vpj	1	Paajanen Antti	
Valkeapää Maija	1	Kujanpää Ulla	
Huuskonen Vesa, kunnanjohtaja, esittelijä			1
Jänönen Anne, henkilöstösihteeri, pöytäkirjanpitäjä			1

Kunnanhallituksen henkilöstöjaosto kokoontui vuonna 2019 neljä kertaa ja käsitteli 13 asiaa. Henkilöstöjaoston toimivalta on määritelty hallintosäännössä.

Kunnanhallituksen asettamat toimikunnat**Jätevedenpuhdistamon rakennustoimikunta**

Jäsenet	Läsnä
Ari Berg, pj	8
Paajanen Antti, vpj	7
Pekka Anttonen	7
Sami Sinkkonen	8
Berg Vesa	8
Kupiainen Mikko	8
Vento Seppo	2
Määttänen Heikki	4
Huuskonen Vesa	5
Vuorela Juha	2

Toimikunta kokoontui 8 kertaa. Toimikunnan sihteerinä toimi rakentamispäällikkö Vesa Berg (7) ja Heikki Määttänen (1).

Kirjolan kouluhanke 2020 -suunnittelu- ja rakentamistoimikunta

Varsinainen jäsen	Läsnä
Ari Berg, pj	13
Vuokko Ahoranta	13
Sami Sinkkonen	11
Antti Paajanen	11
Ulla Kujanpää	12
Vesa Huuskonen	11
Juha Vuorela	2
Sarri Aalto	11
Hanna Aalto	12
Vesa Berg	13
Heikki Määttänen	7

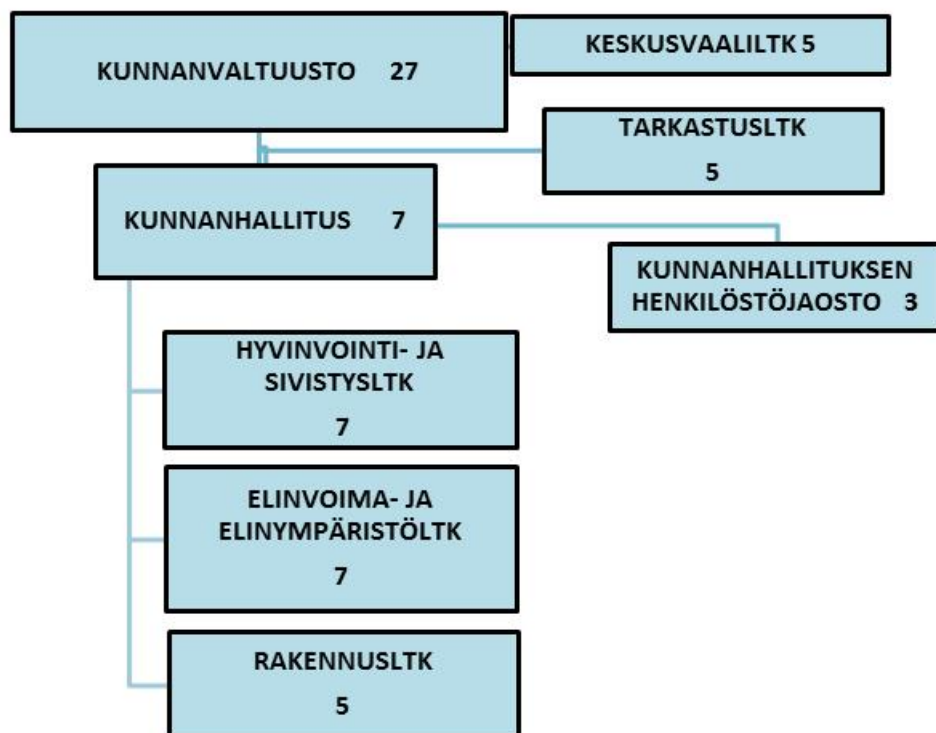
Toimikunta kokoontui vuonna 2019 viisitoista kertaa. Toimikunnan sihteerinä toimivat Heikki Määttänen (2) ja rakentamispäällikkö Vesa Berg (11).

Vanhus- ja vammaisneuvosto

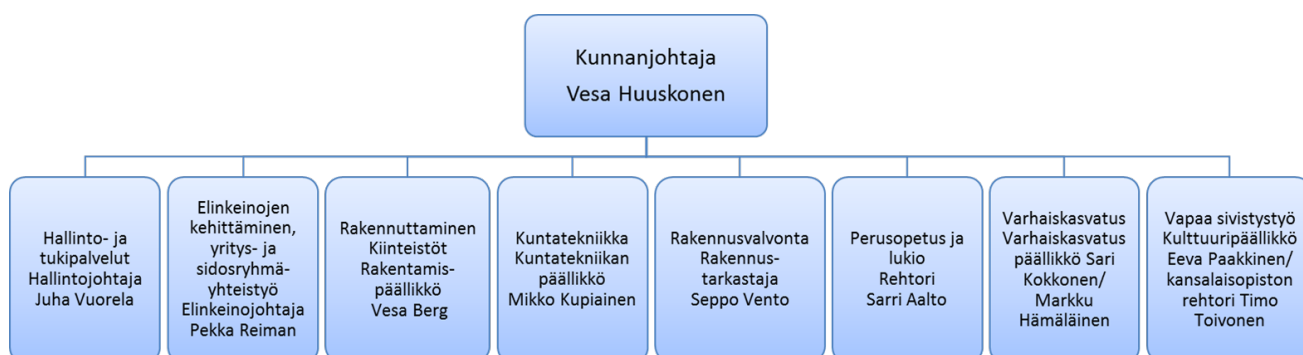
Varsinainen jäsen	Läsnä
Valkeapää Lassi, pj	4
Sikiö Mirja, vpj	4
Ahokas Paula	4
Kosonen Tuula	4
Myllys Soili	4
Pasanen Raimo	3
Toppinen Leila	4
Tavi Päivi	3
Valkeapää Pirkko	3
Laukkanen Olavi, kh:n edustaja 31.5. saakka	1
Uimonen Markku, kh:n edustaja 1.6. alkaen	2

Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontui neljä kertaa ja käsitteli 25 asiaa. Vanhus- ja vammaisneuvoston sihteerinä toimi toimistosihteerä Auli Hietanen.

Luottamushenkilöorganisaatio

Parikkalan kunnan viranhaltijaorganisaatio 2019

1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

1.1.3.1 Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön joulukuussa 2019 julkaiseman taloudellisen katsauksen mukaan kotimainen kysyntä ylläpitää talouskasvua tulevina vuosina, sillä ulkomaankaupan näkymät ovat heikohkot. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvulle korostuu varsinkin v. 2020. Korona epidemiaan varautuminen tulee vaikuttamaan merkittävästi sekä maailman että kotimaan talouteen. Kokonaisvaikutusta ei ole tässä yhteydessä yksityiskohtaisemmin arvioitu.

Julkinen talouden alijäämä kasvaa v. 2020, kun hallitusohjelman mukaiset menolisäykset astuvat voimaan. Ilman työllisyyttä sekä talouden ja julkisen hallinnon tuottavuutta kohentavia toimia julkinen talous pysyy myös tulevina vuosina alijäämäisenä. Julkinen velka suhteessa BKT:hen kääntyy vähitellen uudelleen kasvuun.

Vuonna 2019 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 1,6 %. Asuinrakennusinvestoinnit supistuvat ja tuotannollisten investointien kasvu hidastuu. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu työllisyyden sekä ansiotason noustessa. Viennin kasvu kiihtyy palveluviennin ja laivatoimitusten seurauksena. Vuonna 2020 BKT tulee ennusteiden mukaan laskemaan jopa 5 %, mikä johtaa työttömyyden kasvamiseen ja verotulojen laskuun.

Bruttokansantuote kasvaa 1,1 % v. 2021 ja 1,2 % v. 2022. Hitaahko talouskasvu ja kiihtyvä nimellispalkkojen nousu pysäyttävät työvoiman kysynnän kasvun vuosina 2020–2021.

Maailmantalouden tilanne on erityisesti puhjenneen pandemian johdosta epävarma. Maailmankaupan kasvu vuonna 2019 on ollut hyvin heikkoa kauppakonfliktien takia, suhdannesyistä sekä autoteollisuuden meneillään olevan rakennemuutoksen takia. Maailmankaupan elpymistä vuonna 2020 on vaikea ennustaa.

Kuntatalous

Valtiovarainministeriön joulukuun 2019 taloudellisen katsauksen mukaan kuntien alijäämä syvenee edelleen v. 2019. Menoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi mm. keväälle 2019 painottuneet kunta-alan palkankorotukset ja kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkauksen päättymisen, jonka vaikutus näkyy suurimmaksi osaksi jo v. 2019. Myös investointimenot jatkavat kasvuaan muuttoliikkeen ja rakennuskannan iän vauhdittamina. Kuntien tulot kasvavat menoja selvästi hitaammin v. 2019.

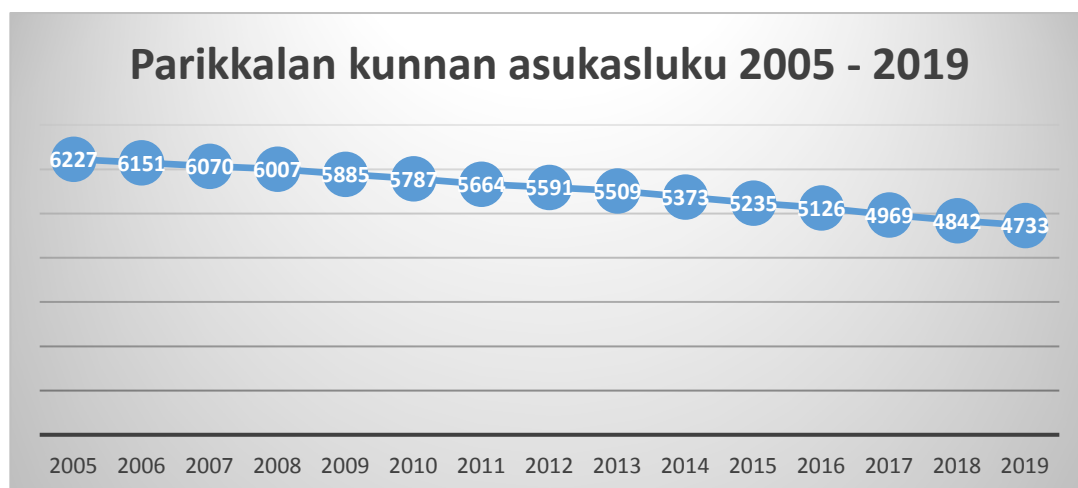
Kuntien alijäämä pienenee hiljalleen vuosina 2019–2021. Vuonna 2019 menoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi kunta-alan palkankorotukset ja kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkauksen päättymisen, jonka vaikutus näkyy suurimmaksi osaksi jo vuonna 2019. Myös investointimenot pysyvät korkealla tasolla vilkkaana jatkuvan sairaalarakentamisen vuoksi. Kuntien tulot kasvavat vuonna 2019 kuitenkin menoja nopeammin, kun verotulojen kasvu piristyy. Kuntien saamien verotulojen kasvua kiihdyttävät mm. jäännösverojen maksun aikaistumisesta johtuva kertaluonteinen verotulojen lisäys vuonna 2019 ja keskimääräisen kunnallisveroprosentin nousu 0,04 prosenttiyksiköllä 19,88.

Kuntien kulutusmenoja kasvattavat ennustejaksolla väestön ikääntymisestä johtuva terveys- ja hoivapalvelujen kysynnän kasvu sekä yksittäisten terveydenhuoltotoimenpiteiden kallistuminen hoitojen kehittyessä. Lisäksi kuntien menoja kasvattaa hallituksen lisäpanostukset sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä koulutukseen.

1.1.3.2 Oman talousalueen ja kunnan kehitys

Väestö

Parikkalan väkiluku oli vuoden 2019 lopussa Tilastokeskuksen ennakkotilaston mukaan 4 733 henkeä. Väkiluvun vähennys vuonna 2019 oli 111 henkilöä, mikä on hie-
man vähemmän kuin vuonna 2018.

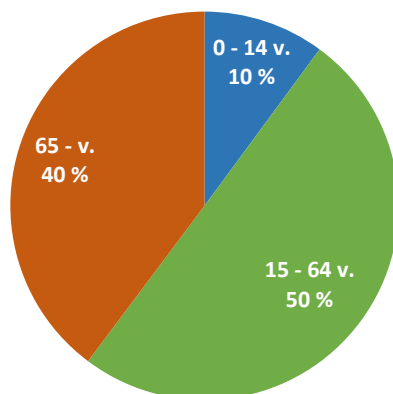
Tilastojen mukaan eniten Parikkalaan on muutettu Savonlinnasta, Rautjärveltä, Lap-
peenrannasta, Kiteeltä ja Joensuusta. Vastaavasti Parikkalasta on muutettu paljolti
samoihin kuntiin.

Parikkalan asukkaiden väestörakenne vuoden 2019 lopussa:

Ikäluokka	Miehet		Naiset		Yhteensä	
	hlöä	%	hlöä	%	hlöä	%
0 - 14	254	10,6 %	224	9,6 %	478	10,1 %
15 - 64	1275	53,4 %	1098	46,8 %	2373	50,1 %
65 -	860	36,0 %	1022	43,6 %	1882	39,8 %
Yhteensä	2389	100 %	2344	100 %	4733	100,0 %

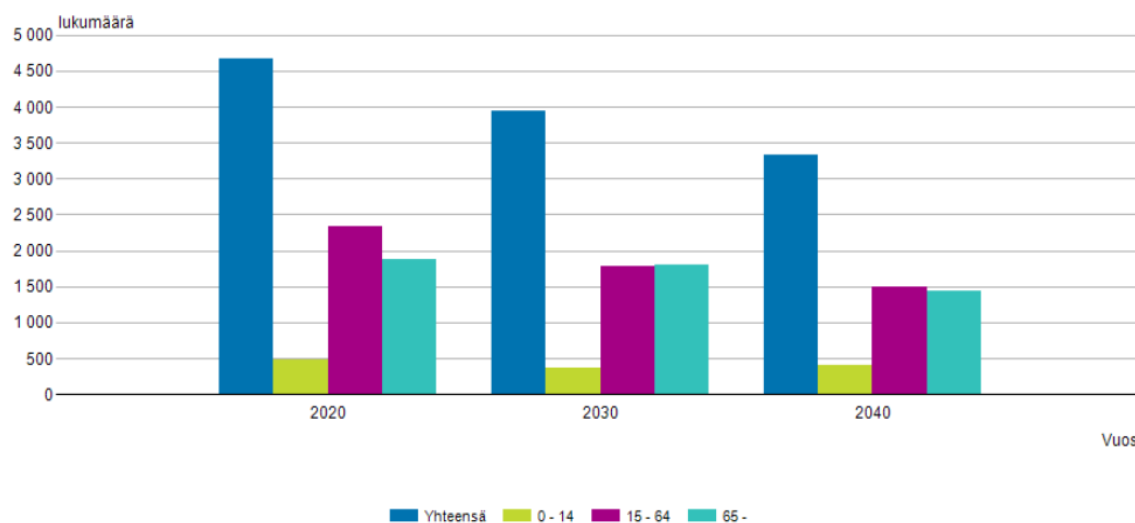
Lähde: Tilastokeskus

**Parikkalan kunnan ikärakenne ikäluokittain
31.12.2019 (ennakko)**

Väestöllinen huoltosuhde, eli alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrä 100 työikäistä kohden oli vuoden 2019 alussa 99,3. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan vuonna 2022 väestöllinen huoltosuhde Parikkalassa on 107,0. Etelä-Karjalassa kehitys on lähes samansuuntainen Savitaipaleella ja Rautjärvellä. Muiden Etelä-Karjalan maalaiskuntien luvut ovat pienempiä.

Väestöennuste

Lähde: Tilastokeskus

Koko Etelä-Karjalan maakunnan väkiluku Tilastokeskuksen ennakkotilaston mukaan 31.12.2019 oli 127 917 ja Imatran seutukunnan 39 636. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan vuonna 2021 Etelä-Karjalan alueella on vajaat 127 000 asukasta ja vastaavasti 2030 on vajaat 120 000 sekä vuonna 2040 noin 112 000 asukasta.

Tilastokeskuksen tilaston mukaan Parikkalan kunnan maapinta-ala on 592,26 km², joten väestötiheys 1.1.2019 oli 8,18 henkeä/ km² ja taajama-aste 44,6.

Työllisyys

Työssäkäynti, pääasiallinen toiminta 2018

	Ikäluokat			
	yhteensä	-17	18 - 64	65 -
Yhteensä	4842	608	2376	1858
Työvoima	1842	0	1814	28
Työlliset	1620	0	1592	28
Työttömät	222	0	222	0
Työvoiman ulkopuolella olevat	3000	608	562	1830
0-14 -vuotiaat	502	502	0	0
Opiskelijat, koululaiset	168	97	71	0
Varusmiehet, siviilipalvelusmiehet	6	0	6	0
Eläkeläiset	2186	2	356	1828
Muut työvoiman ulkopuolella olevat	138	7	129	2

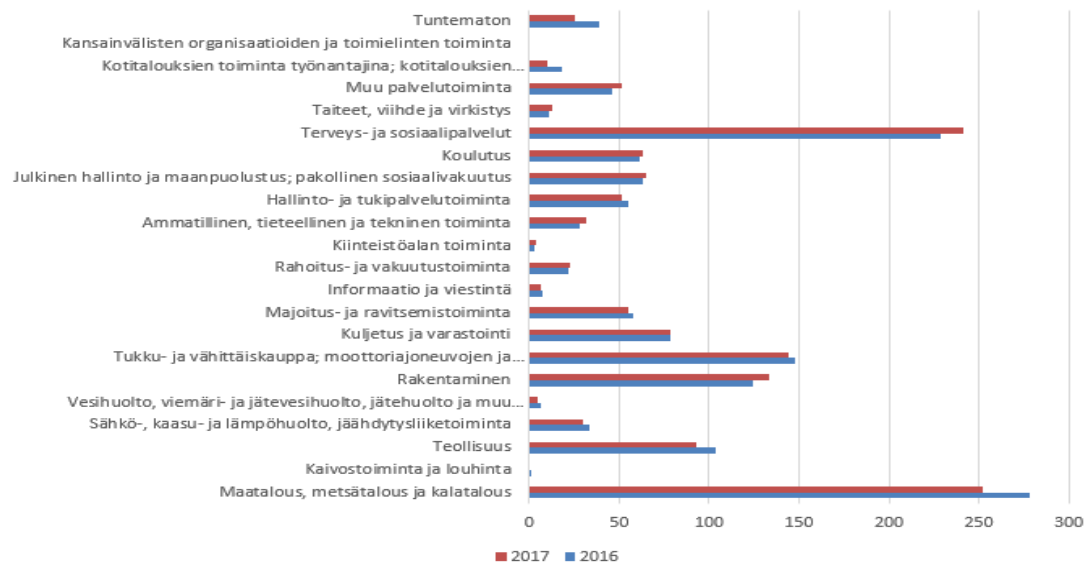
Lähde: Tilastokeskus

Työllisten suhdetta työvoiman ulkopuolella tai työttömänä olevaan mittaava taloudellinen huoltosuhde yhtä työllistä kohden oli vuoden 2017 lopussa 2,00, joka on suunnilleen samaa luokkaa kuin naapurikunnissa.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli suurin joulukuussa, 12,5 % ja pienin toukokuussa, 8,4 % työvoimasta. Vuoden 2019 keskiarvo oli 10,3 %, joka on 0,2-prosenttiyksikköä pienempi kuin vuonna 2019. Parikkalassa työttömien osuus oli pienempi kuin Imatran seutukunnalla. Yli vuoden työttömänä olleita oli joulukuun 2019 tilaston mukaan 42 henkilöä (49 henkilöä vuoden 2018 lopussa) ja alle 25-vuotiaita vastaavasti henkilöä 15 (21 henkilöä 2018 lopussa). Kuukausittain avoimia työpaikkoja on ollut 5–27 kappaletta.

Parikkalassa työvoima vähenee vuosittain noin 100 henkilöllä.

Työpaikat toimialoittain 2016 ja 2017

Työpaikkojen yhteismäärä vuonna 2017 oli 1374 ja se on laskenut 38 kpl vuodesta 2016. Maa- ja metsätalouden työpaikkojen osuus (18,3 %) on suurempi kuin muissa seudun kunnissa. Teollisten työpaikkojen osuus (6,8 %) on lähes samaa tasoa kuin Ruokolahdella ja selvästi suurempi Imatralla ja Rautjärvellä. Rakentamisen ja palveluiden osuuden kuntakohtaiset erot eivät ole suuria. Tilastokeskuksen viimeisimmän tilaston (2017) mukaan kunnan työllisistä 65,3 prosenttia käy työssä oman kunnan alueella.

Työpaikkaomavaraisuus on 82,4 prosenttia.

Asuminen ja rakentaminen

	2018	
	Asutokuntien lukumäärä	Asuntoväestön lukumäärä
Yhteensä	2591	4723
Erilliset pientalot	1810	3690
Rivi- ja ketjutilat	399	521
Asuinkerrostalot	298	381
Muu rakennus	84	131

Ahtaasti asuvia asutokuntia, lkm	Ahtaasti asuvia henkilöitä, lkm	Pinta-ala/ asutokunta, m ²	Pinta-ala/ henkilö, m ²
165	636	90,2	49,5

Lähde: Tilastokeskus

Ahtaasti asuvat: Enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiötä ei lasketa huonelukuun.

Parikkalassa asuntotuotanto säilyi kertomusvuonna alhaisella tasolla; uusia omakotitaloja valmistui 4 kpl (2 kpl vuonna 2018) ja asuinrakennusten peruskorjauksia ja / tai laajennuksia 3 kpl (4 kpl). Uusia vapaa-ajan rakennuksia valmistui 4 kpl (5 kpl). Koko kunnan alueella valmistui 38 rakennusta (50). Rakentamisen lupia myönnettiin yhteensä 186 (201).

Vuoden 2018 lopussa tilastojen mukaan Parikkalassa oli 1 847 vapaa-ajan asuntoa.

Parikkalan rajanylityspaikka

Parikkalan tilapäisellä rajanylityspaikalla kirjattiin 24 011 ylitystä (24 500 vuonna 2018). Pysyviä rajanylityslupia on vuonna 2019 myönnetty Parikkalan kunnan kautta jätetyistä hakemuksista 320 kpl (218 kpl vuonna 2018).

Liikenneverkko

Helsinki–Kajaani valtatie 6 kulkee kunnan halki ja tien vuorokautinen keskimääräinen liikennemäärä Parikkalan kohdalla on vuonna 2019 ollut 3 443 ajoneuvoa. Särkisalmelta erkanevan valtatie 14:n liikenne Parikkalan kunnan alueella on keskimäärin 1 779 ajoneuvoa vuorokaudessa. Läpikulkuliikennettä hyödynnetään kunnan matkailussa ja palveluissa.

Raideliikenteen risteysasema on aivan kunnan keskustaajamassa, jossa matkustajajunat yhtä lukuun ottamatta pysähtyvät.

1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kunnanvaltuusto hyväksyi 17.6.2019 hallintosäännön, joka tuli voimaan 1.8.2019.

Kunnan asukasluvun vähentyminen jatkui edelleen ja 111 henkilön muutos on merkittävä. 0–14 vuotiaiden ja samoin 15–64 –vuotiaiden määrä on vähentynyt noin 4,5 prosenttia. Vastaavasti yli 65-vuotiaiden osuus kasvaa, mutta vain vähän, noin yhden prosentin.

Henkilöstön määrä on lisääntynyt pääasiassa Parikkalan ja Rautjärven kuntien kansalaisopistojen yhdistymisen aiheuttamasta määräaikaisen opetushenkilöstön määrän kasvusta Parikkalan kunnan toimiessa isäntäkuntana.

1.1.5 Kunnan henkilöstö

Kunnan henkilöstömäärä 31.12.2019

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	Miehet	Naiset	Yhteensä	Muutos% ed. vuodesta
Vakinaiset	49	123	172	-1,1 %
Määräaikaiset	15	55	70	42,9 %
- joista työllistettyjä		1	1	-50,0 %
Yhteensä	64	178	242	8,5 %

Henkilöstökulut on esitetty liitetiedoissa.

Henkilöstöraportti on tilinpäätöksen sivuilla 95 - 104.

1.1.6 Ympäristöasiat

Kunnan ympäristöohjelma on hyväksytty kunnanhallituksessa 24.4.2017

Ilmasto-ohjelma

Parikkalan kunta on yksi viidestä alkuperäisistä HINKU-kunnasta. Kunta on sitoutunut tavoittelemaan koko alueensa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä 80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Parikkalan hiilidioksidipäästöt ovat vähentyneet kaikkiaan 18 prosenttia vuosien 2007–2015 aikana. Merkittävimmät päästövähennykset Parikkalassa saavutettiin energiasektorilla.

Vuonna 2020 valmistuva uusi jätevedenpuhdistamo tulee vähentämään merkittävästi puhdistamon Simpelejärvelle aiheuttamaa ympäristökuormitusta.

Jätehuolto

Kunnan jätehuollon käytännön toimenpiteitä toteuttaa Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy (EKJH Oy). Vuoden 2019 aikana EKJH toteutti vuoden 2018 tapaan jätehuollon pien-
tuojille ilmaiskampanjan sekä vaarallisten aineiden kuntakohtaisen erilliskeräyksen.

1.1.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnan taloudellinen liikkumavara on kaventumassa ja tulevat vuodet ovat haasteellisia vuosikatteen pitämiseksi positiivisena. Investointi uuteen Kirjolan kouluuntoteutetaan tilanteessa, jossa verotulot ja valtionosuudet pysyvät seuraavien vuosien aikana korkeita nykyisellä tasolla. Näyttää siltä, että ilman palveluverkkoon tehtäviä muutoksia Eksoten maksuosuus nousee huomattavasti.

Kunnan taloudellinen tilanne on sidoksissa vahvasti laajempaan kokonaisuuteen ja myös Suomen ja Venäjän valtioiden väliseen yhteistyöhön, josta odotetaan nykyistä positiivisempia signaaleja ja sen myötä Parikkalan rajanylityspaikan avaamista kansainväliselle liikenteelle 2024. Sen varaan emme voi kuitenkaan perustaa elinkeinopoliittikaamme ja siksi lähivuosina on panostettava vahvasti myös muihin kokonaisuuksiin.

1.1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kuntien riskit jaetaan yleensä vahinkoriskeihin ja toiminnallisiin riskeihin, joissa kummassakin painopisteen tulee olla erityisesti riskien tunnistamisessa ja sitä kautta ennaltaehkäisyssä. Kuntien riskienhallinnan pääpaino on vahinkoriskeissä, jotka jaetaan henkilö- ja omaisuusriskeihin. Riskien hallittavuus riippuu siitä, miten niihin voidaan varautua.

Vahinkoriskejä hallitaan omaisuutta vakuuttamalla. Vahinkojen ja toiminnan keskeyttämisen varalta olevat vakuutukset on kilpailutettu 2010, jolloin on samalla määriteltävä käytettävät vakuutusmuodot ja omavastuut. Sopimukset ovat tulleet voimaan 1.1.2011. Vakuutusturva käydään läpi vuosittain pidettävässä vakuutuspalaverissa, jossa arvioidaan myös mahdolliset ajankohtaiset riskit ja päivitetään vakuutusturvaa.

Omaisuuksien hankintaan ja hallintaan sekä sen myymiseen kiinnitetään jatkuvasti huomiota. Erityisesti kiinteistöjen merkitystä ja kuntoa sekä korjaustarvetta seurataan, jotta varmistetaan arvons säilyminen. Kunnan käyttämättömät tai vajaakäyttöiset kiinteistöt on inventoitu ja laitettu myyntiin taikka päätetty purkaa, toiminta on jatkuvaa.

Henkilöstöriskejä hallitaan ensisijaisesti rekrytoinnilla, vaarallisten työyhteisöjen estämisellä, perehdyttämisellä, koulutuksella sekä kehityskeskusteluissa esiin tulleiden ongelmien ratkaisulla. Henkilöstöriskejä ovat myös työturvallisuuteen, työssäviihtymiseen yms. liittyvät vaaratekijät, joiden osalta lakisääteiset työsuojelu ja työterveyshuolto ovat kunnossa. Lisäksi työhyvinvointikyselyjä tehdään parin vuoden välein ja ongelmatilanteisiin puututaan.

Parikkalassa avoimeksi tulleiden virkojen ja työsuhteiden täyttäminen kelpoisuusehdot täyttävillä henkilöillä on osoittautunut haasteelliseksi. Osaavan henkilöstön saamiseksi kunnan kilpailukykyä hyvänä työnantajana on vahvistettava. Henkilöstön keski-ikä on korkea, mikä asettaa haasteita jaksamisen tukemiselle ja ammattitaidon ylläpitämiselle. Lähivuosina eläkkeelle siirtyminen kiihtyy, mihin jokaisen hallintokunnan tulee varautua hyvissä ajoin.

Rahoitusriskejä ovat mm. tulojen ja menojen kertymiseen liittyvät ongelmat sekä sijoitustoimintaan ja lainoihin liittyvät vaaratekijät. Rahoitusriskejä hallitaan maksuvalmiussuunnittelulla ja maltillisella sijoitus- ja lainapolitiikalla. Ajankohtainen raportointi on äärimmäisen tärkeää menojen ja tulojen seurannassa. Kunnan sijoitus- ja lainasalkut ovat varsin pienet, joten niihin kohdistuva riski ei ole suuri.

Parikkalan kunta on toteuttanut suuret investoinnit ilman lainanottoa. Viimeisin pääosin lainarahalla toteutettu päiväkodin rakentaminen on tehty 2012–2013. Huolimatta pie-

nistä määristä niin sijoitukset kuin lainatkin on kilpailutettu. Maksuvalmius on ollut vielä hyvä, mutta mahdolliseen lainanottoon tulee varautua uuden Kirjolan koulun rakentamisen myötä. Alhainen korkotaso näkyy ainakin alussa edullisina lainakustannuksina, mutta taloudenpidossa on varauduttava myös mahdollisiin korkojen nousuun.

Tietoturvariskeihin on varauduttu hyväksymällä tietoturvasuunnitelma, jonka mukaan mm. käyttöoikeuksia rajoittamalla on pyritty minimoimaan riskejä. Samalla jokainen on sitoutunut kunnan tietojärjestelmän käyttösääntöihin. Kunnassa ei ole tullut esiin tietoturvaongelmia.

1.2. Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kunnanvaltuusto on 10.4.2014 päättänyt perusteista ja hyväksynyt tarvittavat muutokset hallintosääntöön. Kunnanhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeet 11.12.2017. Sisäinen valvonta sisältyy normaaliin kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjaustoimintaan. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Tulosalueen päälliköt toteuttavat sisäistä valvontaa omilla tulosalueillaan. Selonteko perustuu tulosalueiden antamiin selontekoihin.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Lakisääteisten tehtävien toteuttamisessa on noudatettu hyvää hallintotapaa. Kunnassa hyödynnetään tarvittaessa otto-oikeutta toimivaltuuksien noudattamisessa. Lakien ja kunnan toimielinten päätösten noudattamisessa ei ole havaittu puutteita. Päätöksistä tehdyt valitukset on hylätty tuomioistuimissa.

Tavoitteiden toteuttaminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Vuoden 2019 talousarviosta raportointiin hallintosäännön 61§:n mukaisesti vuosikolmanneksittain niin, että 1/3- ja 2/3- raportit sisälsivät tuloslaskelman ja talousarvion toteutumisvertailun, investoinnit sekä kommentit merkittävimmistä poikkeamista. Raportit saatettiin tiedoksi kunnanvaltuustolle. Valtuusto käsitteli 1/3 -raportin 17.6.2019 ja 2/3 -raportin 4.11.2019. Kunnanhallitukselle raportointiin talousarvion toteutumisesta kuukausittain.

Varojen käytön valvonta on ollut systemaattista ja säännöllistä kunnan kaikissa toimielimissä eikä valvonnassa ole havaittu olennaisia ongelmia. Tehtävät, vastuut ja velvollisuudet on toimielimittäin määritelty.

Eri toimialojen keskeisiin toimintaprosesseihin sisältyy riittävästi valvontatoimenpiteitä, jotka varmistavat toiminnan tuloksellisuuden.

Riskienhallinnan järjestäminen

Hallintokunnat ovat päivittäneet osaltaan riskikartoitukset, jolloin on samalla seurattu ja tarvittaessa korjattu toimenpiteitä. Toimialakohtaisia valmiussuunnitelmia on päivitetty tarpeen mukaan.

Riskienhallinnasta raportoidaan kunnanhallitukselle. Tulosaluepäälliköt raportoivat omille lautakunnilleen. Toimialakohtaisia sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyviä erillisarviointeja ei ole suoritettu.

Informaatio ja tiedonkulku

Johtoryhmällä ja henkilöstöllä on ollut käytettävissään riittävän oikeaa tietoa oikea-aikaisesti ja riittävän oikeassa muodossa johtamisen ja siihen sisältyvän sisäisen valvonnan kannalta. Tiedonkulun varmistamiseksi kunnassa käytetään tarkoituksenmukaisesti nykyaikaisia tiedonkulun kanavia (palaverit, tiedotustilaisuudet, kotisivut ja sähköposti). Samalla on varmistettava, että jokainen työntekijä saa käyttöönsä oman tehtävänsä edellyttämät tiedot. Kunnanhallituksen päätöksistä tiedotetaan välittömästi koko henkilökunnalle.

Ulkoisen tiedotuksen menettelytavat ja vastuuhenkilöt on selkeästi määritelty hallintosäännössä sekä viestintä- ja tiedotussuunnitelmassa. Kunnan positiivisen näkyvyyden varmistamiseksi on panostettava yhteistyöhön maakunnallisen media kanssa ja käytävä vastuullisesti myös sosiaalista mediaa.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kunnassa on riittävä toiminnan ohjeistus, jolla varmistetaan tehokas ja lainmukainen toiminta sopimustoiminnassa, hankintojen kilpailuttamisessa ja omaisuuden myymisessä ja luovutuksessa. Parikkalan kunta on ollut mukana yhteishankinnoissa, jotka on hoidettu Lappeenrannan kaupungin hallinnoimana maakunnallisella yhteistoimintasopimuksella.

Sopimustoiminta

Kunnan eri toimialoja koskevien sopimusten seuranta ja valvonta on hoidettu sähköisesti asianhallintaohjelma Dynastyn sekä vuokrasopimusohjelman avulla, jolloin seuranta ja valvonta tehostuvat. Ulkoistettujen palvelujen seuranta ja valvonta on ajan tasalla.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Erillistä sisäisen tarkastuksen henkilöstöä ei ole, vaan esimiehet oman tehtävänsä sisältyvänä suorittavat sisäistä tarkastusta.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

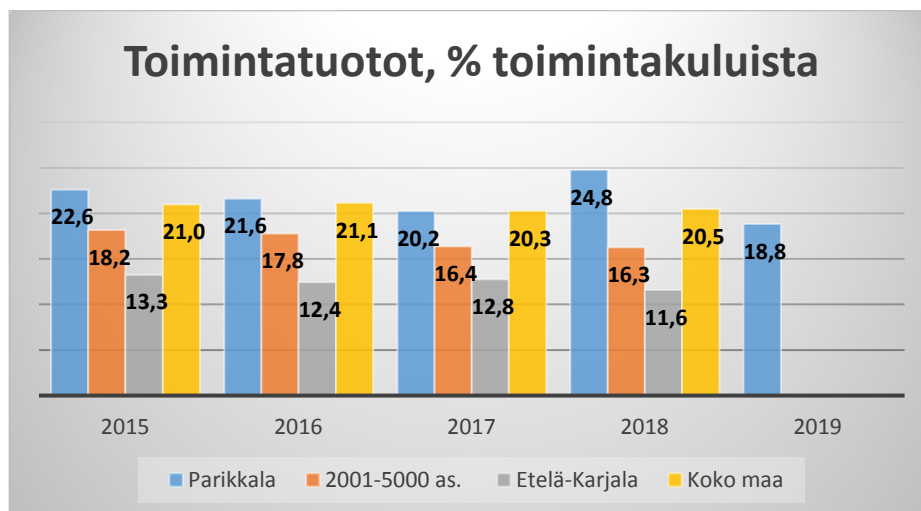
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

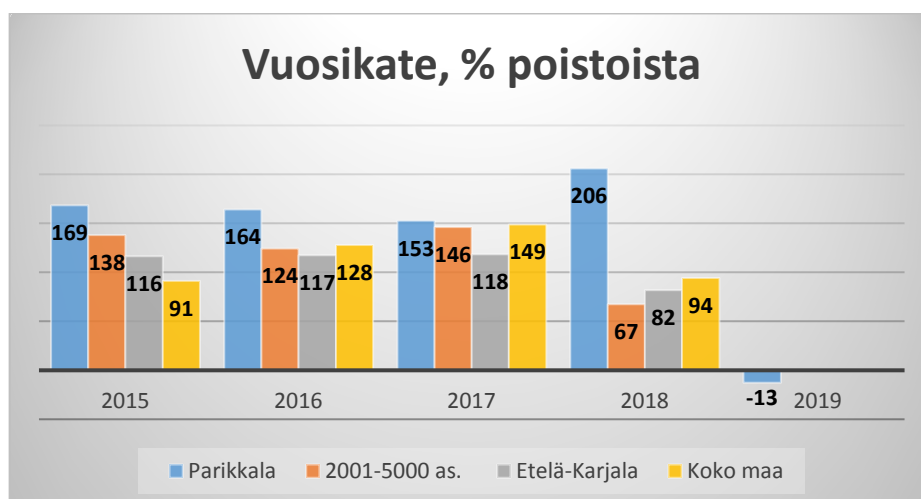
	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	7 277	9 266
Toimintakulut	-38 673	-37 400
Toimintakate	-31 395	-28 134
Verotulot	15 053	14 846
Valtionosuudet	16 128	16 657
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0	36
Muut rahoitustuotot	34	47
Korkokulut	-8	-10
Muut rahoituskulut	-3	-2
Vuosikate	-192	3 440
Poistot ja arvonalentumiset	-1 511	-1 671
Tilikauden tulos	-1 703	1 769
Tilinpäätössiirrot	15	19
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 688	1 788
Toimintatuotot/toimintakulut, %	18,8	24,8
Vuosikate/Poistot, %	-12,7	205,9
Vuosikate, euroa/asukas	-40,53	710,09
Asukasmäärä	4 733	4 844

Toimintatuotot/toimintakulut %

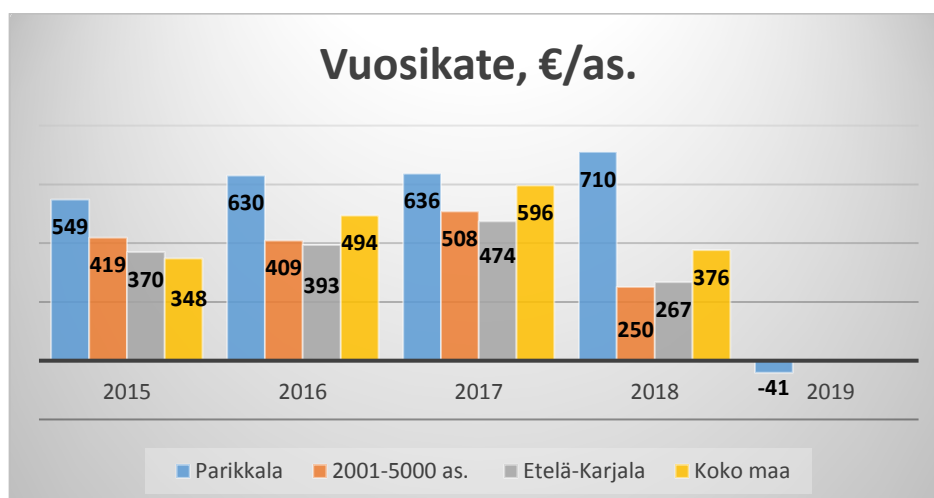
= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Vuosikate/poistot %

= 100 * vuosikate/poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate, euroa/asukas

= vuosikate/asukasmäärä 31.12.2019

1.3.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-192	3 440
Tulorahoituksen korjauserät	75	-1 898
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 274	-2 468
Rahoitusosuudet investointimenoihin	48	182
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	55	3 339
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 288	2 594
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys		50
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-338	-338
Muut maksuvalmiuden muutokset	713	-371
Rahoituksen rahavirta	375	-659
Rahavarojen muutos	-1 913	1 932
Rahavarat 31.12.	5 151	7 063
Rahavarat 1.1.	7 063	5 131

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	1 278	6 508
Investointien tulorahoitus, %	-9,0	150,0
Laskennallinen lainanhoitokate	-0,5	9,9
Kassan riittävyys, pv	46	64
Asukasmäärä	4 733	4 844

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

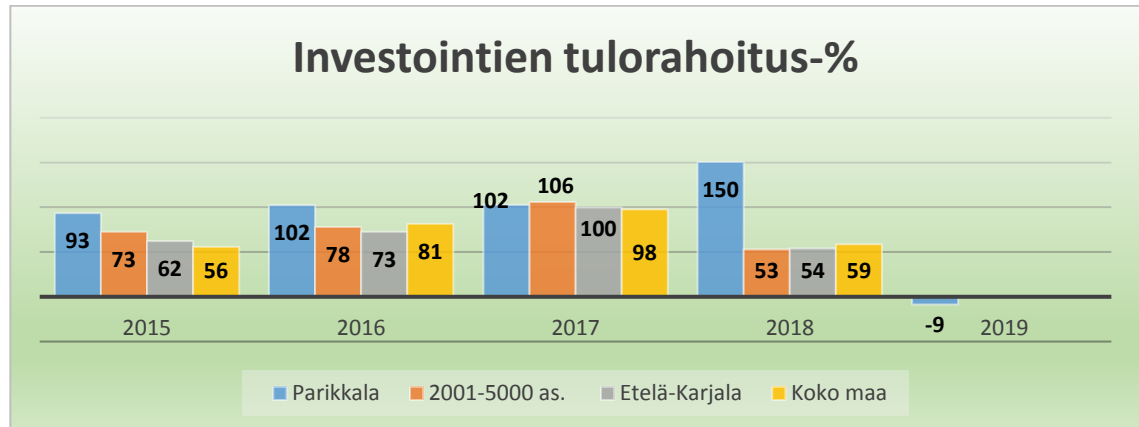
Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (yli-jäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen.

Investointien tulorahoitus, %

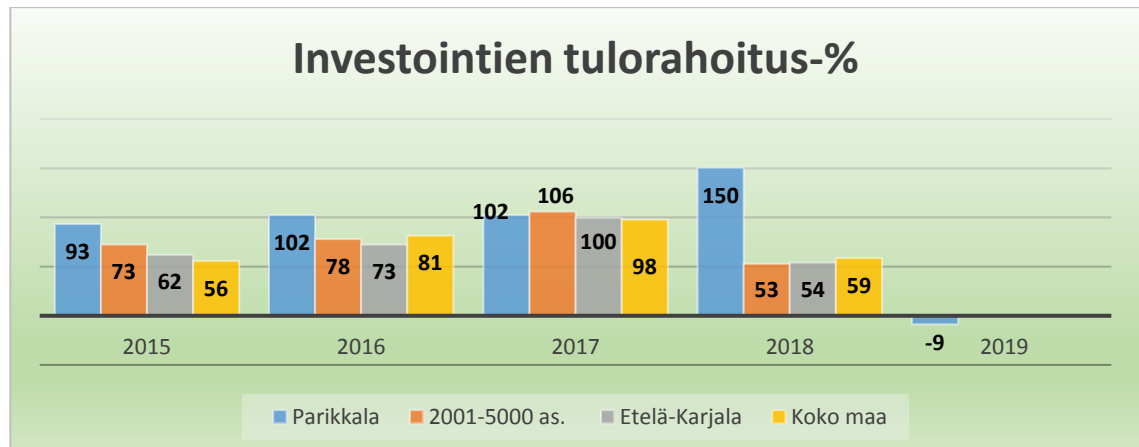
= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta (rahoituslaskelman investointimenot, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet) on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttisuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuositake} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Tunnusluku kuvaa kunnan maksuvalmiutta eli monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Tilinpäätös 2016	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
46	44	64	46

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

	2019	2018		2019	2018
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €	VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	34 361	33 708	A OMA PÄÄOMA	33 860	35 548
<i>I Aineettomat hyödykkeet</i>			<i>I Peruspääoma</i>	15 558	15 558
Muut pitkävaikutteiset menot	844	930	<i>IV Ed. tilikausien ylijäämä (+)/alijäämä (-)</i>	19 991	18 203
<i>II Aineelliset hyödykkeet</i>	30 131	29 338	<i>V Tilikauden ylijäämä (+)/alijäämä (-)</i>	-1 688	1 788
Maa- ja vesialueet	3 514	3 521	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Rakennukset	16 621	16 907	Poistoero	218	237
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 264	4 389	C PAKOLLISET VARAUKSET		
Koneet ja kalusto	36	61	Muut pakolliset varaukset	474	406
Muut aineelliset hyödykkeet	39	39	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 657	4 421	Lahjoitusrahastojen pääomat	224	218
<i>III Sijoitukset</i>	3 386	3 440	E VIERAS PÄÄOMA	5 657	6 404
Osakkeet ja osuudet	2 847	2 902	<i>I Pitkäaikainen</i>	2 970	3 246
Muut lainasaamiset	539	539	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 116	1 403
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	1 855	1 842
Muut toimeksiantojen varat	105	103	<i>II Lyhytaikainen</i>	2 687	3 159
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 968	9 002	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	288	338
<i>I Vaihto-omaisuus</i>	1	1	Saadut ennakot	8	9
<i>II Saamiset</i>	815	1 938	Ostovelat	838	844
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>			Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	142	121
Lainasaamiset	71	71	Siirtovelat	1 410	1 846
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>	745	1 867	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	40 433	42 813
Myyntisaamiset	496	421	Omavaraisuusaste, %	84,3	83,6
Muut saamiset	178	736	Suhteell. velkaantuneisuus, %	14,7	15,7
Siirtosaamiset	71	710	Velat ja vastuut % käyttötuloista	21,1	21,4
<i>III Rahoitusarvopaperit</i>			Kertynyt ylijäämä, 1 000 €	18 303	19 991
Sijoitukset			Kertynyt ylijäämä, €/asukas	3 867	4 127
rahamarkkinainstrumentteihin	300	300	Lainakanta, 1 000 €	1 403	1 741
<i>IV Rahat ja pankkisaamiset</i>	4 851	6 763	Lainat €/asukas	297	359
VASTAAVAA YHTEENSÄ	40 433	42 813	Lainasaamiset, 1 000 €	539	539
			Asukasmäärä	4733	4844

Taseen tunnusluvut

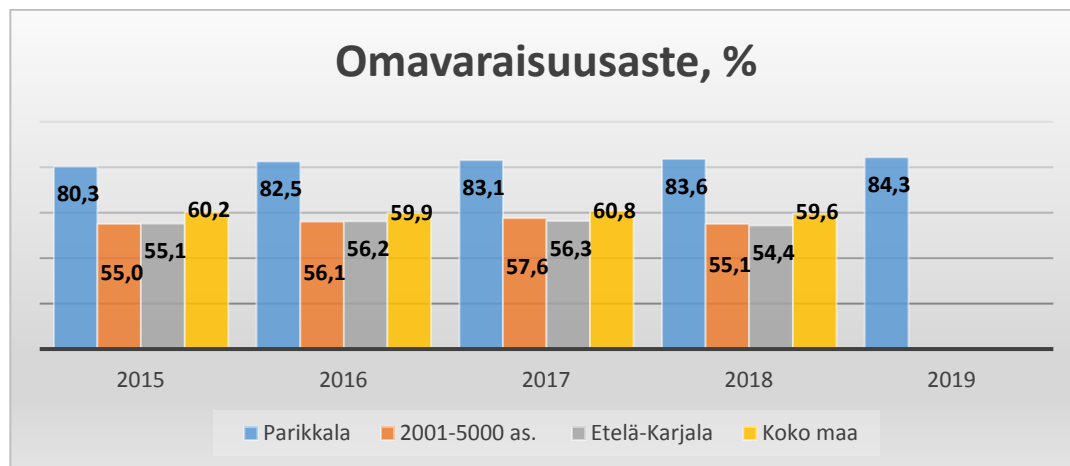
Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 % omavaraisuutta. Alle 50 % omavaraisuus merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

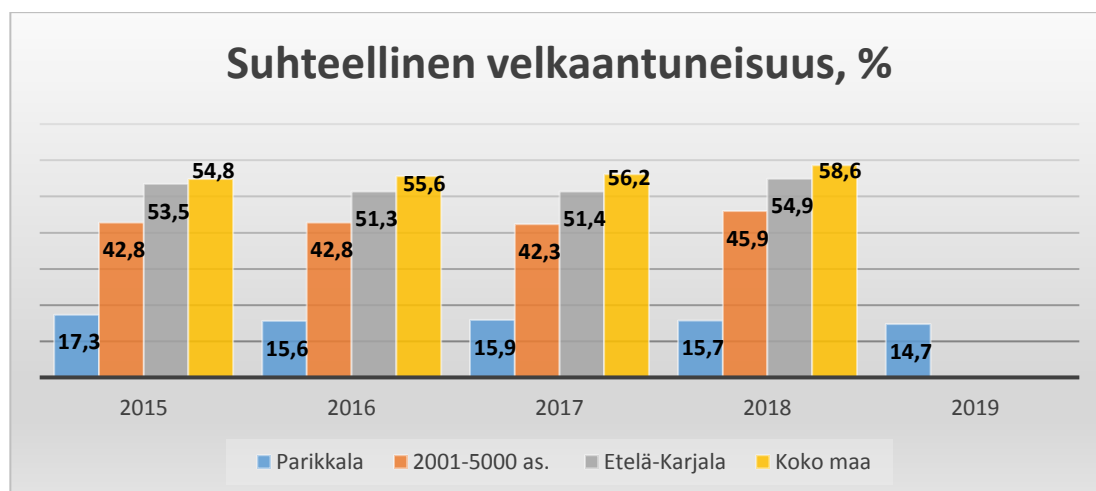

Kuntien keskimääräinen omavaraisuusaste oli vuoden 2018 tilinpäätösten mukaan 59,6 %. Valtioneuvoston asetus kunnan talouden tunnuslukujen eräistä raja-arvoista (172/2007) asettaa kunnan *omavaraisuusasteen* raja-arvoksi 50 %.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Kuntien keskimääräinen suhteellinen velkaantuneisuus oli vuoden 2018 tilinpäätösten mukaan 58,6 %.

Velat ja vastuut % käyttötuloista (=100* (Vieras pääoma - Saadut ennakot + Vuokravastuut) / Käyttötulot)

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana konsernitaseessa.

Tilinpäätös 2016	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
21,5	21,8	21,4	21,1

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

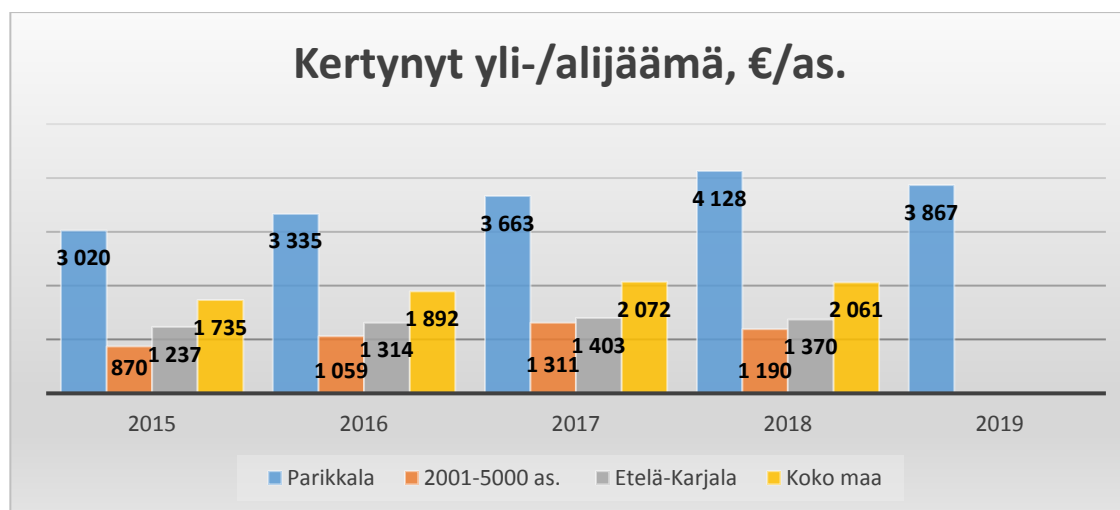
Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Tilinpäätös 2016	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
17 093 201,58	18 203 046,44	19 990 751,60	18 302 844,41

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

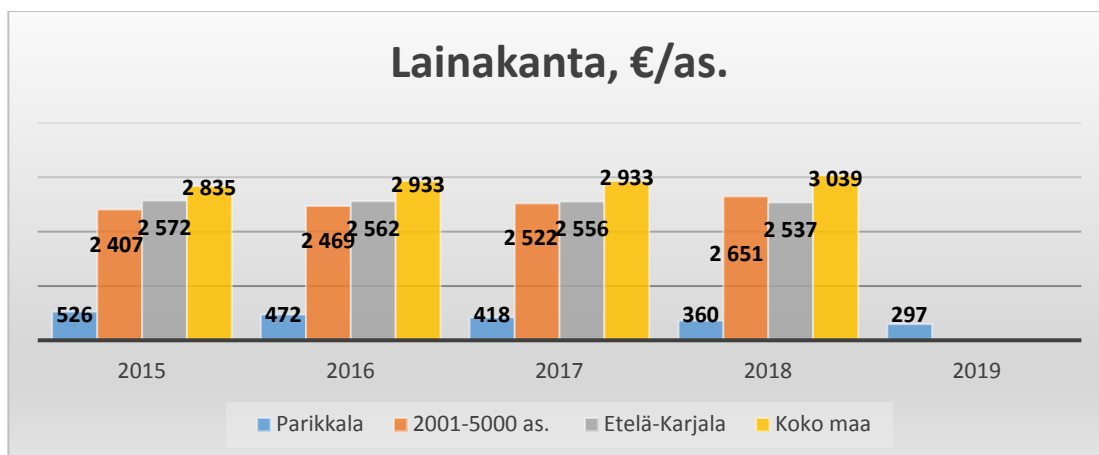
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Tilinpäätös 2016	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
2 417 000	2 079 310	1 741 379	1 403 448

Lainat €/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Vuoden 2018 tilinpäätösten mukaan kuntien lainamäärä on keskimäärin 3 039 euroa/asukas.

Lainasaamiset 31.12.

= sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Tilinpäätös 2016	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
82 907	589 318	538 861	538 861

1.5 Kokonaistulot ja -menot**KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT**

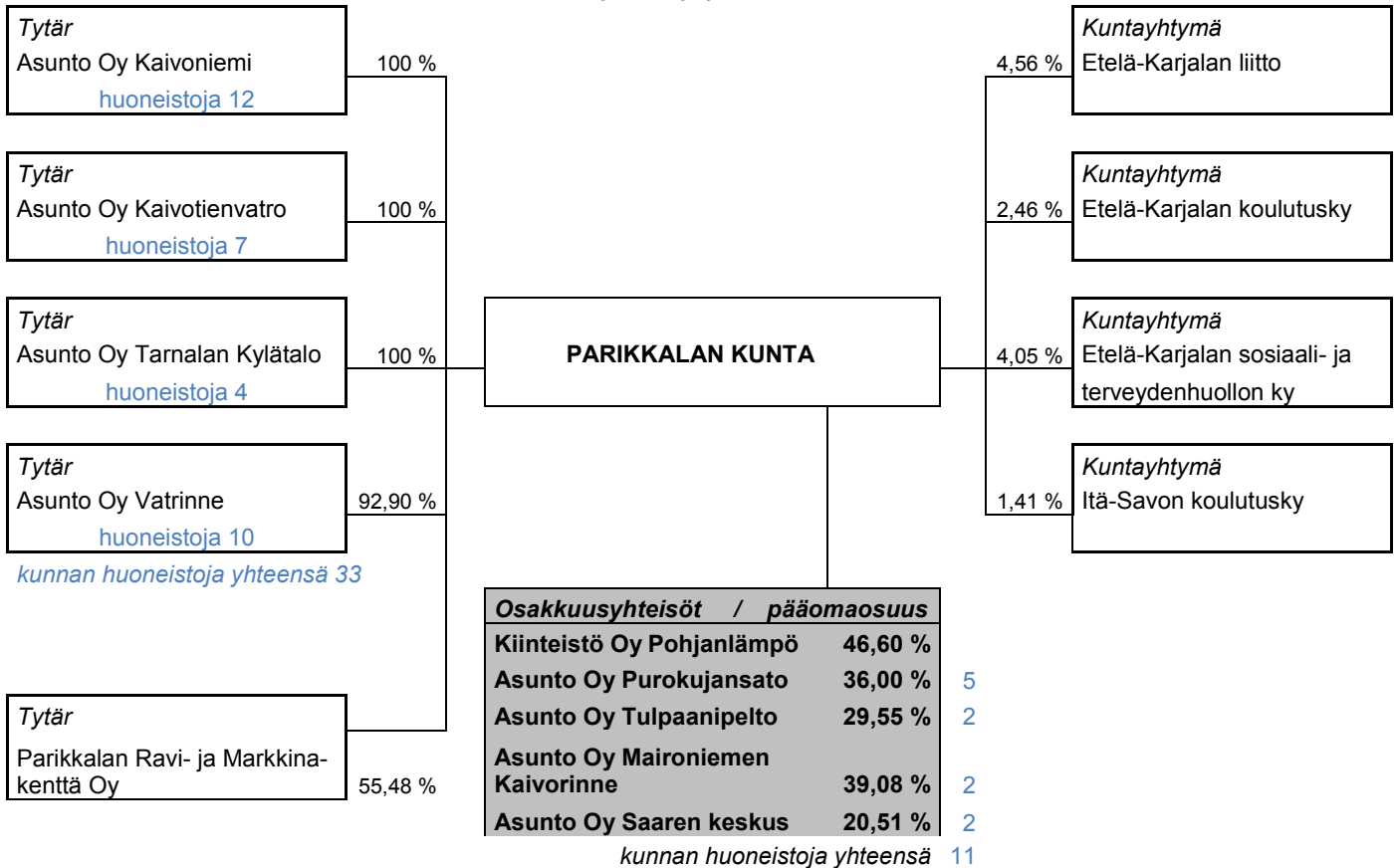
TULOT	M€	%	MENOT	M€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	7,3	18,8	Toimintakulut	38,7	93,9
Verotulot	15,1	38,9	Korkokulut	0,0	0,0
Valtionosuudet	16,1	41,7	Muut rahoituskulut	0,0	0,0
Korkotuotot	0,0	0,0	Tulorahoituksen korjauserät		
Muut rahoitustuotot	0,0	0,1	Pakollisten varausten muutos		
Tulorahoituksen korjauserät	0,1	0,2	Pakollisten varausten lis (+), väh (-)	-0,1	-0,2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,0	0,1	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0,0	-0,1
Investoinnit				0,0	0,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,0	0,1	Investoinnit		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,1	0,1	Investointimenot	2,3	5,5
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	0,0	0,0	Antolainasaamisten lisäykset	0,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,3	0,8
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,0	0,0
Oman pääoman lisäykset		0,0	Oman pääoman vähennykset	0,0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	38,7	100,0	Kokonaismenot yhteensä	41,2	100,0

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

KONSERNIRAKENNE

31.12.2019

tytäryhteisöt ja kuntayhtymät

Tytäryhteisöt yhdistelty pariarvomenetelmällä

Kuntayhtymä yhdistelty suhteellisen omistussuuden mukaisesti

osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt yhdistelty pääomaosuusmenetelman mukaisesti

asuinhuoneistojen erittely:

tytäryhteisö: huoneistoja 33

osakkuusyhteisöt: huoneistoja 11

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa

Voimassa oleva konserniohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa 16.4.2018. Konserniohjeessa on määritelty täsmällisesti konsernijohto ja sen vastuut. Kuntakonsernissa on noudatettu hyvää hallintotapaa, mitä myös konserniohjeet edellyttävät. Konserniohjeet ovat riittävät varmistamaan konserniyhteisöjen tehokkaan johtamisen, tarkoituksenmukaisen päätöksenteon, riskien ennalta ehkäisemisen ja hallinnan sekä ajantasaisen raportoinnin ja tiedottamisen.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Kunnan edustajille tytäryhteisöissä on annettu riittäviä ja täsmällisiä ohjeita koskien mm. yhtiökokouksessa käsiteltäviä asioita, tavoitteiden asettamista ja seuranta, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja raportointia.

Parikkalan kunnan konserniin kuuluvat tytäryhtiöinä Parikkalan Ravi- ja Markkinakenttä Oy sekä asunto-osakeyhtiöt Asunto Oy Kaivoniemi, Asunto Oy Kaivotienvatro, Asunto Oy Tarnalan Kylätalo ja Asunto Oy Vattrinne.

Edellisten lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistetty seuraavat kuntayhtymät, joissa kunta on osakkaana: Etelä-Karjalan liitto, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä, Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä ja Itä-Savon koulutuskuntayhtymä.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Ravi- ja Markkinakenttä Oy:n toiminnassa ei ole juurikaan viime vuosien aikana tapahtunut muutosta, eikä sen toimintaa ole kehitetty talousarvion ja –suunnitelman edellyttämällä tavalla. Kunnan on harkittava yhtiön lopettamista tai toiminnan päättämistä siten, että yhtiön hallinnassa oleva maalue jää kunnan omistukseen.

1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Asunto-osakeyhtiöiden merkitys konsernissa on vähäinen, joten Parikkalan kunnan konsernirakenne on lähivuosien aikana supistumassa.

1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konserniohjeen mukaan kunnanvaltuusto mm. määrittelee omistajapolitiikan ja hyväksyy talousarviossa vuotuiset tavoitteet kuntakonsernille. Tavoitteet on asetettu talousarviossa ja toteutumisen seuranta tapahtuu tilinpäätöksessä.

Kunnanhallitus valitsee toimikaudekseen edustajat konserniin kuuluvien yhtiöiden hallintoon ja antaa heille tarvittaessa ohjeita sekä seuraa konserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa. Edustajat raportoivat yhtiön asioista tarvittaessa mm. kunnanhallituksen kokouksissa. Kunnanjohtaja vastaa kuntakonsernin operatiivisesta johtamisesta ja vaatii tarvittaessa hallinnossa olevalta edustajalta selontekoa yhtiön asioista. Selontekoja ei ole vaadittu.

Kunnalla on ollut edustajana kunnanhallituksen jäsen tai keskushallinnon johtava viranhaltija tytäryhtiöiden hallituksissa lukuun ottamatta Parikkalan Ravi- ja Markkinakenttä Oy:tä. Kaikkien tytäryhteisöinä olevien asunto-osakeyhtiöiden isännöinti hoidetaan kunnassa ja kirjanpidon hoitaa sama toimittaja, jolle kunnan kirjanpito on ulkoistettu. Näin ollen tiedonkulku yhtiöiden ja konsernivalvonnasta vastaavien toimielinten ja viranhaltijoiden välillä on ollut jatkuvaa ja tilanteen seuraaminen kuntaan toimitetuista asiakirjoista on jatkuvasti mahdollista. Konsernivalvonnassa ei ole havaittu puutteita tai virheitä.

Tavoitteiden toteutuminen

Parikkalan Ravi- ja Markkinakenttä Oy: Yhtiö toimii kannattavasti, kehittää toimintaa suunnitelmallisesti ja monipuolisesti

- Alueella järjestettiin Snow Race 2019 SM-osakilpailu ja joitakin yksittäisiä tapahtumia
- Toiminnassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöt: Yhtiöt toimivat kannattavasti ja huolehtivat riittävästä kiinteistöjensä kunnossapidosta.

- Kunnalla on konserniin kuuluvissa asunto-osakeyhtiöissä 33 huoneistoa. Yhtiöiden yhteenlaskettu vuoden 2019 tulos oli -0,33 euroa.

Osakkuusyhteisöt: Kunta myy omistamiaan osakkeita ensisijaisesti huoneistoissa asuville vuokralaisille.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA	2019	2018
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toimintatuotot	28 034	29 332
Toimintakulut	60 062	58 140
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	4	9
TOIMINTAKATE	-32 023	-28 799
	0	0
Verotulot	15 049	14 842
Valtionosuudet	17 043	17 538
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0
Korkotuotot	1	38
Muut rahoitustuotot	44	55
Korkokulut	17	19
Muut rahoituskulut	6	3
VUOSIKATE	92	3 650
	0	0
Poistot ja arvonalentamiset	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	2 042	2 165
Omistuksen eliminointi ero	293	0
	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 658	1 485
Tilinpäätössiirrot	5	-269
Tilikauden verot	0	0
Laskennalliset verot	-1	-1
Vähemmistöosuudet	1	1
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-1 652	1 216
 KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	46,7	48,0
Vuosikate / Poistot, %	3,9	143,0
Vuosikate, €/asukas	19,41	734,54
Asukasmäärä	4 733	4 969

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	92	3 650
Tulorahoituksen korjaukset	-254	-2 317
Investointien rahavirta		
Investointimenot	2 711	3 401
Rahoitusosuudet investointimenoihin	96	184
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	502	3 689
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 275	1 805
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset	0	50
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	1 231
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-661	-729
Lyhytaikaisten lainojen muutos	15	0
Oman pääoman muutokset	-4	-3
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-23	18
Vaihto-omaisuuden muutos	14	27
Saamisten muutos	978	-672
Korottomien velkojen muutos	-163	167
Rahoituksen rahavirta	157	89
Rahavarojen muutos	-1 825	1 891
Rahavarat 31.12.	5 637	7 462
Rahavarat 1.1.	7 462	5 571
	-1 825	1 891

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	264	6 110
Investointien tulorahoitus, %	3,5	81,0
Pääomamenojen tulorahoitus, %	2,8	64,0
Lainanhoitokate	0,2	5,2
Kassan riittävyys	32	31

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA	34 513	36 199
Aineettomat hyödykkeet	1 207	1 332	Peruspääoma	15 558	15 558
Aineettomat oikeudet	156	206	Arvonkorotusrahasto	86	86
Muut pitkävaikutteiset menot	962	1 066	Muut omat rahastot	255	264
Ennakkomaksut	89	61	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	20 266	19 075
			Tilikauden yli-/alijäämä	-1 652	1 216
Aineelliset hyödykkeet	35 268	34 826	VÄHEMMISTÖOSUUDET	11	12
Maa- ja vesialueet	3 741	3 748			
Rakennukset	20 942	21 332	PAKOLLISET VARAUKSET	300	353
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 587	4 703	Muut pakolliset varaukset	300	353
Koneet ja kalusto	270	415			
Muut aineelliset hyödykkeet	39	39	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 607	762
Keskeneräiset hankinnat	5 689	4 589	Valtion toimeksiannot	1 340	502
Sijoitukset	1 578	1 663	Lahjoitusrahaston pääomat	265	259
Osakkuusyhteisöosuudet	485	433	Muut toimeksiantojen pääomat	2	2
Muut osakkeet ja osuudet	552	677			
Joukkovelkakirjasaamiset	0	13	VIERAS PÄÄOMA		
Muut lainasaamiset	539	539	Pitkäaikainen	5 354	5 940
Muut saamiset	2	2	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 514	4 114
			Muut pitkäaikaiset velat	1 839	1 827
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 428	561			
Valtion toimeksiannot	1 323	458	Lyhytaikainen	6 392	6 629
Muut toimeksiantojen varat	105	103	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	599	661
			Saadut ennakot	37	38
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Ostovelat	1 711	1 634
Vaihto-omaisuus	179	194	Muut lyhytaikaiset velat	685	600
			Siirtovelat	3 357	3 693
Saamiset	2 879	3 858	Laskennalliset verovelat	3	2
Pitkäaikaiset saamiset	666	666	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	48 176	49 896
Lyhytaikaiset saamiset	2 213	3 191			
Rahoitusarvopaperit	316	316			
Rahat ja pankkisaamiset	5 321	7 146			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	48 176	49 896			

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	71,7	72,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	19,5	20,3
Velat ja vastuut % käyttötuloista	30,0	31,1
Kertynyt ylijäämä/alijäämä, 1000 €	18 614	20 291
Kertynyt ylijäämä/alijäämä, €/asukas	3 933	4 189
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	4 114	4 775
Konsernin lainat, €/asukas	869	986
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	539	552
Kunnan asukasmäärä	4 733	4 844

1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET**1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely**

Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

Tilikauden tulos on -1 687 907,19 euroa alijäämäinen.

Kunnanhallitus ehdottaa, että

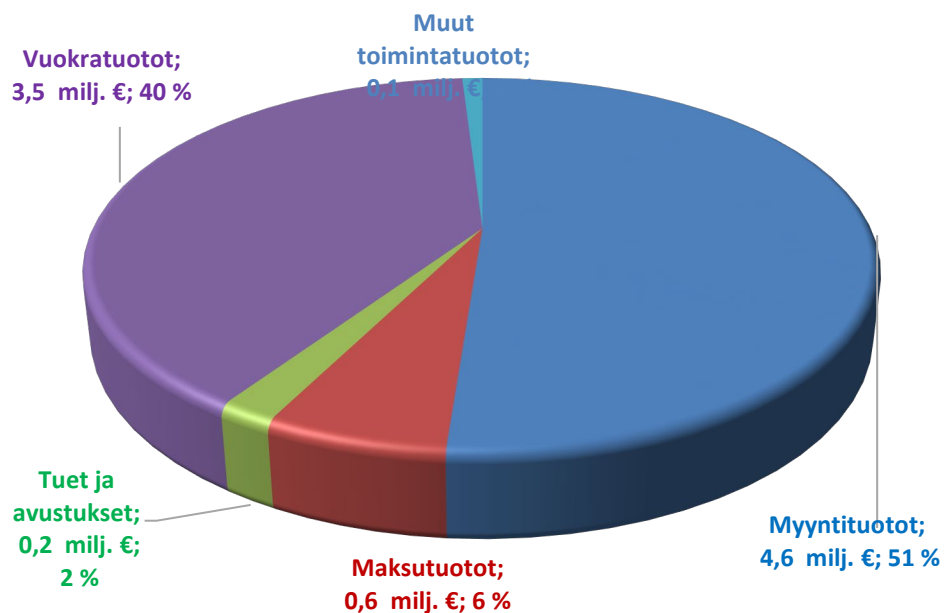
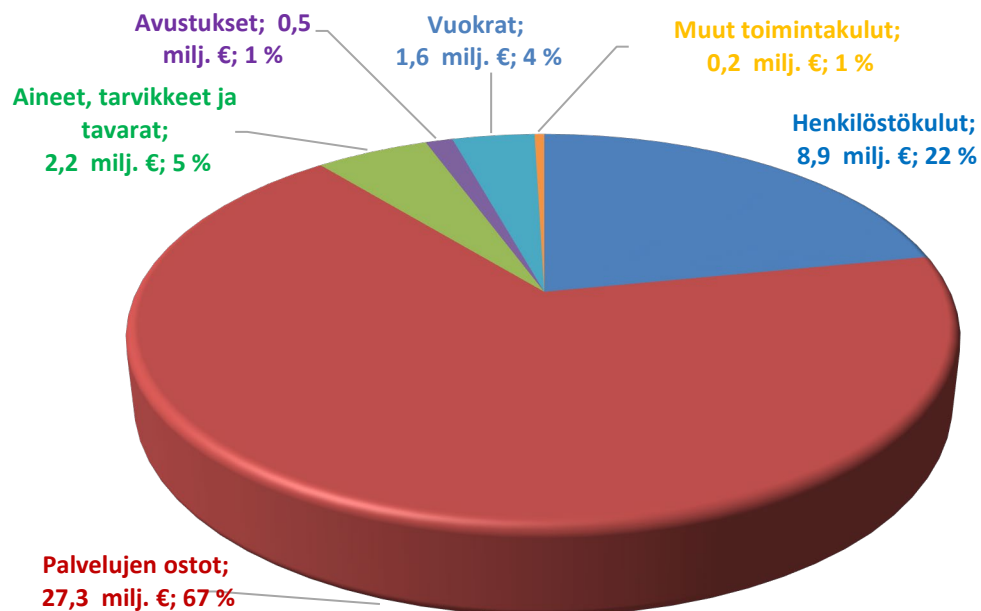
- poistoeroa vähennetään 18 755,08 eurolla
- Artturi ja Aina Heleniuksen lahjoitusrahastoon siirretään säännön mukainen osuus Pylkkälä-tilan laskennallisesta metsäntuotosta 12 433,29 euroa, josta vuoden 2019 käyttö 8 761,15 euroa on kirjattu kuluksi, jolloin rahaston muutokseksi tuloslaskelmaan jää 3 672,14 euroa.
- tilikauden alijäämä -1 687 907,19 euroa kirjataan taseeseen oman pääoman eränä Tilikauden yli-/ alijäämän tilille.

1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnalla ei ole taseessa kattamatonta alijäämää, joten lakisääteistä selontekoa talouden tasapainottamisesta ei tarvita.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

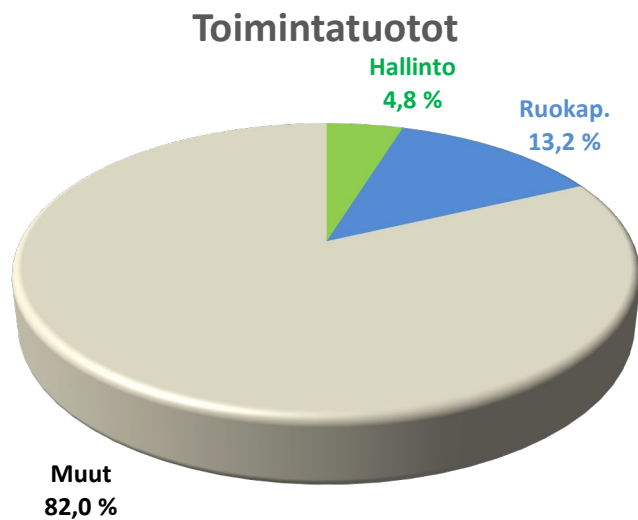
Käyttötalouden toimintakulujen ja -tuottojen jakautuminen 2019:

Toimintatuottojen jakautuminen TP 2019 – 8,9 milj. €**Toimintakulujen jakautuminen TP 2019 – 40,6 milj. €**

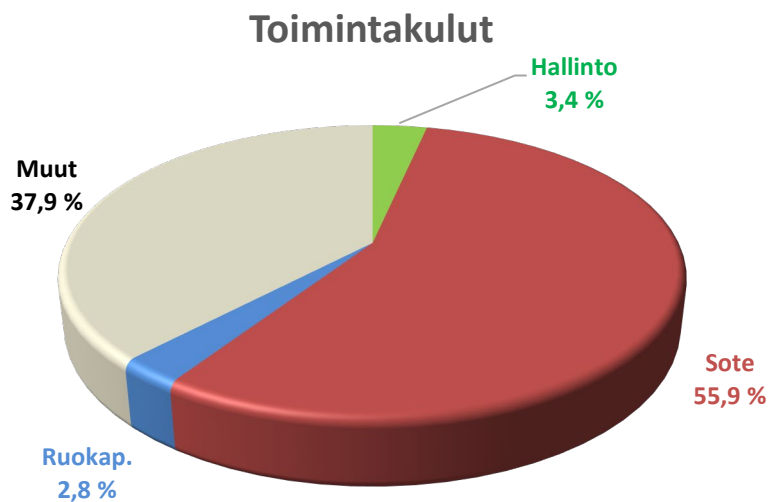
2.1 Käyttötalouden toteutuminen

HALLINTO

Hallinnon käyttötalousosan toimintatuotot ja -kulut

Keskushallinnon osuus koko kunnan käyttötalousosan toimintatuotoista on 4,8 % ja ruokapalvelujen 13,2 %.

Keskushallinnon osuus koko kunnan käyttötalousosan toimintakuluista on 3,4 %, sosi- aali- ja terveystalouden 55,9 % ja ruokapalvelujen 2,8 %.

Keskusvaalilautakunta**Vaalit**

Tilivelvollinen: hallintojohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Valtiollisten ja kunnallisten vaalien toteuttaminen kunnassa virheettömästi oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Vuonna 2019 pidettiin eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit. Eduskuntavaalien varsinainen vaalipäivä oli 14.4.2019 ja europarlamenttivaalien 26.5.2019.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Sitovat tavoitteet 2019	Mittari/seurantatapa	Tavoitetaso	Toteutuminen
Vaalien toimittaminen virheettömästi ja tehokkaasti	Pöytäkirjat Tulos valtakunnalliseen järjestelmään hyvissä ajoin	Ei valituksia Tulos ilmoitettu klo 21	Ei valituksia Eduskuntav. klo 21.47 EU-vaalit klo 21.10

Toiminnan tunnusluvut (perustelutietoja)

Hyödyke ja mittayksikkö	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Tot.-%
Eduskuntavaalit / äänioikeutettuja	4539	4 360	4 399	69	100,01
Eduskuntavaalit/äänestysprosentti	64,9		65,2		
EU-vaalit / äänioikeutettuja		4 360	4 390	30	100,01
EU-vaalit / äänestysprosentti			37,8		

Talous

	TP 2018	TA 2019	TA-muutos	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot%
Toimintatuotot	9 502	22 000		22 000	18 390	83,6
Toimintakulut	-15 564	-29 241		-29 241	-31 620	108,1
Toimintakate	-6 062	-7 241		-7 241	-13 231	182,7

Tarkastuslautakunta**Tarkastustoimi**

Tilivelvollinen: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Lisäksi lautakunnan on

1. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
2. huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, sekä
3. tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Sitovat tavoitteet 2019	Mittari/seuranta	Tavoitetaso	Toteutuminen
Arviointikertomus määräaikaan mennessä	Lautakunnan kokouksessa käsitelty kertomus	Riittävän ajoissa ennen valtuuston kokousta	Kertomus on valmistunut ajoissa

Toiminnan tunnusluvut (perustelutietoja)

Hyödyke ja mittayksikkö	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Tot.-%
Kokoukset	8	6	9	3	150
Tilintarkastajan tarkastuspäivät		8 - 10	13,5	3,5-5,5	135 - 169

Talous

	TP 2018	TA 2019	TA-muutos	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot%
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-16 171	-12 235	-5 000	-17 235	-19 141	111,1
Toimintakate	-16 171	-12 235	-5 000	-17 235	-19 141	111,1

Kunnanhallitus**Keskushallinto ja tukipalvelut**

Tilivelvollinen: hallintojohtaja

Kunnanvaltuusto

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Kunnan ylintä päätösvaltaa käyttää sen asukkaiden yhteisillä vaaleilla valitsema valtuusto. Valtuuston tehtäväalueet ovat kunnan toiminta-ajatus ja strategiat, tavoitteiden asettaminen, asukkaiden tarpeiden ja järjestettävien palveluiden yhteensovittaminen, taloudellisten resurssien jakaminen sekä toiminnan arviointi ja seuranta.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Kunnanvaltuusto hyväksyi uuden kuntastrategian 18.6.2018, jonka pohjalta voimassa oleva talousarvio ja –suunnitelma on laadittu. Luottamushenkilöpaikoista päätettiin toukokuussa 2019. Kunnan taloudellinen kehitys on heikentynyt, mikä edellyttää talouden tasapainottamiseksi merkittäviä uusia linjauksia.

Kunnanhallitus

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä käyttää kunnan puhevaltaa ja valvoo kunnan etua. Kunnanhallituksen tehtäviä ovat kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden hallinta, kunnan kehittäminen ja yritystoiminnan edistäminen, palvelurakenteen ja -tuotannon ohjaus sekä kuntien välinen yhteistyö.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Kunnanhallitus vastasi aktiivisesti maakunnallisesta ja alueellisesta yhteistyöstä, joka erityisesti Rautjärven kunnan kanssa on tiivistynyt ja jatkuu myös lähitulevaisuudessa.

Henkilöstön vaihtuvuus on keskeisissä tehtävissä ollut suurta, mikä on asettanut haasteita erityisesti teknisten palvelujen osalta hankkeiden valmisteluun ja toteuttamiseen.

Sosiaali- ja terveystalvet

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Sosiaali- ja terveystalvetjen järjestäminen Etelä-Karjalan maakunnan asukkaille
Palvelujen järjestämisvastuu on Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystalvetpiirillä.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Edellisen hallituksen aikana suunnitellun maakuntauudistuksen kariuduttua on suunnittelu käynnistynyt uuden hallituksen toimenpitein. Lähtökohtana on, että tulevaan maakuntaan siirtyy sote-palvelut ja palo- ja pelastustoimi. Täsmällistä aikataulua ei ole lyöty lukkoon.

Eksotella on haasteita pysyä talousarviossaan ja kustannukset ovat kasvaneet kuitenkin siten, että ne ovat kilpailukykyiset muihin sosiaali- ja terveystalvetpiireihin verrattuna. Eri-tyistä huolta ovat aiheuttaneet päivystävän sairaalan tulevaisuus ml. erikoissairaanhoidon kustannukset.

Keskushallinto

Tilivelvollinen: hallintojohtaja

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Opistosihteerin työaika jaettiin 30.3.2019 saakka niin että siitä 40 prosenttia käytettiin hallinnon työtehtäviin. Opistosihteeri siirtyi 1.4.2019 alkaen 100 prosenttisesti vapaa-ajan sivistystyön työtehtäviin. Uusi taloussihteeri aloitti työnsä 1.4.2019.

Ruoka- ja puhtauspalvelut

Tilivelvollinen: ruoka- ja puhtauspalvelupäällikkö

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Suoritteiden määrä on pienentynyt edelleen jonkin verran. Suurin vähennys on tullut kotinkuljetetuista aterioista.

Ruoka- ja puhtauspalvelussa käytetään velvoitetyöllistettäviä (palkkatuki) sijaisina ja määräaikaaisina työntekijöinä. Ruokapalvelussa on myös työkokeilussa ja kuntouttavassa työtoiminnassa olevia henkilöitä. Ruoka- ja puhatuspalvelupäällikkö siirtyi työvapaalle 1.9.2019 - 31.8.2020 väliseksi ajaksi. Aterioiden kuljetuksen ovat hoitaneet Parikkalan taajamassa ruokapalvelujen kuljettaja ja ma - pe Saarelle teknisen laitoshenkilö, viikonloppuisin kuljetus tapahtuu keittiön ruokapalvelutyöntekijöiden toimesta.

Keskushallinto ja tukipalvelut –tulosalue**Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen**

Sitovat tavoitteet 2019	Mittari/seuranta	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kestävä ja terve kuntatalous	Kriisikuntakriteerit	Ei yhtään toteutunutta kriteeriä	Tavoite toteutui.
Kiinteistöjen määrä ja käyttö vastaa kunnan tarpeita	Kiinteistö- ja asunto-ohjelma	Omistuksessa olevat neliöt ja lämmitettävät kuutiot vähenevät 3 %	Ei toteutunut.

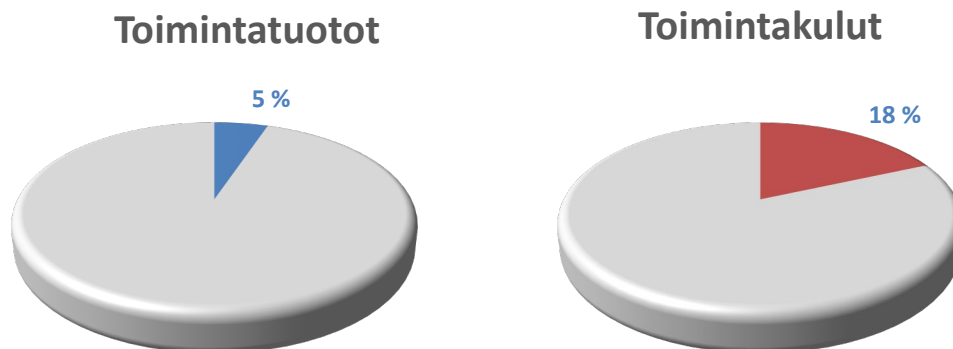
Talous

	TP 2018	TA 2019	TA- muutos	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot%
Toimintatuotot	3 317 684	1 825 110		1 825 110	1 573 799	86,2
Toimintakulut	-23 979 141	-25 017 324		-25 017 324	-25 239 099	100,9
Toimintakate	-20 661 456	-23 192 214		-23 192 214	-23 665 300	102,0

Talouden toteuma sisältää clearing-maksun tasauksen 36 118,22 € ja jäsenkuntaosuuden Eksoten alijäämästä 61 352,42 €, yhteensä 97 470,64 €.

HYVINVOINTI- JA SIVISTYSPALVELUT

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen osuus käyttötalousosan toimintatuotoista ja -kuluista:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta**Perusopetus ja lukio**

Tilivelvollinen: Rehtori

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Toteutetaan uuden opetussuunnitelman mukaista opetusta tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti ottaen huomioon oppilaiden fyysiset, psyykkiset ja kielelliset erityistarpeet oppimisen tuen osalta. Kiinnitetään huomiota fyysisen ja psyykkisen oppimisympäristön turvallisuuteen kaikenikäisillä oppijoilla.

Perusopetus**Olennaiset tapahtumat tilikaudella**

Kirjolan alakoulun oppilaiden tuen tarpeeseen on ollut käytössä pienryhmäopetusta, samanaikaisopetusta sekä osa-aikaista erityisopetusta. Kirjolan yläkoulun oppilaiden tuen tarpeeseen on vastattu tsemppiluokalla ja samanaikaisopetuksella. Tukiluokan oppilailla on mahdollistettu räätälöidyt oppimiskokonaisuudet ja integroituminen yleisopetuksen ryhmiin. Saaren koulun oppilaiden tuen tarpeeseen on vastattu osa-aikaisen erityisopetuksen avulla. Vuosiluokkiin sitomatonta opetusta on kehitetty joustavin ryhmäjoin esi- ja alkuopetuksessa sekä Kirjolan, että Saaren kouluissa.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä sekä vuosiluokkiin sitomatonta opetusta on kehitetty joustavin ryhmäjoin sekä Kirjolan että Saaren kouluissa. Toimintamuotoja toteutetaan ja kehitetään edelleen.

Oppilaiden osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia koulutyön järjestämiseen on kehitetty. Linkkinä tässä toimii oppilaskunta. Kouluviihtyvyyttä ja hyvinvointia edistetään yhteistyössä oppilaiden, huoltajien sekä eri toimijoiden kanssa.

Osallistuimme 8. luokkalaisten kanssa Taidetestaajat kulttuurihankkeeseen.

Kirjolan koulun peruskorjauksen/uudisrakennuksen suunnittelu on aloitettu ja suunnittelua sekä toteuttamista jatketaan yhteistyössä käyttäjien kanssa. Koulun sisäilma ai-

heutti terveydellisiä ongelmia sekä oppilaille että henkilöstölle. Tästä johtuen päädyttiin siirtotilojen käyttöönottoon vuoden 2020 alusta.

Perusopetuksen laatua on tarkkailtu ja kehitetty laatukriteerien pohjalta. KiVa Koulu -ohjelman (kiusaamisen vastainen ohjelma) toteuttamista on jatkettu Kirjolan ja Saaren kouluissa.

Kodin ja koulun tiedonvälityksen kanavana käytetyn Wilma-ohjelman toimintoja on kehitetty ja monipuolistettu. Huoltajien osallisuutta koulutyössä on kehitetty ja lisätty mm. vanhempainseminaarin avulla. Päihdekasvatusta on tarjottu yläkoululle ja lukiolle opituntien sisällä sekä koulun ulkopuolisten toimijoiden kautta.

Päihdekasvatusta on tehostettu päihdekasvatussuunnitelman avulla: pidettiin kunnan huoltajille eri luennoitsijoiden avustuksella päihdetietoutta kasvattava vanhempainilta, pidettiin päihdekasvatuksen teemaviikko joka sisältää oppitunteja aiheesta, EKSOTE:n kanssa yhteistyössä toteutetaan arvo- ja terveystieteiden ohjelma sekä nuuskainfo.

Positiivisen pedagogiikan toimintamuodot ja työkalut on otettu käyttöön perusopetuksessa aloittaen alakoulusta ja henkilöstöstä.

Perusopetuksessa on hyödynnetty sähköisiä oppimisympäristöjä tarkoituksenmukaisesti monipuolistamaan opetusta ja oppimista.

Koulukuljetusten sujuvuutta, taloudellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta seurataan ja kehitetään.

Oppilaiden välituntiliikuntaa on tehostettu Liikkuva koulu -ohjelman mukaisesti pitämällä pitkiä liikunnallisia välitunteja/liikuntakerhoja koulupäivän keskellä sekä monipuolistamalla oppitunteja toiminnalliseen suuntaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä tasa-arvorahalla palkattiin koulunkäyntiavustaja sekä resurssiopettaja erityisopetukseen sekä 6. luokan samanaikaisopetukseen. Lisäksi Saaren kouluun palkattiin koulukäynninohjaaja oppilaan tueksi.

Valtion erityisavustuksella koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen sekä siihen liittyviin kokeiluihin palkattiin hyvinvointiohjaaja, joka on ollut syrjäytymisvaarassa olevien oppilaiden tukena niin kouluissa kuin osittain koulutyön ulkopuolella.

Opetushallituksen kerhotoiminnan kehittämiseen myöntämällä valtionavustuksella on pystytty kehittämään ja järjestämään monipuolista maksutonta kerhotoimintaa peruskoulun oppilaille.

Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen sekä varhaiskasvatuksen koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen saadulla lisäsimme erityisopetusresurssia ennaltaehkäisemään syrjäytymistä sekä koulupudokkuutta.

Valtiolta saadulla erityisavustuksella tutoropettajien toimintaa ja osaamisen kehittämiseen on resursoitu vastuuopettaja, joka muiden opettajien kanssa yhteistyössä kehittää oppimisen ympäristöjä, edistää opetuksen digitalisaatiota, kehittää ja tukee opetussuunnitelman mukaisen sähköisen formatiivisen arvioinnin menetelmiä. Opettajien kouluttaminen formatiivisen arvioinnin sähköiseen työkaluun. Osana ao. toimintaa on myös työyhteisön osaamisen, opettajien välisen yhteistyön ja tiimityöskentelyn kehittäminen sekä verkostoituminen tutoropettajien kesken.

Parikkalan lukio**Olennaiset tapahtumat tilikaudella**

Digitaalisia oppimisympäristöjä, materiaaleja ja kurssikirjoja on hyödynnetty enenevissä määrin. Jokaiselle lukion 1. luokkalaiselle on hankittu henkilökohtaiseen käyttöön kannettava tietokone lukion ajaksi ja ensimmäisen vuosiluokan oppikirjat. Lukiolaisia on perehdytetty sähköisten kokeiden tekemiseen ja sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin. Kaikki yo-kokeet ovat olleet sähköisesti kirjoitettavia v. 2019 keväällä.

Aluehallintovirastolta saadulla Liikkuva opiskelu -avustuksella lukiokoulutuksen järjestäjälle on lisätty liikuntaa koulupäivään ja lisätty liikunnallisten tapahtumien määrää opiskelun rinnalle. Tällä tavoin listään opiskelijoiden hyvinvointia ja terveyttä sekä oppimiskykyä. Hankkeen avulla on myös aktivoitu vähän liikkuvia opiskelijoita liikkumaan aktiivisemmin. Lisäksi yhteisöllisyys ja ryhmäytyminen kehittyvät yhdessä liikkumalla. Opiskelijat tutustuvat uusiin liikuntalajeihin ja harrastuksiin. Kuntosalin käyttöä esim. hyppytuntien aikana on tuettu jne.

Opetushallituksen myöntämällä valtionavustuksella yhteistyöhankeelle Ekat – Etelä-Karjalan lukioiden tutorverkosto, tavoitteena on luoda tutorverkosto Etelä-Karjalan lukioiden ja mallintaa sitä, miten tutoropettajatoimintaa voidaan toteuttaa alueen lukioissa. Tavoitteena on myös laaja-alainen osaamisen kehittäminen. Sen keskeisiä teemoja ovat työelämä-, vuorovaikutus ja kansainvälisyystaidot sekä hyvinvointi ja luovuus. Tutorryhmän tavoitteena on luoda opiskelijoille yhteyksiä ympäröivään yhteiskuntaan, maailmaan ja korkeakouluihin.

Wilma -ohjelman käyttöä on tehostettu sekä toimintoja monipuolistettu toiveiden mukaisesti.

Opiskelijoilla on ollut mahdollisuus suorittaa lukiokursseja ISO-verstaan kautta etäopiskeluna.

Parikkalan lukion opiskelijoista kaksi on ollut mukana Etelä-Karjalan Liikunta ja Urheilu ry:n urheilijakoulutuksessa.

Perusopetus ja lukio -tulosalue**Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen**

Sitovat tavoitteet 2019	Mittari/seuranta	Tavoite-taso	Toteutuminen
Jokainen 9. luokan oppilas saa päättötodistuksen	Perusopetuksen päättötodistus	100 %	Jokainen vuosiluokkaan sidottu oppilas sai päättötodistuksen Toteutunut 100%
Jokainen peruskoulun päättötodistuksen saanut sijoittuu toisen asteen oppilaitokseen	Yhteishaun tulokset	100 %	Toteutunut 100%
Tehostetun päihdekasvatussuunnitelman toteutuminen	Päihdekasvatussuunnitelma	100 %	Toteutunut 100%
Kaikki lukiolaiset saavat lukion päättötodistuksen	Lukion päättötodistus	100 %	Osa opiskelijoista hajauttajia 4. vuodelle. Lukio-opinnot päättäneet saivat kaikki lukion päättötodistuksen. Toteutunut 100%

Kaikki ylioppilaskirjoi- tuksiin osallistuvat saavat hyväksytyn arvosanan	Yo- tutkintotodistus	100 %	Toteutunut 94,4 %
--	-------------------------	-------	-------------------

Toiminnan tunnusluvut (perustelutietoja)

Hyödyke ja mittayksikkö	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poik- keama	Tot.-%
Saari 1-6 lk	56	58	49	-9	84,48
Kirjola, perusopetus 7-9 lk (sis. kotiopetus opp. 3)	104	102	106	4	103,92
Kirjola, perusopetus 1-6 lk (sis. kotiopetus opp. 1)	150	155	153	-2	98,71
opp. yht. (sis. kotiopetus opp. 4)	310	315	308	-7	97,78
Menot €/oppilas	12 521	13 185	12 920	-265	97,99
Lukion oppilasmäärä	51	55	44	-11	80
Menot €/oppilas	12 060	12 088	13 723	1 635	113,53

Talous

	TP 2018	TA 2019	TA- muutos	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot%
Toimintatuotot	182 636	168 880		168 880	172 635	102,2
Toimintakulut	-4 496 592	-4 515 470		-4 515 470	-4 583 152	101,5
Toimintakate	-4 313 956	-4 346 590		-4 346 590	-4 410 517	101,5

Ylitykset henkilöstökuluissa johtuvat osittain talousarvion palkkamenojen kasvusta (saatettu tiedoksi Hyvinvointi- ja sivistyslautakunnalle 28.1.2019 § 3) jo budjetin laatimisen yhteydessä ja pitkistä sairauspoissaoloista perusopetuksessa.

Palvelumenojen kasvussa näkyy koulukuraattoripalvelujen lisäosto ja kasvanut Valteri-koulun palvelujen tarve.

Vapaa sivistystyö**Toiminta-ajatus ja tehtävät**

Vapaan sivistystyön tulosalueen tehtävänä on ennaltaehkäisevä hyvinvointityö, jolla ylläpidetään ja edistetään kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta. Tulosalueen palvelut tukevat yhteisöllisyyden muodostumista ja luovat edellytyksiä monipuoliselle kansalais-toiminnalle, sekä antavat mahdollisuuksia omaehtoiseen ja elinikäiseen oppimiseen, tiedon saantiin ja osaamisen kehittämiseen.

Kansalaisopisto

Tilivelvollinen: Kulttuuripäällikkö / Kansalaisopiston rehtori

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Simpelejärven opisto järjestää kunnan alueella yleissivistävää ja harrastuspainotteista tutkintoon johtamatonta koulutusta.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Opiston toimintojen yhdistäminen kesken tilikauden ei anna oikeaa kuvaa talousluvuis-ta, koska meillä on kuluneelle tilikaudelle olemassa kevään osalta yhden opiston me-not sekä tulot ja syksyn osalta kahden opiston tulot sekä menot. Tässä on huomioita-vaa myös se, että suurin osa opiston tuloista (kurssimaksut) kirjautuu syksylle ja ke-väällä taas menojen osa on suurempi. Opiston talousrakenne tarkentuu kohdilleen en-simmäisen kokonaisen yhteisen tilikauden (2020) aikana.

Käytännön työ on lähtenyt sujuvasti käyntiin vanhoilta pohjilta, jolloin käytännössä mo-lempien kuntien puolella kurssien perusrakenne on säilynyt samana. Kurssimäärät ovat säilyneet aika pitkälti ennallaan, mutta myöskään uusia kursseja ei ole tullut tar-jontaan. Muutamat kurssit pyörivät oppilasmäärät huomioon ottaen kannattavuuden ra-joilla johtuen osittain myös väestön vähenemisestä ja ikääntymisestä kummankin kun-nan alueella.

Kirjastopalvelut

Tilivelvollinen: Kirjastonjohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Kirjastopalvelut tukevat elinikäisen oppimisen periaatetta noudattaen kuntalaisten, ke-säasukkaiden ja muiden kirjastonkäyttäjien tiedonsaantia, osaamista, hyvinvointia ja viihtymistä. Asiakkaiden käyttöön hankitaan ajantasaista ja monipuolista aineistoa.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Heili-kimpan maksuton varausjärjestelmä on toiminut hyvin ja mahdollistanut laajem-man aineistotarjonnan asiakkaille.

Lasten- ja nuortenkirjastotyötä on tehty järjestelmällisesti siten, että jokaiselle luokka-asteelle on järjestetty kirjavinkkausta ja varhaiskasvatuksessa oleville lapsille satu-tuokioita.

Vanhusten viikolla toteutettu ”Digipalvelut tutuiksi” -teemapäivä osoitti, että kirjastosta haetaan apua digiasioinnissa.

Syyskuussa vietettiin kirjaston 170-vuotisjuhlia yhteislauluillaan merkeissä. Lauluillat ovat osoittautuneet erittäin suosituiksi yleisötapahtumiksi.

Vapaa-aikapalvelut

Tilivelvollinen: Kulttuuripäällikkö / Kansalaisopiston rehtori

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Vapaa-aikapalveluiden tehtävänä on ylläpitää ja edistää kuntalaisten fyysistä ja henkistä hyvinvointia luomalla edellytyksiä myös monipuoliselle ja omaehtoiselle kansalais-toiminnalle.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman mukaista opetusta on annettu musiikissa ja tanssissa (n. 30 oppilasta molemmissa). Opetuksen toteuttajia ovat Virta-opisto ja Tanssistudio Jami. Kulttuuritilaisuuksien järjestäminen yhteistyössä muiden paikallisten toimijoiden kanssa toteutui suunnitellusti.

Nuorisotyön toimintaan ja osallistujamääriin on vaikuttanut vaihtuvien viransijaisuuksien lisäksi Kirjolan koulun sisäilmaongelmat, jonka johdosta nuorisotilan siirto muihin tiloihin tuli ajankohtaiseksi vuoden lopussa.

Liikuntaryhmien osallistujamäärät ohjatuissa ryhmissä ovat hieman kasvaneet aiempaan vuoteen verrattuna.

Vapaa sivistystyö -tulosalue

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Sitovat tavoitteet 2019	Mittari/seuranta	Tavoitetaso	Toteutuminen
Lasten ja nuorten lukuharrastuksen edistäminen	Kirjavinkkaukset	Yksi vinkkaus / varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukion opetusryhmä	Kirjavinkkaus toteutunut kaikille ryhmille
Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen	Ohjatut liikuntaryhmät: liikuntapalvelut, kansalaisopisto	Ohjattujen ryhmien määrä vuoden 2018 tasolla (11+16)	Liikuntapalvelut 12 ohjattua ryhmää (+1), Simpeleenjärven opisto 16 ohjattua ryhmää

Toiminnan tunnusluvut (perustelutietoja)

Hyödyke ja mitta-yksikkö	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Tot-%
kulttuuritilaisuudet	32	25	35	+10	140
nuorisotilaisuudet	202	180	185	+5	102,8
liikuntatilaisuudet	455	350	466	+116	133,14
kansalaisopiston opetustunnit	2034	2 200	3199	+999	145,41
kansalaisopiston opiskelijamäärä	523	460	897	+437	195
netto €/opetustunnit	59,87	71,71	43,56	-28,15	60,70
netto €/opiskelija	232,54	342,94	155,36	-187,58	45,30
kirjaston lainausmäärä/as.	10,4	11,0	10,6	-0,4	96 %

Talous

	TP 2018	TA 2019	TA-muutos	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot%
Toimintatuotot	99 617	37 200		37 200	106 306	285,8
Toimintakulut	-898 835	-990 675		-990 675	-928 754	93,8
Toimintakate	-799 218	-953 475		-953 475	-822 448	86,3

Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen: Varhaiskasvatuspäällikkö

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Varhaiskasvatus on alle kouluikäiselle lapselle kuuluva oikeus ja sillä tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatussuunnitelmat noudattavat opetushallituksen kansallisia perusteita.

Paikalliset suunnitelmat velvoittavat varhaiskasvatuksen henkilöstöä sitoutumaan varhaiskasvatukseen sekä perusteiden arvoperustaan ja asetettuihin sisältötavoitteisiin.

Varhaiskasvatusta ohjaavat lisäksi laaditut toiminnan vuosikellot, laatukäsikirja sekä kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen laatimat varhaiskasvatuksen indikaattorit, esiopetussuunnitelma ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelma sekä varhaiskasvatuksen suomi toisena kielenä -opetussuunnitelma.

Tulosalueeseen kuuluvat myös lakisääteinen lasten kotihoidon tuki ja yksityisen hoidon tuki sekä kuntalaisä.

Päiväkodit**Olennaiset tapahtumat tilikaudella**

Olennaisena muutoksena varhaiskasvatuksen tulosalueella vaikutti luopuminen Kiipolan tiloista ja päiväkotit Lauujoutsenen toiminnan siirtäminen elokuussa 2019 vuokratiloihin Tarjanlinnaan, Parikkalantie 45.

Lasten kotihoidontuen kuntalisää on myönnetty kotona hoidettavien alle 3-v. lasten perheille, n. 50 lasta on ollut tämän tuen piirissä.

Varhaiskasvatuksen vahvistetut paikkamäärät ovat: Satakieli 44 paikkaa, Lauujoutsen 35 paikkaa, päiväkotit Kuperkeikka 16 paikkaa, sekä aamu- ja iltapäivätoiminta 14 paikkaa. Syyslukuvuoden osalta sijoitettuna on ollut: Satakieli 61 lasta, Lauujoutsen 44 lasta, Saaren esiopetus 14 esioppilasta ja neljä 5-vuotiaasta lasta yht. 18, Kuperkeikka 23 lasta, joista viisi alle 3-v. lasta, sekä Kirjolan koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta 13 ekaluokkalaista, viisi 2-luokan oppilasta ja kaksi 3-luokan oppilasta eli yht. 20 oppilasta.

Varhaiskasvatukseen osallistui 146 alle 6-vuotiaasta lasta, mikä on reilusti enemmän kuin vahvistetut paikkamäärät. Tämä tuo hoitopaikkojen järjestämisen osalta ison haasteen, vaikkakin tulevaisuuden ennusteet osoittavat lasten määrän vähentymistä.

Oppimisen ja kasvun tukea yleisen tuen rinnalla oli n. 10 % lapsista. Vuorohoito on syyslukukaudella ollut haasteena ja vaatinut henkilöstöresurssiin lisäystä. Ilta- ja yövuorot ovat olleet viikoittaisia.

Asiakasmaksutulot ylittivät talousarvion 18 %. Parikkala myi varhaiskasvatuspaikkoja naapurikunnille.

Varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toiminnan arviointi, vuosikellon ja tiimivasuun kirjatut tavoitteet toteutuivat. Tiimipalaverien pitäminen toteutui lähes suunnitellusti; tiimeissä erilaisten henkilöstön poissaolojen myötä ajankohtia vuorotellen. Asiakaspalauttekysele tehtiin alkuvuodesta.

Parikkalan, Rautjärven ja Ruokolahden kuntien varhaiskasvatuksen yhteistyötä jatkettiin järjestämällä yhteisiä pedagogisia koulutusiltoja henkilöstölle. Seutukunnallisesti varhaiskasvatuksen esimiehet kokoontuivat säännöllisesti.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman kirjaamiseen, toiminnan suunnitteluun ja dokumentointiin sekä arviointiin ja perheiden kanssa käytävään yhteydenpitoon on käytössä Tiny App -sovellus 1–5-vuotiaille lapsille. Esiopetuksessa käytössä on Wilma.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstölle järjestettiin täydennyskoulutusta, mikä tukee niin lasten opetusta ja kasvatusta kuin työilmapiiriä.

LAPE-muutosohjelma jatkui. Rehtori ja varhaiskasvatuspäällikkö osallistuivat alatyöryhmän ja ohjausryhmän kokouksiin sekä verkostojohtamisen koulutukseen sekä LAPE-seminaariin.

Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmä, joka olisi mahdollistanut sähköisen asiointin ja asiakirjojen tallentamisen, tuntiperusteisen laskutuksen, tietovarannon keräämisen sekä tukenut toiminnan pedagogista arviointia jäi hankkimatta, koska ohjelmatoimittaja ei saanut vuoden 2019 aikana järjestelmää toimimaan edellä mainittuja osa-alueita palvelevalla tasolla.

Esiopetus**Olennaiset tapahtumat tilikaudella**

Kirjolan koulun alueen lasten esiopetus yhdistettiin ja se järjestettiin päiväkotia Lauulajoutsenissa.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö on yhteisesti laaditun vuosikellon mukainen ja yhteiset kokoontumiset toteutuivat. Esiopettajat, erityisopettajat ja luokanopettajat suunnittelivat ja toteuttivat yhteisiä oppitunteja. Yhteisellä toiminnalla tuetaan lapsen yksilöllistä oppimispolkua. Lauulajoutsenen muutto Tarjanlinnan kiinteistöön toi tullessaan päivittäisen luontaisen yhteyden Kirjolan kouluun ruokailun ollessa siellä. Saaren koululla yhteiset toiminnot ja käytänteet ovatkin luontevia ja päivittäisiä.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta**Olennaiset tapahtumat tilikaudella**

Aamu- ja iltapäivätoiminnan osalta koululaisten määrä ennen kello 8 on ollut iso haaste, koululaiset ovat tarvinneet myös vuorohoitoa. Suurin määrä 20 oppilaan joukosta oli varhaiskasvatustoiminnassa myös kesä-, heinä- ja elokuussa, mikä sitoi henkilöstöä ja vaati ajoittain lisäresurssin palkkaamista. Koululaisten varhaiskasvatustoiminnassa oleminen tuo heidät varhaiskasvatustilaan piiriin, jolloin henkilöstön suhdelukulaskenta sekä laajat aukiolot ovat tuoneet painetta toimintaan. Henkilöstö vastasi myös esiopetusryhmässä olevien lasten täydentävästä varhaiskasvatuksesta aamuisin ja esiopetuksen jälkeen ja henkilöstön työaika sopeutettiin vastaamaan tarvetta.

Varhaiskasvatus -tulosalue**Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen**

Sitovat tavoitteet 2019	Mittari/seuranta	Tavoite-taso	Toteutumi-nen
Varhaiskasvatuksen riittävyys	Lapsen subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen lain asettamassa 4 kk:n (tarve ennakoitavissa) tai 2 viikon (työllistyminen, opiskelu tai koulutus) ajassa, % hakijoista	100 %	100 %
Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman arviointi ja päivitys	Valmis	1.8.2019	16.10.2019 päivitetty
Laadun arvioinnin toteutuminen	Vuosikelloon kirjattujen asioiden toteuttaminen	100 %	100 %

Toiminnan tunnusluvut (perustelutietoja)

Hyödyke ja mittayksikkö	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Tot.-%
Hoitopaikat kpl	131	131	133	2	101,5
Läsnäolopäivät kpl	23 679	20 200	23466	3266	116,2
Lapsia hoidossa 31.12.	159	131	155	24	118,3
- joista erityistä hoitoa ja kasvatus tarvitsevia % *)	15	10	10	0	100,0
Menot €/ läsnäolopäivä **)	79,50	90,38	83,81	-6,57	92,7
Käyttöaste %					
- päiväkodit	85	80	92,3	12,3	115,4
- koululaisten ap- ja ip-toiminta	48	60	49,3	-10,7	82,2
Lasten kotihoidontuki, lapsia	61	58	49	-9	84,5

*) erityisen tuen tarve: lastensuojelun tarve, vamma tai pitkäaikainen sairaus, kielellinen kehitys ja kommunikaatio, tarkkaavaisuus, kognitiivinen alue, tunne-elämä tai sosiaalinen kasvu

**) luku sisältää myös lasten kotihoidontuen ja lasten kotihoidontuen kuntalisän menot (kuntalisä 1.3.2012 alk.)

Talous

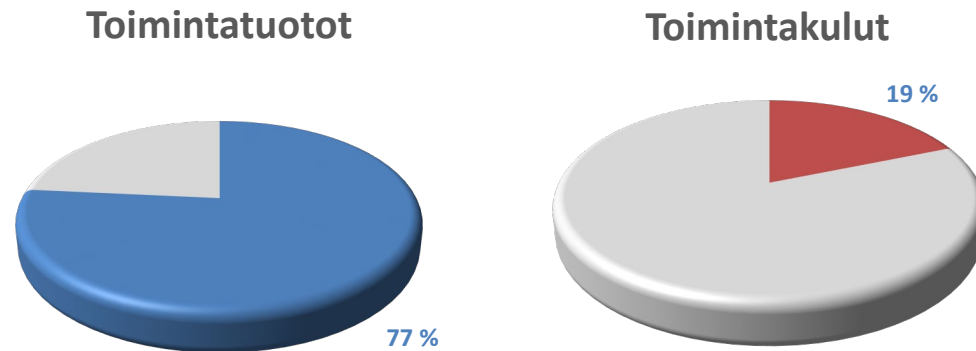
	TP 2018	TA 2019	TA-muutos	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot%
Toimintatuotot	194 499	154 000		154 000	185 558	120,5
Toimintakulut	-1 882 395	-1 825 717		-1 825 717	-1 966 711	107,7
Toimintakate	-1 687 896	-1 671 717		-1 671 717	-1 781 153	106,6

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut yhteensä

	TP 2018	TA 2019	TA-muutos	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot%
Toimintatuotot	476 752	360 080		360 080	464 499	129,0
Toimintakulut	-7 277 822	-7 331 862		-7 331 862	-7 478 617	102,0
Toimintakate	-6 801 070	-6 971 782		-6 971 782	-7 014 118	100,6

ELINVOIMA- JA ELINYMPÄRISTÖPALVELUT

Elinvoima- ja elinympäristölautakunnan osuus käyttötalousosan toimintatuotoista ja -kuluista:

Elinvoima- ja elinympäristölautakunta**Elinkeinojen kehittäminen ja maatalouden viranomaistehtävät**

Tilivelvollinen: Elinkeinojohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Toiminnan tarkoituksena on kunnan monipuolinen kehittäminen ja elinkeinojen edistäminen. Lisäksi yhteistyöverkostojen avulla vahvistetaan paikallista osaamista ja edistetään innovaatioita.

Kunta edistää maaseudun elinkeinoja ja kylien kehittämistä. Parikkalan lomituspalvelujen paikallisyksikkö vastaa Enonkosken, Imatran, Parikkalan, Rautjärven, Ruokolahden ja Savonlinnan lomituspalvelujen järjestämisestä. Maatalouden viranomaistehtävistä vastaa Etelä-Karjalan maaseututoimi hallinnoijana Lappeenrannan kaupunki.

Kunnan teknisten palvelujen toiminta-ajatuksena on turvata kuntalaisille terveellinen ja viihtyisä elinympäristö tuottamalla ja ylläpitämällä taloudellisesti laadukkaita yhdyskuntapalveluja.

Tehtävänä on vastata maankäytön suunnittelun ohjauksesta, liikenne- ja yleisistä alueista, jätehuollosta, kiinteistötoimesta, liikelaitoksista, palo-, pelastus- ja suojelutoimista ja kunnan toimesta tapahtuvasta rakentamisesta ja rakennuttamisesta.

Parikkalan kunnan elinkeinot jakaantuvat kahteen ekosysteemiin: alkutuotantoon eli maatalousyrittämiseen sekä jalostus- ja palveluelinkeinoin. Näiden kahden ekosysteemin toimintaperiaatteet ovat erilaiset: alkutuotannon elinkeinojen hyvinvointiin vaikutetaan lähinnä suorilla vaikuttamismenetelmillä, esimerkiksi lomittamistoimella tai elinkeinon perustoimintoja mm. karjanjalostustoimintaa tukemalla tai toimintaympäristön uhkatekijöitä lievittämällä. Varsinaiseen ekosysteemiin pystytään vaikuttamaan lähinnä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti, mikä ei ole kuntatasolla näkyvää toimintaa. Jalostus- ja palveluelinkeinoin voidaan vaikuttaa puuttamalla alueellisen kilpailukyvyyn tekijöihin: raaka-aineen saatavuuteen, logistiikkaan, tonttien ja tilojen saatavuuteen, asiakasvirtoihin jne.

Kunta edistää alkutuotannon elinkeinoja ja kylien kehittämistä. Parikkalan lomituspalvelujen paikallisyksikkö vastaa Enonkosken, Imatran, Parikkalan, Rautjärven, Ruokolah-

den ja Savonlinnan lomituspalvelujen järjestämisestä. Maatalouden viranomaistehtävistä vastaa Etelä-Karjalan maaseututoimi hallinnoijana Lappeenrannan kaupunki. Palvelu- ja jalostustoiminnan elinkeinoja kunta edistää parantamalla alueellista kilpailukykyä, rakentamalla yritysten välistä yhteistyötä luomalla arvoketjuja ja horisontaalisia verkostoja. Palveluelinkeinoja kunta tukee toimilla, jotka luovat lisää asiakasvirtoja palveluyrityksille.

Lomituspalvelu

Tilivelvollinen: Lomituspalvelupäällikkö

Olennot tapahtumat tilikaudella

Maatalouslomitukseen on kohdistunut kehittämistoimia. Maakuntauudistuksen yhteydessä rakennettiin nykyistä dynaamisempaa lomituspalvelun mallia maakuntarajat ylittävällä konseptilla maakuntaliittojen hallittavaksi.

Maatalouslomitusta ei kuulu valmisteilla olevaan maakuntauudistukseen, jonka johdosta MELA on laatinut vapaaehtoisuuteen perustuvan laajempaan hallintoalueeseen koskevaa mallin, josta keskustelut nykyisten järjestäjäkuntien kesken on aloitettu.

Elinkeinojen kehittäminen

Tilivelvollinen: Elinkeinojohtaja

Olennot tapahtumat tilikaudella

Elinkeinojen kehittäminen lähtee toisaalta Parikkalan kunnan elinkeinorakenteesta, toisaalta sijainnin antamista kilpailukykytekijöistä: maatalousvaltaisessa kunnassa maataloutta tukeva infra toimii omista lähtökohdistaan, muut toimialat toimivat toimialakohtaisin reunaehdoin.

Matkailuelinkeinon keskeisenä yleisteemana vuonna 2019 on ollut toimien fokusointi Parikkalalle tyypillisten yrittäjien kannalta keskeisiin asioihin: tuotteistaminen ja markkinointi yksittäisille ja pienryhmämatkailijoille. Keskeinen toimi matkailualalla vuonna 2019 oli kolmen kunnan matkailuhankkeen toteutuminen. Siinä parannetaan pienten matkailuyritysten tuotekehitysmahdollisuuksia kuntarajat ylittävän verkottumisen kautta. Hankkeen pääasiallinen tulos saavutetaan vuonna 2019 ja 2020. Hankkeessa on käynyt ilmi useita fokuksia, jotka ovat matkailuyrityksen menestyksen avaimia: esimerkiksi linja-autolastillinen on ravintola- tai majoitustoimijalle kynnys, jonka ylittäminen avaa markkinoita, myös yritystoiminnan ja erilaisten tapahtumatoimintojen synkronointi on osoittautunut hedelmälliseksi kehittämistoimeksi. Snow-Crossin SM-kisa v. 2019 olisi voinut tuoda paljon enemmän majoituseuroja Parikkalaan, kun mökki- yms. yrittäjät olisivat pystyneet ajamaan ylös kannattavan talvimajoitusesongin.

Jalostusteollisuudessa keskityttiin v. 2019 mm. logististen mahdollisuuksien rakentamiseen. Parikkalan rajanylityspaikan kansainvälistäminen v. 2024 avaa Parikkalalle kokonaan uuden elinkeinoympäristön paitsi jalostuselinkeinoille myös palvelutuotannolle. Vuodet 2020 - 2024 ovat aikaa, jolloin väliaikaisen rajanylityspaikan käytäntöjä voidaan käyttää kilpailuetuina paikallisille yrittäjille, ja erityislupien avulla pilotoidaan elinkeinotoiminnan malleja valmiiksi vuoteen 2024. Se, jolla on valmiit sidosryhmäsuhteet rajan ylitse vuonna 2024, on etulyöntiasemassa kaikessa liiketoiminnassa.

Kiteen Sahan alasajo syksyllä 2019 aiheuttaa markkinahäiriön hakkuutoimintaan. Kiteen sahan kapasiteetti oli n. 300 000 m³ ja hakkuuna tämä merkitsee n. 500 000 m³ hakkuuta. Lisäksi teollisten toimijoiden aiheet ovat nostaneet joitakin kysymysmerkkejä mm. logistiikka-alalta. Jotta maakuntarajat ylittävä markkinatilanne olisi jatkossa im-

muunimpi yksittäisten laitosten toiminnan muutoksille, yhdessä naapurimaakuntien kanssa rakennetaan puunjalostuksen ekosysteemi -hanketta, joka tähtää puunjalostuksen rakenteiden muokkaamiseen siten, että merkittävät markkinahäiriöt ovat epätoennäköisiä.

Elinkeinotoimen projektisalkku on alkanut elää aiempaa monipuolisemmin. Vuonna 2019 valmisteltu MINT eli Etelä-Karjalan pienten kuntien innovaatio- ja kokeiluekosysteemi antaa maakuntakorkeakoulujen avun yritysten kehittämishaasteisiin. De-minimis (vähämerkityksellinen) rahoituksen avulla uudet ideat saavat LAB-ammattikorkeakoulun ja LUT-yliopiston asiantuntijoiden kehityspanoksen uusiksi tuotteiksi, tuotannoksi ja palveluiksi.

Paitsi operatiivisia toimia, elinkeinopalvelut on panostanut myös strategisten valmiuksien kehittämiseen: laadittiin elinkeino-ohjelma, johon on sisäänrakennettu uudistuumismekanismi. Parikkalan elinkeino-ohjelma käy säännöllisesti lävitse päivitysprosessin, jossa pudotetaan pois elementtejä, jotka eivät jostakin syystä ole enää ajankohtaisia. Ohjelmaan otetaan tässä yhteydessä mukaan uusia elementtejä, jotka "hautomisvaiheen" jälkeen saavat toteuttamispäätöksensä. Näin ohjelma pysyy jatkuvasti tuoreena ja pystyy reagoimaan maailman tapahtumiin.

Elinkeinojen kehittäminen ja lomituspalvelut -tulosalueen tavoitteet

Tilivelvolliset: Elinkeinojohtaja ja lomituspalvelupäällikkö

Sitovat tavoitteet 2019	Mittari/seuranta	Tavoitetaso	Toteutuminen
Elinkeino-ohjelma	Valmis 5/2019	100 %	100 %
Parikkalan Raja Oy:n perustaminen		100 %	0 %

Talous

	TP 2018	TA 2019	TA- muutos	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot%
Toimintatuotot	2 311 270	2 614 144		2 614 144	2 270 870	86,9
Toimintakulut	-2 693 623	-3 022 704	165 000	-2 857 704	-2 611 500	91,4
Toimintakate	-382 352	-408 560	165 000	-243 560	-340 630	139,9

Rakennuttaminen ja kaavoitus

Tilivelvollinen: Rakentamispäällikkö

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Toiminnan tarkoituksena on turvata kuntalaisille terveellinen, toimiva ja viihtyisä elinympäristö kaavoittamalla, rakennuttamalla ja ylläpitämällä taloudellisesti laadukkaita kiinteistöjä ja yhdyskuntapalveluja.

Kaavoituksella ylläpidetään monipuolista tonttitarjontaa yritystoiminnan ja asumisen tarpeisiin. Maankäytössä otetaan huomioon palvelujen käyttömahdollisuudet. Maaseutukylien elinvoimaisena säilymistä tuetaan. Asukkaille ja yrityksille tarjotaan tonttivalintoja, jotka tekevät sijoittumisen ja rakentamisen houkuttelevaksi kunnan alueelle.

Rakennuttamisen osalta keskeinen tavoite on kiinteistöjen käyttäjille terveelliset ja toimivat rakennukset ja infraympäristö.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Kaavoituksen osata valmistui Särkisalmen keskusta-alueenkaava. Simpeleenjärven osayleiskaava käynnistyi.

Saaren yhteisöasumisyksikön peruskorjaus valmistui, hyvinvointikeskuksen piha-alueen korjaus suoritettiin, paloaseman laajennus käynnistettiin, Saaren paloaseman ovet uusittiin, Kirjolan Koulusuunnitelma käynnistettiin ja Petäjikön kadun kerrostalon parvekesaneeraus toteutettiin.

Liikenne**Toiminta-ajatus ja tehtävät**

Joukkoliikennepalveluilla turvataan haja-asutusalueiden kohtuullinen palveluiden saatavuus. Asiakaspalveluliikenteessä kylien asukkaille järjestetään asiointimahdollisuus taajamassa / kuntakeskuksessa. Lisätään yhteistyötä eri hallintokuntien kesken liikennepalveluiden saatavuuden parantamiseksi ja kustannusten optimoimiseksi.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Ei olennaisia muutoksia.

Palo- ja pelastuspalvelut**Toiminta-ajatus ja tehtävät**

Kuntalaisten turvallisuuden varmistaminen, toiminta käsittää palo-, pelastus- ja suojelutoimet väestönsuojelun suunnittelun ja suunnitelmien koordinoinnin.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Saaren paloaseman hallinovat uusittiin.
Parikkalan paloaseman henkilöstötilat rakenteilla.

Ympäristöpalvelut**Toiminta-ajatus ja tehtävät**

Ympäristönsuojelun, ympäristöterveyden ja eläinlääkinnän palveluiden järjestäminen kuntalaisille. Ympäristönsuojelu ja ympäristöterveysvalvonta hoidetaan isäntäkuntamallilla Imatran ympäristöyksikön tekemien valvonta- ja toimintasuunnitelmien mukaan. Imatran seudun ympäristölautakunta hoitaa ympäristöasiat seutukunnallisena. Tulosalue sisältää myös kaatopaikan velvoitetarkkailun kustannukset ja jätehuollon kuljetustuen.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Kunta tuki hoitokalastusta Pien-Rautjärvellä.

Vanhojen kaatopaikkojen tarkkailuohjelmat suoritettiin.

Valtion PIMA ohjelmaan hakemukset Ristiharjun kaatopaikasta ja Saharannan alueesta. Jätevesilaitoksen ongelmat.

Rakennuttaminen ja kaavoitus -tulosalue**Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen**

Sitovat tavoitteet 2019	Mittari/seuranta	Tavoitetaso	Toteutuminen
Maankäytön suunnitelun toteutus	Kaavoitus-ohjelma	hyväksytyn suunnitelman mukaisesti	Suunnitelman mukaisesti
Rakentamisohjelman toteutus	Rakentamis-ohjelma	hyväksytyn suunnitelman mukaisesti	Toteutunut osalle siirrot v. 2020, pois lukien jätevedenpuhdistamo
Tarkoituksenmukainen joukkoliikenne	Raportit	riittävä palvelutaso	Toteutunut
Palo- ja pelastuspalveluissa sekä ympäristöpalveluissa palvelutason suhde kustannuksiin	Raportit ja palaute	hyvä	hyvä

Talous

	TP 2018	TA 2019	TA-muutos	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot%
Toimintatuotot	33 523	23 000		23 000	36 273	157,7
Toimintakulut	-1 036 881	-1 212 041		-1 212 041	-1 064 197	87,8
Toimintakate	-1 003 358	-1 189 041		-1 189 041	-1 027 924	86,5

Kiinteistöt

Tilivelvollinen: Rakentamispäällikkö

Kiinteistöpalvelut huolehtivat kiinteistöjen hoidosta ja kunnossapidosta ottaen huomioon kiinteistöjen elinkaaren tekniset, taloudelliset ja toimintojen asettamat vaatimukset.

Tarpeettomista tai tehottomalla käytöllä olevista kiinteistöistä luovutaan. Vajaakäytöllä olevien osakehuoneistoista luopumista jatketaan.

Olennot tapahtumat tilikaudella

Ei olennaisia muutoksia toiminnassa.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Sitovat tavoitteet 2018	Mittari/seuranta	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kiinteistöjen korjaukset suunnitelman mukaan	Raportti / selvitys	5 % kiinteistökannasta (k-m ²) joko peruskorjataan ja/tai puretaan	Toteutunut
Kiinteistöjen purku	selvitys	+/- 5%	Museoviraston selvityksen laadinta kesken
Vuokra-asuntojen käyttästä	Laskenta	94 %	91,4 %

Toiminnan tunnusluvut (perustelutietoja)

Hyödyke ja mittayksikkö	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Tot.-%
huon. käyttöm ²	49 177	48 400	48 851	451	100,93
menot €/huon.käyttöm ²	67,83	65,26	62,76	2,50	96,17
tulot €/huon.käyttöm ²	75,60	74,48	74,06	0,42	99,44

Talous

	TP 2018	TA 2019	TA-muutos	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot%
Toimintatuotot	3 717 599	3 604 920		3 604 920	3 617 669	100,4
Toimintakulut	-3 335 719	-3 258 899	-19 600	-3 278 499	-3 071 261	93,7
Toimintakate	381 880	346 021	-19 600	326 421	546 408	167,4

Kuntatekniikka

Tilivelvollinen: Kuntatekniikan päällikkö

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Kaavateiden ja -katujen ylläpito hoitoluokituksen mukaisesti.

Tulosalueeseen kuuluu myös vesihuoltolaitos, joka käsitellään eriyttynä taseyksikkönä sivulta 89 alkaen.

Kadut ja tiet**Toiminta-ajatus ja tehtävät**

Kaavateiden- ja katujen ylläpito hoitoluokituksen mukaisesti.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Kaivotien ja Satumäentien perusparannuksen osalta päällystysurakka tehtiin valmiiksi syksyllä 2019.

Katuvalaistuksessa saneerattiin Likolammen, Koulutien, Hevostien, Kaivotien, Rintetien, Pengertien ja Uimalantien valaisimet.

Kuntatekniikka -tulosalue**Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen**

Tulosalueen taloudessa nähtiin vuoden kolmannella kvartaalilla, että toimintakulut tulevat ylittymään ja talousarvioon tehtiin muutos. Talousarvion muutoksen jälkeen toimintakulut alittuivat ja jäljelle talousarvion määrärahoista jäi 101 972 euroa. Toimintatuotot alittuivat 81 053 euroa, joten käyttökate tavoite ylittyi noin 20 919 eurolla.

Sitovat tavoitteet 2019	Mittari/seuranta	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kaavateiden ja katujen ylläpito hoitosuunnitelman mukaisesti	Kunnossapito-luokitus /seuranta ja palaute	Ei huomautettavaa normaalikäytöolosuhteissa	Toteutunut

Talous

	TP 2018	TA 2019	TA-muutos	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot%
Toimintatuotot	1 047 513	973 940		973 940	892 887	91,7
Toimintakulut	-830 327	-888 451	-110 000	-998 451	-896 479	89,8
Toimintakate	217 186	85 489	-110 000	-24 511	-3 592	14,7

Tulosalueen talouslukuuihin sisältyvät myös eriytetyn vesilaitoksen tulot ja menot.

Elinvoima- ja elinympäristöpalvelut yhteensä

	TP 2018	TA 2019	TA-muutos	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot%
Toimintatuotot	7 109 905	7 216 004		7 216 004	6 817 698	94,5
Toimintakulut	-7 896 549	-8 382 096	35 400	-8 346 696	-7 643 437	91,6
Toimintakate	-786 644	-1 166 092	35 400	-1 130 692	-825 738	73,0

RAKENNUSVALVONTAPALVELUT**Rakennuslautakunta****Rakennusvalvonta**

Tilivelvollinen: Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamisen ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa siten kuin siitä säädetään. Lisäksi tehtäväalueeseen kuuluu yksityistielain mukaiset kunnan tie- ja lautakunnan tehtävät.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Rakennusvalvonnan sähköinen asiointi ja arkistointi (Lupapiste) otettiin käyttöön 1.1.2019 ja samalla astui voimaan päivitetty rakennusvalvontataksa.

Parikkalan ja Rautjärven kunnanvaltuustot ovat päättäneet yhteisen rakennustarkastajan viran perustamisesta loppuvuonna 2019. Uusi virka tulee voimaan 1.1.2020 tai viimeistään sen jälkeen, kun kunnanvaltuustojen päätökset ovat saaneet lainvoiman.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Sitovat tavoitteet 2019	Mittari/ seuranta-tapa	Tavoitetaso	Toteuma
Rakennus- ja poikkeamislupapäätökset	käsittelyaika	viranhaltija < 1 kk, lautakunta < 3 kk	3 viikkoa 1,5 kk
Myönnettyjen lupapäätösten oikeellisuus	1 kpl, tehtyjä oikaisuvaatimuksia	ei kumottavia lupia	ei kumottavia lupia
Rakennusjärjestyksen 11 § mukaiset katselmukset	Aloittaminen	2019	huhtikuu 2019

Toiminnan tunnusluvut

Hyödyke ja mittayksikkö	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama	Tot.-%
Rakentamisen luvat	165	170	186	16	109
Rakennustarkastukset	530	500	420	-60	84
Avustukset yksityistiet €/km	339,88		366,97		

Talous

	TP 2018	TA 2019	TA- muutos	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot%
Toimintatuotot	26 924	36 250		36 250	36 950	101,9
Toimintakulut	-190 403	-221 036		-221 036	-202 544	91,6
Toimintakate	-163 479	-184 786		-184 786	-165 593	89,6

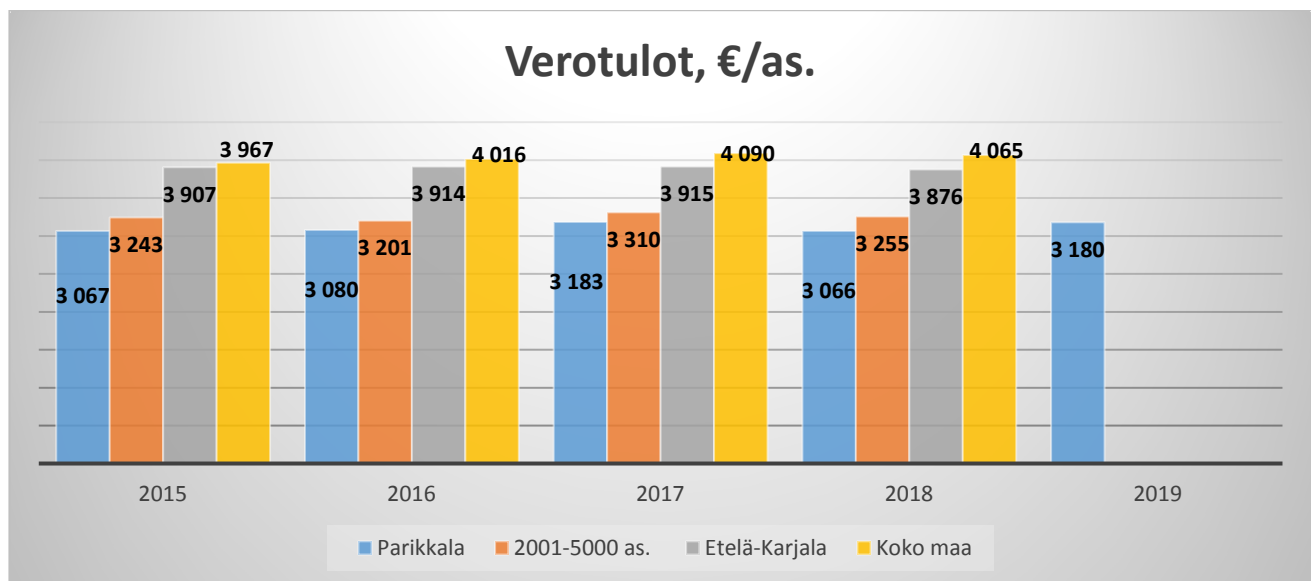
2.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	9 459 444		9 459 444	8 911 337	-548 107
Myyntituotot	5 028 364		5 028 364	4 563 693	-464 671
Maksutuotot	455 100		455 100	562 543	107 443
Tuet ja avustukset	380 000		380 000	175 547	-204 453
Vuokratuotot	3 562 980		3 562 980	3 521 055	-41 925
Muut toimintatuotot	33 000		33 000	88 498	55 498
TOIMINTAKULUT	-40 993 794	30 400	-40 963 394	-40 614 458	348 937
Henkilöstökulut	-8 908 029		-8 908 029	-8 896 547	11 482
Palvelujen ostot	-27 732 375	44 400	-27 687 975	-27 289 073	398 902
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 099 115	-14 000	-2 113 115	-2 155 528	-42 413
Avustukset	-513 005		-513 005	-518 464	-5 459
Vuokrat	-1 580 525		-1 580 525	-1 570 612	9 913
Muut toimintakulut	-160 745		-160 745	-184 233	-23 488
Toimintakate	-31 534 350	30 400	-31 503 950	-31 703 121	-199 171
Verotulot	15 600 000	-550 000	15 050 000	15 053 230	3 230
Valtionosuudet	15 998 000	100 000	16 098 000	16 127 734	29 734
Rahoitustuotot ja -kulut	316 050		316 050	330 341	14 291
Korkotuotot				95	95
Muut rahoitustuotot	442 650		442 650	396 470	-46 180
Korkokulut	-11 000		-11 000	-8 288	2 712
Muut rahoituskulut	-115 600		-115 600	-57 935	57 665
Vuosikate	379 700	-419 600	-39 900	-191 816	-151 915
Poistot ja arvonalentumiset	-1 677 382		-1 677 382	-1 511 174	166 208
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 677 382		-1 677 382	-1 511 174	166 208
Tilikauden tulos	-1 297 682	-419 600	-1 717 282	-1 702 990	14 292
Poistoeron lis (-) tai väh (+)	22 130		22 130	18 755	-3 375
Rahastojen lis (-) tai väh (+)				-3 672	-3 672
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 275 552	-419 600	-1 695 152	-1 687 907	7 245

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talous-arvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	12 705 000	-550 000	12 155 000	12 262 171	107 171
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 346 000		1 346 000	1 456 551	110 551
Kiinteistövero	1 549 000		1 549 000	1 334 508	-214 492

Vuosi	Tulovero-prosentti	Verotettava tulo, euroa	Muutos %
2012	19,5	71 320 935	1,8
2013	19,5	73 032 513	2,4
2014	19,5	73 986 296	1,3
2015	19,5	72 416 126	-2,1
2016	19,5	72 006 291	-0,6
2017	19,5	70 102 510	-2,6
2018	19,5	70 352 629	0,4
2019	19,5		

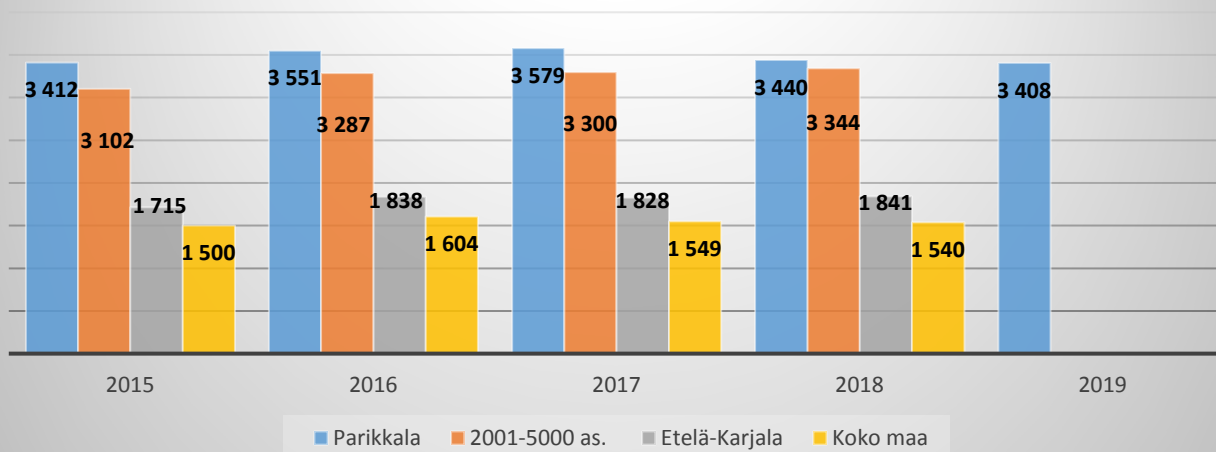
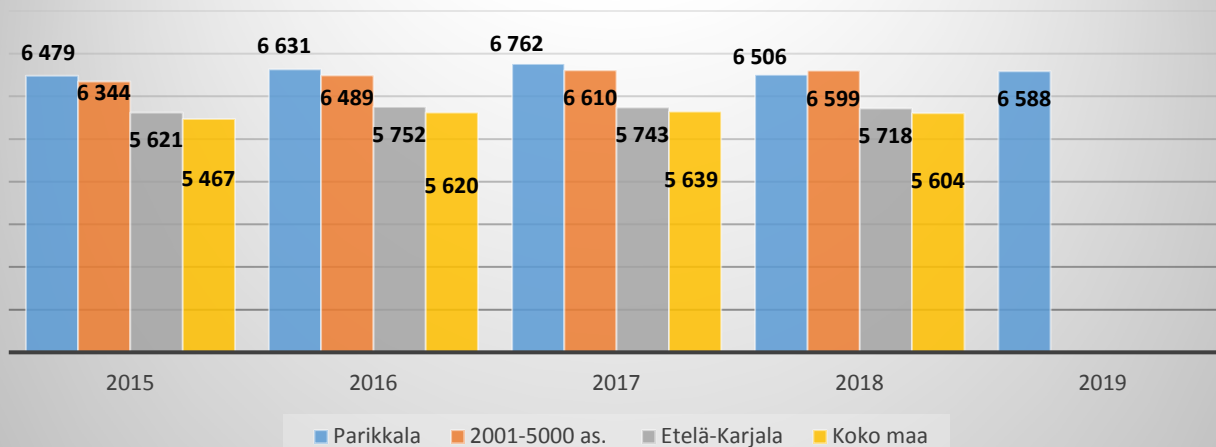

Kiinteistöveroprosentit

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Vakituinen asuinrakennus	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
Yleinen kiinteistö/rakennus/maapohja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

Valtionosuudet

	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poik- keama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	16 438 400	100 000	16 538 400	16 679 440	141 040
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-440 400		-440 400	-551 706	-111 306

Valtionosuudet, €/as.**Verotulot + Valtionosuudet yht., €/as.**

2.3. Investointien toteutuminen

	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Alitus/Ylitys
Omaisuuksien hankinta/myynti					
Menot	-150 000,00	0,00	-150 000,00	0,00	150 000,00
Tulot	100 000,00	0,00	100 000,00	55 072,95	-44 927,05
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	55 072,95	105 072,95
Tytäryhtiöiden pääomavuokrat/osakkeiden myynti					
Menot	-42 000,00	0,00	-42 000,00	0,00	42 000,00
Tulot	20 000,00	0,00	20 000,00	0,00	-20 000,00
Netto	-22 000,00	0,00	-22 000,00	0,00	22 000,00
Talonrakennus					
Kirjolan kouluhanke 2020					
Menot	-500 000,00	0,00	-500 000,00	-140 611,52	359 388,48
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-500 000,00	0,00	-500 000,00	-140 611,52	359 388,48
Laulujoutsenen muutostyöt					
Menot	0,00	0,00	0,00	-19 554,46	-19 554,46
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	0,00	0,00	0,00	-19 554,46	-19 554,46
Liikuntahalli, kuntosalin ilmanvaihto/jäähdytys					
Menot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-3 306,45	6 693,55
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-3 306,45	6 693,55
Satakielen sääsuoja/varjo					
Menot	-30 000,00	30 000,00	0,00	-1 086,13	-1 086,13
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-30 000,00	30 000,00	0,00	-1 086,13	-1 086,13
Paloaseman sos.tilat, parannus/laajennus					
Menot	-75 000,00	0,00	-75 000,00	-18 498,73	56 501,27
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-75 000,00	0,00	-75 000,00	-18 498,73	56 501,27
Kiinteistöautomaatio					
Menot	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00	15 000,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00	15 000,00
Petäjäkonkatu 12 elementtien saumaus/parvekkeet					
Menot	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-242 459,12	-42 459,12
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-242 459,12	-42 459,12
Harjulinna hissi					
Menot	-80 000,00	80 000,00	0,00	0,00	0,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-80 000,00	80 000,00	0,00	0,00	0,00
Kameravalvonta					
Menot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00	10 000,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00	10 000,00

	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Alitus/Ylitys
Saaren yhteisöasumishanke					
Menot	-220 000,00	-133 200,00	-353 200,00	-353 684,21	-484,21
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-220 000,00	-133 200,00	-353 200,00	-353 684,21	-484,21
Tapulikuja 3, parvekkeet					
Menot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-10 639,20	-639,20
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-10 639,20	-639,20
Saaren paloaseman ovien uusiminen					
Menot	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-10 893,99	9 106,01
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-10 893,99	9 106,01
Likolammen uimalan käymälät					
Menot	-15 000,00	15 000,00	0,00	0,00	0,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-15 000,00	15 000,00	0,00	0,00	0,00
Talonrakennus yhteensä					
Menot	-1 185 000,00	-8 200,00	-1 193 200,00	-800 733,81	392 466,19
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-1 185 000,00	-8 200,00	-1 193 200,00	-800 733,81	392 466,19
Julkinen käyttöomaisuus					
Nimeämättömät kohteet					
Menot	-30 000,00	0,00	-30 000,00	0,00	30 000,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-30 000,00	0,00	-30 000,00	0,00	30 000,00
Rantatie, perusp					
Menot	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-991,65	29 008,35
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-991,65	29 008,35
Satumäentie osittainen perusp					
Menot	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-3 998,64	16 001,36
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-3 998,64	16 001,36
Petäjäkonkadun alkupää + jkpp väylä					
Menot	-80 000,00	80 000,00	0,00	-385,75	-385,75
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-80 000,00	80 000,00	0,00	-385,75	-385,75
Liikenneturvallisuuskohteet					
Menot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00	10 000,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00	10 000,00
Katuvalaistus					
Menot	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-31 452,72	-1 452,72
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-31 452,72	-1 452,72
Kaivotie päällystys					
Menot	-25 000,00	0,00	-25 000,00	-37 271,38	-12 271,38
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-25 000,00	0,00	-25 000,00	-37 271,38	-12 271,38

	TA 2019	TA- muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Alitus/Ylitys
Satumaentien osit.päällystys					
Menot	-80 000,00	0,00	-80 000,00	-73 845,71	6 154,29
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-80 000,00	0,00	-80 000,00	-73 845,71	6 154,29
Keskustan kunnostetut väylät					
Menot	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00	15 000,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00	15 000,00
Hyvinvointikeskuksen parkkipaikan ym. korjaus					
Menot	-105 000,00	0,00	-105 000,00	-121 240,15	-16 240,15
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-105 000,00	0,00	-105 000,00	-121 240,15	-16 240,15
Julkinen käyttöomaisuus yhteensä					
Menot	-425 000,00	80 000,00	-345 000,00	-269 186,00	75 814,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-425 000,00	80 000,00	-345 000,00	-269 186,00	75 814,00
Vesilaitos					
Vesijohtojen saneeraus					
Menot	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-947,45	99 052,55
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-947,45	99 052,55
Viemärlaitos					
Jäteveden puhdistusratkaisu					
Menot	-1 200 000,00	0,00	-1 200 000,00	-1 081 720,07	118 279,93
Tulot	0,00	0,00	0,00	48 013,00	48 013,00
Netto	-1 200 000,00	0,00	-1 200 000,00	-1 033 707,07	166 292,93
Jätevesiverkoston saneeraus					
Menot	-150 000,00	0,00	-150 000,00	-98 293,78	51 706,22
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-150 000,00	0,00	-150 000,00	-98 293,78	51 706,22
Pumppaamot					
Menot	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-23 182,07	26 817,93
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-23 182,07	26 817,93
Vesihuoltolaitos yhteensä					
Menot	-1 500 000,00	0,00	-1 500 000,00	-1 204 143,37	295 856,63
Tulot	0,00	0,00	0,00	48 013,00	48 013,00
Netto	-1 500 000,00	0,00	-1 500 000,00	-1 156 130,37	343 869,63
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ					
Menot	-3 302 000,00	71 800,00	-3 230 200,00	-2 274 063,18	956 136,82
Tulot	120 000,00	0,00	120 000,00	103 085,95	-16 914,05
Netto	-3 182 000,00	71 800,00	-3 110 200,00	-2 170 977,23	939 222,77

2.4. Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	379 700	-419 600	-39 900	-191 816	-151 915
Tulorahoituksen korjauserät	-4 500		-4 500	75 121	79 621
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-3 257 000	0	-3 257 000	-2 274 063	982 937
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	48 013	48 013
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	120 000		120 000	55 073	-64 927
Toiminta ja investoinnit, netto	-2 761 800	-419 600	-3 181 400	-2 287 672	893 728
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille					
Antolainasaamisten vähennykset muilta				0	0
Lainakannan muutokset					
<i>Pitkäaikaisten lainojen lisäys</i>					
<i>Pitkäaikaisten lainojen vähennys</i>	<i>-338 000</i>		<i>-338 000</i>	<i>-337 931</i>	<i>69</i>
Vaikutus maksuvalmiuteen	-3 099 800	-419 600	-3 519 400	-2 625 603	893 797

2.5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sito- vuus N B	Määrärahat						Tuloarvot					
		Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poik- keama %	Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poik- keama %
KÄYTTÖTALOUSOSA													
Keskusvaalilautakunta													
Vaalit	B	29	0	29	32	-2	-8,1	22	0	22	18	-4	-16,4
Tarkastuslautakunta													
Tarkastustoimi	B	12	5	17	19	-2	-11,1						
Kunnanhallitus													
Keskushallinto ja tukipalvelut	B	25017	0	25017	25239	-222	-0,9	1825	0	1825	1574	-251	-13,8
Hyvinvointi- ja sivistys- lautakunta													
Perusopetus ja lukio	B	4515	0	4515	4583	-68	-1,5	169	0	169	173	4	2,2
Vapaa sivistystyö	B	991	0	991	929	62	6,3	37	0	37	106	69	185,8
Varhaiskasvatus	B	1826	0	1826	1967	-141	-7,7	154	0	154	186	32	20,5
Elinvoima- ja elinympä- ristölautakunta													
Elinkeinojen kehitt. ja lomituspalv.	B	3023	-165	2858	2611	246	8,6	2614	0	2614	2271	-343	-13,1
Rakennuttaminen ja kaavoitus	B	1212	0	1212	1064	148	12,2	23	0	23	36	13	57,7
Kiinteistöt	B	3259	20	3278	3071	207	6,3	3605	0	3605	3618	13	0,4
Kuntatekniikka	B	888	110	998	896	102	10,2	974	0	974	893	-81	-8,3
Rakennuslautakunta													
Rakennusvalvonta	B	221	0	221	203	18	8,4	36	0	36	37	1	1,9
TULOSLASKELMAOSA													
Verotulot	N							15600	-550	15050	15053	3	0,0
Valtionosuudet	N							15998	100	16098	16128	30	0,2
Korkokulut/tuotot	N	11		11	8	3	27,3						
Muu rahoitus	N	116		116	58	58	49,8	443	0	443	396	-46	-10,4
Poistoeron muu- tos/väh.	N							22		22	19	-3	
Rahastojen muu- tos/lisäys	N				4	-4							
INVESTOINTIOSA													
Kunnanhallitus													
Kiinteä omaisuus	B	150		150	0	150	100,0	100		100	55	-45	-45,0
Aineeton käyttö- omaisuus	B	42		42	0	42	100,0	20		20	0	-20	-100,0
Irtain käyttöomaisu- us	B												
Hyvinvointi- ja sivistys- lautakunta													
Talorakennus	B	540	-30	510	165	345	67,6						
Elinvoima- ja elinympä- ristöpalvelut													
Irtain käyttöomaisu- us	B												
Talorakennus	B	645	38	683	636	47	6,9						
Julkinen käyttöomai- suus	B	425	-80	345	269	76	22,0						
Liikelaistosten inves- toinnit	B	1500		1500	1204	296	19,7				48	48	
RAHOITUSOSA													
Lainakannan muutokset													
Pitkäaik. lainojen vähennys	N	338		338	338	0	0,0				2685		
Vaikutus maksuvalmiu- teen													
YHTEENSÄ		44760	-102	44658	43296	1362	3,05	41642	-450	41192	43296	-581	-1,41

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT**3.1 Tuloslaskelma**

	2019		2018	
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	3 876 905,34		3 681 526,36	
Maksutuotot	560 560,84		517 901,68	
Tuet ja avustukset	175 546,76		251 259,88	
Vuokratuotot	2 593 356,12		2 610 178,01	
Muut toimintatuotot	71 083,27	7 277 452,33	2 204 682,04	9 265 547,97
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-7 081 094,07		-6 814 699,98	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 591 521,34		-1 606 011,41	
Muut henkilösivukulut	-223 931,62		-292 876,96	
Palvelujen ostot	-26 681 938,78		-25 709 986,95	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 081 973,77		-2 031 144,60	
Avustukset	-518 464,46		-524 734,41	
Vuokrat	-329 858,63		-308 985,07	
Muut toimintakulut	-163 960,49	-38 672 743,16	-111 165,36	-37 399 604,74
Toimintakate		-31 395 290,83		-28 134 056,77
Verotulot		15 053 230,30		14 845 538,58
Valtionosuudet		16 127 734,00		16 657 077,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	94,86		36 307,89	
Muut rahoitustuotot	33 766,17		47 340,36	
Korkokulut	-8 288,17		-10 122,08	
Muut rahoituskulut	-3 062,03	22 510,83	-2 394,90	71 131,27
Vuosikate		-191 815,70		3 439 690,08
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 511 174,43		-1 581 391,24	
Arvonalentumiset		-1 511 174,43	-89 307,79	-1 670 699,03
Tilikauden tulos		-1 702 990,13		1 768 991,05
Poistoeron lis (-) tai väh (+)		18 755,08		22 117,50
Rahastojen lis (-) tai väh (+)		-3 672,14		-3 403,39
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-1 687 907,19		1 787 705,16

3.2 Rahoituslaskelma

	2019		2018	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	-191 815,70		3 439 690,08	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>75 120,57</u>	-116 695,13	<u>-1 897 706,17</u>	1 541 983,91
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 274 063,18		-2 468 272,85	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	48 013,00		182 000,00	
Pysyvien vastaavien				
hyödykkeiden luovutustulot	<u>55 072,95</u>	-2 170 977,23	<u>3 338 656,28</u>	1 052 383,43
Toiminnan ja investointien rahavirta		-2 287 672,36		2 594 367,34
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten vähennys			<u>50 456,38</u>	50 456,38
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	<u>-337 931,04</u>	-337 931,04	<u>-337 931,04</u>	-337 931,04
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiant.var.ja po:n muut.	502,23		6 898,88	
Vaihto-omaisuuden muutos	-757,07		13,62	
Saamisten muutos	1 122 630,84		-535 828,93	
Korottomien velkojen muutos	<u>-409 314,00</u>	713 062,00	<u>157 480,45</u>	-371 435,98
Rahoituksen rahavirta		375 130,96		-658 910,64
Rahavarojen muutos		-1 912 541,40		1 935 456,70
Heleniuksen rahaston muutos				-3 403,39
Rahavarojen muutos		-1 912 541,40		1 932 053,31
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	5 150 926,09		7 063 467,49	
Rahavarat 1.1.	7 063 467,49	-1 912 541,40	5 131 414,18	1 932 053,31

3.3. Tase

V A S T A A V A A	2019	2018
A PYSYVÄT VASTAAVAT	34 360 954,02	33 708 339,37
<i>I Aineettomat hyödykkeet</i>		
Muut pitkävaikutteiset menot	844 348,50	929 743,38
<i>II Aineelliset hyödykkeet</i>	30 130 981,81	29 338 212,72
Maa- ja vesialueet	3 513 850,22	3 521 351,76
Rakennukset	16 620 997,39	16 906 890,45
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 264 021,80	4 388 943,36
Koneet ja kalusto	35 504,49	61 039,55
Muut aineelliset hyödykkeet	39 380,07	39 380,07
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 657 227,84	4 420 607,53
<i>III Sijoitukset</i>	3 385 623,71	3 440 383,27
Osakkeet ja osuudet	2 846 762,37	2 901 521,93
Muut lainasaamiset	538 861,34	538 861,34
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Muut toimeksiantojen varat	104 710,89	102 692,61
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 967 547,05	9 001 962,22
<i>I Vaihto-omaisuus</i>	1 399,13	642,06
<i>II Saamiset</i>		
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>		
Lainasaamiset	70 526,00	70 526,00
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>	744 695,83	1 867 326,67
Myyntisaamiset	496 495,21	420 802,47
Muut saamiset	177 622,45	736 465,44
Siirtosaamiset	70 578,17	710 058,76
<i>III Rahoitusarvopaperit</i>		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	300 000,00	300 000,00
<i>IV Rahat ja pankkisaamiset</i>	4 850 926,09	6 763 467,49
VASTAAVAA YHTEENSÄ	40 433 211,96	42 812 994,20

V A S T A T T A V A A	2019	2018
A OMA PÄÄOMA	33 860 452,42	35 548 359,61
<i>I Peruspääoma</i>	15 557 608,01	15 557 608,01
<i>IV Ed. tilikausien ylijäämä (+)/alijäämä (-)</i>	19 990 751,60	18 203 046,44
<i>V Tilikauden ylijäämä (+)/alijäämä (-)</i>	-1 687 907,19	1 787 705,16
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	218 095,58	236 850,66
C PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	473 580,00	405 647,58
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	224 165,65	217 973,00
E VIERAS PÄÄOMA	5 656 918,31	6 404 163,35
<i>I Pitkäaikainen</i>	2 970 202,12	3 245 661,93
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 115 517,20	1 403 448,24
Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	1 854 684,92	1 842 213,69
<i>II Lyhytaikainen</i>	2 686 716,19	3 158 501,42
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	287 931,04	337 931,04
Saadut ennakot	8 472,02	9 481,63
Ostovelat	837 856,99	843 926,36
Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	142 476,78	121 492,99
Siirtovelat	1 409 979,36	1 845 669,40
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	40 433 211,96	42 812 994,20

3.4 Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA

	2019	2018
Toimintatuotot	28 034 017,32	29 331 509,30
Toimintakulut	60 061 604,60	58 140 315,48
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	4 393,49	9 377,65
TOIMINTAKATE	-32 023 193,78	-28 799 428,54
Verotulot	15 049 299,63	14 841 501,91
Valtionosuudet	17 043 430,36	17 537 887,01
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 341,79	37 509,64
Muut rahoitustuotot	43 768,09	54 521,15
Korkokulut	17 124,15	19 388,02
Muut rahoituskulut	5 637,44	2 688,56
VUOSIKATE	91 884,50	3 649 914,59
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	2 042 053,53	2 164 961,25
Omistuksen eliminointi ero	292 608,86	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-1 657 560,17	1 484 953,33
Tilinpäätössiirrot	5 412,60	-268 959,49
Tilikauden verot	-199,55	-67,06
Laskennalliset verot	-546,35	-629,59
Vähemmistöosuudet	1 306,68	862,71
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-1 651 586,79	1 216 159,91

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	91 884,50	3 649 914,59
Satunnaiset erät	292 608,86	
Tilikauden verot	-199,55	-67,06
Tulorahoituksen korjauserät	-253 682,67	-2 317 080,31
Investointien rahavirta		
Investointimenot	2 710 810,38	3 401 190,78
Rahoitusosuudet investointimenoihin	95 504,29	184 202,73
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	502 103,57	3 689 467,31
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 982 591,37	1 805 246,48
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset		50 456,38
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	1 230 700,38
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-660 872,28	-728 797,80
Lyhytaikaisten lainojen muutos	15 329,53	0,00
Oman pääoman muutokset	-3 672,14	-3 403,39
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-22 730,46	18 214,83
Vaihto-omaisuuden muutos	14 218,16	27 271,35
Saamisten muutos	978 383,57	-671 517,46
Korottomien velkojen muutos	-163 300,11	166 557,43
Rahoituksen rahavirta	157 356,27	89 481,72
Rahavarojen muutos	-1 825 235,10	1 894 728,20
Heleniuksen rahaston muutos		-3 403,39
Rahavarojen muutos	-1 825 235,10	1 891 324,81
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	5 636 744,94	7 461 980,04
Rahavarat 1.1.	7 461 980,04	5 570 655,23
	-1 825 235,10	1 891 324,81

KONSERNITASE

Vastaavaa	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	1 206 524,70	1 332 486,38
Aineettomat oikeudet	156 163,29	205 734,54
Muut pitkävaikutteiset menot	961 711,08	1 065 733,19
Ennakkomaksut	88 650,32	61 018,64
 Aineelliset hyödykkeet	 35 268 377,52	 34 826 472,05
Maa- ja vesialueet	3 740 943,45	3 748 444,99
Rakennukset	20 941 610,82	21 331 520,06
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 586 802,22	4 702 865,27
Koneet ja kalusto	270 248,31	414 933,55
Muut aineelliset hyödykkeet	39 380,07	39 380,07
Keskeneräiset hankinnat	5 689 392,64	4 589 328,10
 Sijoitukset	 1 577 952,79	 1 662 975,62
Osakkuusyhteisöosuudet	485 499,77	432 724,47
Muut osakkeet ja osuudet	551 773,36	676 731,56
Joukkovelkakirjasaamiset	0,00	12 839,92
Muut lainasaamiset	538 861,34	538 861,34
Muut saamiset	1 818,33	1 818,33
 TOIMEKSIANTOJEN VARAT	 1 427 661,99	 560 745,85
Valtion toimeksiannot	1 322 802,54	457 891,36
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet		
Muut toimeksiantojen varat	104 859,45	102 854,48
 VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	179 285,50	193 503,67
 Saamiset	 2 879 241,69	 3 857 625,25
Pitkäaikaiset saamiset	666 112,50	666 455,80
Lyhytaikaiset saamiset	2 213 129,20	3 191 169,46
 Rahoitusarvopaperit	 316 239,19	 316 065,89
 Rahat ja pankkisaamiset	 5 320 505,74	 7 145 914,15
VASTAAVAA YHTEENSÄ	48 175 789,13	49 895 788,85

Vastattavaa	2019	2018
OMA PÄÄOMA	34 512 564,54	36 198 897,00
Peruspääoma	15 557 608,01	15 557 608,01
Arvonkorotusrahasto	85 621,69	85 621,69
Muut omat rahastot	255 344,41	264 429,14
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	20 265 577,22	19 075 078,24
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 651 586,79	1 216 159,91
VÄHEMMISTÖOSUUDET	10 793,79	12 279,88
PAKOLLISET VARAUKSET	300 200,72	352 988,86
Muut pakolliset varaukset	300 200,72	352 988,86
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 606 535,92	762 350,24
Valtion toimeksiannot	1 340 212,01	501 579,59
Lahjoitusrahaston pääomat	264 560,41	259 211,67
Muut toimeksiantojen pääomat	1 763,51	1 558,98
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen	5 353 639,77	5 940 478,98
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 514 446,86	4 113 748,07
Muut pitkäaikaiset velat	1 839 192,91	1 826 730,90
Lyhytaikainen	6 392 054,39	6 628 793,89
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	599 297,55	660 868,62
Saadut ennakot	36 756,19	38 181,81
Ostovelat	1 711 171,40	1 634 164,50
Muut lyhytaikaiset velat	685 275,63	600 114,68
Siirtovelat	3 356 574,75	3 693 079,08
Laskennalliset verovelat	2 978,87	2 385,20
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	48 175 789,13	49 895 788,85

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on päätetty muuttaa vesi- ja lämpölaitosten rakennusten poistosuunnitelma menojäännöspoistosta tasapoistoksi. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenon määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiirin kuntien vuonna 2011 maksama vuoden 2010 alijäämäävustus, josta Parikkalan kunnan osuus on 70 526 euroa, muuttaminen korottomaksi lainaksi, kunnes alijäämästä ja lainan takaisinmaksusta on saatu sellainen ratkaisu, jonka kaikki kuntayhtymän jäsenkunnat hyväksyvät (Parikkalan kunnanvaltuuston päätös 13.12.2012 §43).

4.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt sekä ne kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut, saamiset ja velat sekä muut keskinäiset liiketapahtumat on eliminoitu, vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinneissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminointimenetelmä vastaa olennaisilta osin hankintamenomenetelmää.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osaakeyhtiöiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaiseksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmilte tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

4.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Yleishallinto	3 584 362,37	5 383 829,84	3 357 209,90	5 153 485,70
Sosiaali- ja terveystalvet	20 346 380,97	19 636 587,17		
Opetus- ja kulttuuripalvelut	647 700,15	680 421,33	455 178,20	472 201,42
Yhdyskuntapalvelumaksut	36 073,36	25 189,08	36 073,36	25 189,08
Muut palvelut	3 419 500,47	3 605 481,88	3 428 990,87	3 614 671,77
Toimintatuotot yhteensä	28 034 017,32	29 331 509,30	7 277 452,33	9 265 547,97

Verotulojen erittely		
	2019	2018
Kunnan tulovero	12 262 171,38	12 085 368,35
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 456 551,38	1 438 410,38
Kiinteistövero	1 334 507,54	1 321 759,85
Verotulot yhteensä	15 053 230,30	14 845 538,58

Valtionosuuksien erittely		
	2019	2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	12 920 524	13 099 589
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	3 758 916	3 781 272
Järjestelmämuutoksen tasaus	0	253 656
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-551 706	-477 440
Valtionosuudet yhteensä	16 127 734	16 657 077

Palvelujen ostojen erittely		
	Kunta	
	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	22 882 176,45	21 692 773,86
Muiden palvelujen ostot	3 799 762,33	4 017 213,09
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	26 681 938,78	25 709 986,95

SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Poistoajat sekä poistomenetelmät ovat 1.1.2017 alkaen:

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat oikeudet	tasapoisto 5 vuotta
Perustamis- ja järjestelymenot	tasapoisto 2 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	tasapoisto 2 vuotta
Atk-ohjelmistot	tasapoisto 2 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	tasapoisto 2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot *)	tasapoisto 20 vuotta

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto 20 - 50 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto 20 - 30 vuotta
Talousrakennukset	tasapoisto 10 - 20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto 20 - 30 vuotta
Asuinrakennukset	tasapoisto 30- 50 vuotta
Kallioluolat ja -tunnelit, väestönsuojat	tasapoisto 30- 70 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto 15 %
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännöspoisto 15 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto 15 %
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto 8 %
Viemäriverkko	menojäännöspoisto 8 %
Kaukolämpöverkko	menojäännöspoisto 12 %
Vesi- ja lämpölaitosten koneet ja laitteet	menojäännöspoisto 15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot, atk-verkko	menojäännöspoisto 20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	menojäännöspoisto 20 %

Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet menojäännöspoisto 15 %
 Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet menojäännöspoisto 25 %

Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	tasapoisto 15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto 8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto 4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto 5 vuotta
Muut raskaat koneet	tasapoisto 10 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto 5 vuotta
Atk-laitteet	tasapoisto 3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto 3 vuotta
Sairaala- ja terveydenhuoltolaitteet	tasapoisto 5 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIJOITUKSET

Osakkeet ja osuudet ei poistoa

*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta, hyväksytty kunnanvaltuusto

15.11.2012 § 37

Investointina käsitellään yli 4 000 euron irtaimistohankinnat ja yli 10 000 euron uudisrakennus- ja peruskorjauskohteet.

Pysyvien vastaavien hyödykekohtaiset poistoajat hyväksyy kunnanhallitus.

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Kiinteistökaupan purku varaus 1.1.	0	132 500	0	132 500
Vähennykset tilikaudella	0	-132 500	0	-132 500
Kiinteistökaupan purku varaus 31.12.	0	0	0	0
Muut pakolliset varaukset	352 989	339 564	405 648	
Lisäykset tilikaudella		50 458	67 932	405 648
Vähennykset tilikaudella	-59 368	-37 033		
Muut pakolliset varaukset 31.12.	293 621	352 989	473 580	405 648
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.			405 648	
Lisäykset tilikaudella			61 352	405 648
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.	0	0	467 000	405 648

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	20 467	70 123	20 467	70 123
Rakennusten luovutusvoitot	0	2 108 092	0	2 108 092
Muut luovutusvoitot	7 950	0	7 950	
Luovutusvoitot yhteensä	28 418	2 178 215	28 418	2 178 215
Muut toimintakulut				
Kiinteistöjen luovutustappiot	0	7 362	0	7 362
Osakkeiden luovutustappiot	35 606	0		
Muut luovutustappiot		271 027		
Luovutustappiot yhteensä	35 606	278 389	0	7 362

Erittely poistoeron muutoksista		
	2019	2018
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	18 755	-22 118
Poistoeron muutokset yhteensä	18 755	-22 118

4.4 Tasetta koskevat liitetiedot

4.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	AINEETTOMAT OIKEUDET	MUUT PITKÄVAIK. MENOT
Poistamaton hankintameno 1.1.	0	929 743
Tilikauden poisto	0	85 395
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	844 349
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	844 349

AINEELLISET HYÖDYKKEET	MAA- ALUEET	RAKEN- NUKSET	KIINTEÄT RAKEN- TEET JA LAITTEET	KONEET JA KA- LUSTO	MUUT AINEELLI- SET HYÖDYK- KEET	ENNAKOT JA KESK. ERÄISET	YHTEENSÄ
Poistamaton hankintameno 1.1.	3 521 352	16 906 890	4 388 943	61 040	39 380	4 420 608	30 267 956
Lisäykset tilikauden aikana		0	0	0	0	2 226 050	2 226 050
Vähennykset tilikauden aikana	7 502	0	0	0	0		7 502
Siirrot erien välillä	0	619 004	370 426	0	0	-989 430	0
Tilikauden poisto	0	904 897	495 347	25 535	0	0	1 511 174
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 513 850	16 620 997	4 264 022	35 504	39 380	5 657 228	30 975 330
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 513 850	16 620 997	4 264 022	35 504	39 380	5 657 228	30 975 330

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Maa- ja vesialueet erittely				
Kiinteistöjen liittymismaksut	45 543	45 543		
Muut maa- ja vesialueet	3 695 401	3 702 902	3 513 850	3 521 352
Maa- ja vesialueet yhteensä	3 740 943	3 748 445	3 513 850	3 521 352

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	OSAKKEET JA OSUUDET			JVK-, MUUT LAINASAAMISET JA MUUT SAAMISET				YHTEEN- SÄ
	Osakkeet konser- niyhteisöt	Kuntayh- tymä- osuudet	Osakkeet osakkuus- ja muut omist.yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Jvk- saa- miset	Saamiset konser- niyhteisöt	Saamiset muut yh- teisöt	
Hankintameno 1.1.	863 895	1 103 386	434 543	499 698	0	4 743	534 118	3 440 383
Vähennykset	0	0	0	54 760	0	0	0	54 760
Hankintameno 31.12.	863 895	1 103 386	434 543	444 938	0	4 743	534 118	3 385 624
Kirjanpitoarvo 31.12.	863 895	1 103 386	434 543	444 938	0	4 743	534 118	3 385 624

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus		
				omasta pää- omasta	vieraasta pääomas- ta	tilikauden voitosta/ tappiosta
TYTÄRYHTEISÖT						
Asunto Oy Kaivoniemi	Parikkala	100,00	100,00	407 770	1 566	0
Asunto Oy Kaivotienvatro	Parikkala	100,00	100,00	212 149	1 118	0
Asunto Oy Tarnalan kylätalo	Parikkala	100,00	100,00	227 716	479	0
Asunto Oy Vattrinne	Parikkala	92,90	92,90	222 734	1 248	0
Parikkalan Ravi- ja Markkinakenttä Oy	Parikkala	55,48	55,48	9 865	279	-1 581
KUNTAYHTYMÄT						
Etelä-Karjalan liitto	Lappeenranta	4,56	4,56	88 096	52 784	-15 456
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	Lappeenranta	2,46	2,46	468 974	195 394	15 896
Itä-Savon koulutuskuntayhtymä	Savonlinna	1,41	1,41	216 863	35 587	19 846
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon ky	Lappeenranta	4,05	4,05	572 797	5 926 685	-52 080
OSAKKUUSYHTEISÖT						
Kiinteistö Oy Pohjanlämpö	Parikkala	46,60	46,60	9 154	3 877	-3 206
Asunto Oy Purokujansato	Parikkala	36,00	36,00	182 417	12 937	4 257
Asunto Oy Saaren Tulppaanipelto	Parikkala	29,55	29,55	78 917	326	212
Asunto Oy Maironiemen Kaivorinne	Parikkala	39,08	39,08	50 883	1 919	14
Asunto Oy Saaren Keskus	Parikkala	20,51	20,51	114 366	901	-563
Yhteensä				2 862 700	6 235 099	-32 660

Saamisten erittely	2019		2018	
	Pitkäaikai- set	Lyhytaikai- set	Pitkäaikai- set	Lyhytaikai- set
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		559,48		195,35
Yhteensä	0,00	559,48	0,00	195,35
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		176 055,17		123 108,71
Lainasaamiset	70 526,00		70 526,00	
Siirtosaamiset				600,00
Yhteensä	70 526,00	176 055,17	70 526,00	123 708,71
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		5 582,42		7 329,18
Yhteensä	0,00	5 582,42	0,00	7 329,18
Saamiset yhteensä	70 526,00	182 197,07	70 526,00	131 233,24

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0	0	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Avustussaamiset	28 989	23 325	16 780	13 979
Korvaukset Kelalta	76 281	79 302		
Vakuutusmaksut/ennakot	389	17 092	145	16 949
Muut saamiset	46 110	715 947	53 652	679 130
Valtionapusaamiset	31 109	95 631		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	182 879	931 297	70 578	710 059

4.4.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	15 557 608	15 557 608	15 557 608	15 557 608
Peruspääoma 31.12	15 557 608	15 557 608	15 557 608	15 557 608
Arvonkorotusrahasto 1.1.	85 622	85 622		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	85 622	85 622		
Muut omat rahastot 1.1.	255 344	264 429		
Muut omat rahastot 31.12.	255 344	264 430	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	19 075 078	17 935 027	19 990 752	18 203 046
Muutokset tilikaudella	1 216 160	1 140 051		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	20 291 238	19 075 078	19 990 752	18 203 046
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 651 587	1 216 160	-1 687 907	1 787 705
Oma pääoma yhteensä	34 512 565	36 198 897	33 860 452	35 548 360

Erittely poistoerosta	2019	2018
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	218 096	236 851
Poistoero yhteensä	218 096	236 851

Pitkäaikaiset velat	2019	2018
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	213 793	401 724
Pitkäaikaiset velat yhteensä	213 793	401 724

Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut pakolliset varaukset				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä			467 000	405 648
Pelastuslaitoksen varallaolokiista			6 580	
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	300 201	352 989		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	300 201	352 989	473 580	405 648

Vieras pääoma	2019		2018	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Siirtovelat		5 318,71		
Yhteensä	0,00	5 318,71	0,00	0,00
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		21 249,23		41,20
Muut velat	1 035 000,00		1 035 000,00	
Siirtovelat				
Yhteensä	1 035 000,00	21 249,23	1 035 000,00	41,20
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	1 035 000,00	26 567,94	1 035 000,00	41,20

Muiden velkojen erittely	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut velat				
Liittymismaksuvelat	749 121	736 401	749 121	736 401
Muut pitkäaikaiset velat	2 010 564	1 090 330	1 105 564	1 105 813
Muut velat yhteensä	2 759 685	1 826 731	1 854 685	1 842 214

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Valtionosuusennakot	61 318,87	196 440,18	50 084,1	193 173,23
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 936 209,38	2 680 764,68	1 055 869,93	955 907,52
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset			148 032,31	
Korkojaksotukset	2 180,01	3 094,97	1 343,99	2 009,80
Muut menojäämät	2 114 915,94	812 779,25	154 649,03	694 578,85
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	5 114 624,20	3 693 079,08	1 409 979,36	1 845 669,40
Siirtovelat yhteensä	5 114 624,20	3 693 079,08	1 409 979,36	1 845 669,40

4.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	6 314 389	6 060 394	2 441 702	2 296 160
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 069 564	543 345	115 356	108 480
Leasingvastuut yhteensä	0	617 681	21 633	21 717
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	0	140 682	13 712	9 382
-siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut				
Yhteensä	6 314 389	6 678 075	2 463 335	2 317 877

Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	511 696	511 696		
Jäljellä oleva pääoma	383 809	383 809		
Takaukset muiden puolesta				
Saaren Vanhustentukiyhdistys ry				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma	87 500	115 102	87 500	115 102

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2019	2018
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	28 267 656	28 696 168
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	18 225	18 966

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Potilasvakuutuskeskus: Vammaispalvelulain mukaiset etuudet	98 927	98 927		
Sopimusvastuut yhteensä	98 927	98 927	0	0

Projektivelvoitteet

Kunnat ovat valtuustojen päätöksellä sitoutuneet EU:n yhteisöaloiteohjelman LEADER – kehittämissuunnitelman toteuttamiseen ohjelmakaudelle 2014–2020 yhdessä Parikkalan kunnan, Imatran kaupungin, Rautjärven ja Ruokolahden kuntien ja Imatran Seudun kehitysytio Oy:n kanssa. `Virtauksia ja valintoja` –kehittämisohjelmaa toteuttaa seutukunnalla Etelä-Karjalan Kärki-Leader ry. Kunnan rahoitusosuus määräytyy asukaslukujen suhteessa.

4.6 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstö 31.12.2019

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
Tulosalue	2019	2018
Keskushallinto ja tukipalvelut	41	38
Perusopetus ja lukio	58	53
Vapaa sivistystyö	38	24
Varhaiskasvatus	34	38
Elinkeinojen kehittäminen ja lomit	54	51
Rakennuttaminen ja kaavoitus	3	3
Kiinteistöt	9	10
Kuntatekniikka	4	5
Rakennusvalvonta	1	1
Yhteensä	242	223

Henkilöstökulut	2019	2018
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	8 896 547,03	8 713 588,35
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	8 570,30	5 445,00
Henkilöstökulut yhteensä	8 905 117,33	8 719 033,35

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2019	2018
Parikkalan Sosiaalidemokraatit ry	648,83	422,18
Keskusta Parikkalan kunn.järj.	6 556,02	5 459,21
Parikkalan Kokoomus ry	2 197,81	1 673,56
Etelä-Karjalan Vihreät Parikkala	100,80	57,60
Kristillidem. Parikkala	725,20	543,90
Uus-Parikkalan Sitoutumattomat	2 681,50	1 601,70
Parikkalan seudun Perussuomalaiset	51,20	28,80
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yht.	12 961,36	9 786,95

Tilintarkastajan palkkiot	2019	2018
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	12 030,20	8 380,00
Muut palkkiot	0,00	1 967,50
Palkkiot yhteensä	12 030,20	10 347,50

Intressitahotapahtumat

Kunnanjohtajan kanssa on ennen kuntalain voimaantuloa solmittu johtajasopimus, jossa on sovittu kuuden kuukauden palkkaa vastaava erokorvaus.

5 ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET**5.1. Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut****VESIHUOLTOLAITOKSEN TUOSLASKELMA**

		2019	2018
Liikevaihto		833 064,93	974 623,45
Liiketoiminnan muut tuotot		59 821,83	29 378,58
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-228 367,96	-172 858,24	
Palvelujen ostot	<u>-202 783,03</u>	<u>-431 150,99</u>	<u>-238 155,32</u>
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-193 340,77	-147 094,70	
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-35 545,62	-27 801,54	
Muut henkilösivukulut	<u>- 6 362,67</u>	<u>-235 249,06</u>	<u>-6 363,64</u>
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot		-242 466,11	-255 863,90
Liiketoiminnan muut kulut		<u>-15 488,31</u>	<u>-9 349,36</u>
Liikeliijäämä (-alijäämä)		-31 467,71	146 515,33
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korvaus jäännöspääomasta		-54 873,44	-54 873,44
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-86 340,88	91 641,89
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-86 340,88	91 641,89
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		<u>7 494,10</u>	<u>8 321,77</u>
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)		-78 846,78	99 963,66
TUNNUSLUVUT			
Sijoitetun pääoman tuotto, %		2,0	
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %		2,0	
Voitto, %		-6,3	

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

		2019		2018
Toiminnan rahavirta				
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-31 467,71		146 515,33	
Poistot ja arvonalentumiset	242 466,11		255 863,90	
Rahoitustuotot ja -kulut	-54 873,44	156 124,96	-54 873,44	347 505,79
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 204 143,37		-1 540 678,05	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	48 013,00	-1 156 130,37	182 000,00	-1 358 678,05
Toiminnan ja investointien rahavirta		-1 000 005,41		-1 011 172,26
Rahoituksen rahavirta				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutokset	558 798,03		-485 888,85	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	2 597 256,04	3 156 054,07	4 036 814,47	3 550 925,62
Rahoituksen rahavirta		3 156 054,07		3 550 925,62
Rahavarojen muutos		2 156 048,66		2 539 753,36

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE

VASTAAVAA	2019	2018
A PYSYVÄT VASTAAVAT	7 825 878,44	6 912 214,18
<i>I Aineettomat hyödykkeet</i>	26 701,28	30 038,84
Muut pitkävaikutteiset menot	26 701,28	30 038,84
<i>II Aineelliset hyödykkeet</i>	7 799 177,16	6 882 175,34
Rakennukset	614 292,60	645 769,30
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 323 536,81	2 530 188,46
Koneet ja kalusto	-	1 000,20
Ennakkomaks. ja keskener.	4 861 347,75	3 705 217,38
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	138 441,52	697 239,55
<i>II Saamiset</i>	138 441,52	697 239,55
Lyhytaikaiset saamiset	138 441,52	697 239,55
Myyntisaamiset	128 219,75	110 139,87
Muut saamiset	10 221,77	587 099,68
Siirtosaamiset		
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 964 319,96	7 609 453,73

VASTATTAVAA	2019	2018
A OMA PÄÄOMA	2 115 102,57	2 293 912,98
I Peruspääoma	2 743 671,75	2 743 671,75
V Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-449 758,77	-549 722,43
IV Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-178 810,41	99 963,66
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	67 966,77	75 460,87
Poistoero	67 966,77	75 460,87
E VIERAS PÄÄOMA	5 781 250,62	5 240 079,88
I Pitkäaikainen	749 121,38	736 400,80
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	749 121,38	736 400,80
II Lyhytaikainen	5 032 129,24	4 503 679,08
Ostovelat	75 126,36	175 928,03
Muut velat	4 933 519,05	4 313 351,79
Siirtovelat	23 483,83	14 399,26
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 964 319,96	7 609 453,73

Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on talousveden toimittaminen ja jäteveden puhdistuspalveluiden tuottaminen sekä verkostojen ylläpito. Vesijohtoverkostoa Parikkalan kunnan alueella on yhteensä 132 km ja käytössä on yksi ylävesisäiliö. Jatkuvassa käytössä on kaksi vedenottamo; päävedenottamo Heralammella sekä varavedenottamo Kirjavalansalossa. Uukuniemen vesijohtoverkoston talousvesi hankitaan Kiteen kaupungilta. Viemäriverkostoa Parikkalan kunnan alueella on yhteensä 92 km ja jätevedenpumppaamoita on yhteensä 36 kpl. Saaren taajaman jätevedet johdetaan käsiteltäviksi Parikkalaan Särkisalmen jätevedenpuhdistamolle. Uukuniemen verkostoalueen jätevedet johdetaan käsiteltäviksi Kiteen kaupungille.

Parikkalan kunnan alueella toimii kolme vesiosuuskuntaa; Melkonien, Ristiharjun ja Joukion vesiosuuskunnat. Vesihuoltolaitos toimittaa veden osuuskunnille sekä vastaanottaa jätevedet käsiteltäviksi Ristiharjun ja Joukion vesiosuuskunnilta. Elinvoima ja elinympäristölautakunnan päätöksellä vesiosuuskunnille myönnetään veden osalta 25 % alennus ja jäteveden osalta 25 % alennus normaalitaksasta. Jäteveden osalta myönnetään lisäksi 5 % lisäalennus / pumppaamo, mikäli osuuskunnalla on hoidossaan jäteveden linjapumppaamoja.

Uuden jätevedenpuhdistamon rakennustyöt aloitettiin huhtikuussa 2017. Jätevedenpuhdistamo vastaanotettiin kesäkuussa 2019 urakoitsijoilta, lukuun ottamatta prosessiorakkaa, jonka oletetaan valmistuvan kevään 2020 kuluessa.

Vuosittaisten vesihuoltoverkoston saneerausten tavoitteena on putkistovaurioiden ennaltaehkäisy sekä viemäriverkoston pääsevien vuotovesien vähentäminen. Vuotovedet aiheuttavat jätevedenpuhdistamolle ylimääräistä kuormitusta ja lisäävät näin ollen jäteveden käsittelykustannuksia. Vuotovesien vähentämiseksi verkostoon tehtiin vuonna 2019 saneerauksia Särkisalmella Itäkadun, Rinnekadun, Mikonkadun alueella ja Parikkalan keskustan alueella saneerattiin Muttelinkuja, Tiviäntie ja useita pienempiä vuotokohtia.

Vuonna 2019 vesihuoltolaitoksen myymän veden määrä oli yhteensä 130 965 kuutiota ja laskutetun jäteveden määrä oli yhteensä 104 271 kuutiota. Vuoden 2019 joulukuun vedenlaskutuksen tulot siirtyvät vuodelle 2020 laskutuskaisimuutoksen takia. Muutos näkyy vesilaitoksen talouden tunnusluvuissa.

Sitovat tavoitteet 2019	Mittari/seurantatapa	Tavoitetaso	Toteutuminen
Jätevedenpuhdistamon loppuun rakentaminen ja käyttöönotto	Pysytään rakentamisaikataulussa 5/2019 ja talousarvion mukaisissa kustannuksissa, seurannasta vastaa suunnittelu- ja rakentamistoimikunta	Hankkeen kustannukset 5 milj., käyttöönotto 31.5.2019 mennessä, rakennustilitys laadittu 9/2019	Kustannuksissa pysytty. Aikataulu ei toteutunut joutuen prosessurakasta. Käyttöönotto sujunut hyvin muilta osin.

Toiminnan tunnusluvut (perustelutietoja)

Hyödyke ja mittayksikkö	Tp 2018	Ta 2019	Tp 2019	Poikkeama	Tot.-%
Laskutettu vesi m ³	139 537	139 000	130 965	965	94
Laskutettu jätevesi m ³	124 228	124 000	104 271	19 729	84

Talous

	TP 2018	TA 2019	TA-muutos	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot%
Toimintatuotot	1 004 002,03	973 940,00	0,00	973 940,00	892 886,76	91,7
Toimintakulut	-601 622,80	-664 260,85	-80 000,00	-744 260,85	-681 888,36	91,6
Toimintakate	402 379,23	309 679,15	-80 000,00	229 679,15	210 998,40	91,9

6 ALLEKIRJOITUKSET

Parikkala 24.3.2020

Parikkalan kunnanhallitus

Mirja Sikiö
kunnanhallituksen
1. varapj

Maija Valkeapää
kunnanhallituksen
2. varapj

Ulla Kujanpää
kunnanhallituksen jäsen

Timo Neuvonen
kunnanhallituksen jäsen

Antti Paajanen
kunnanhallituksen jäsen

Markku Uimonen
kunnanhallituksen jäsen

Vesa Huuskonen
kunnanjohtaja

Sami Saukkonen
kunnanhallituksen
varajäsen

7 TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Parikkala 24.4.2020

BDO Audiator Oy

Ulla-Maija Tuomela, JHT, KHT
vastuullinen tilintarkastaja

8 LUETTELOT JA SELVITYKSET

Luettelo kirjanpitoKirjoista ja tositteiden lajeista

KirjanpitoKirjat

Päiväkirja	atk-listoina
Pääkirja	atk-listoina
Tasekirja	sidottuna

Tositelaji	Tositelajin nimi
1	CPU kassa
2	Pankit
20	Muistiot
3	Maksut
30	Palkat
4	Poistot
40	Ostolaskut
41	Ostolaskujen mitätöinti
45	Automaattikirjaukset
60	Yleislaskut
61	Suoritukset
62	Hyvityslaskujen kohdistukset
70	Koki- vuokralaskut
71	Koki sisäiset
80	Vesilaskut
81	Vesilaskut sisäiset
82	Lämpölaskut sisäiset
83	Lämpölaskutus
84	Maatalouslomituksen laskut
85	Rakennusvalvonta
86	Kansalaisopiston laskutus
87	Päivähoito
88	Ruokapalvelu
89	Ruokapalvelu sisäiset
ALV	Arvonlisävero

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tasekirja säilytetään pysyvästi ja muut kirjanpitoKirjat sekä tositemaineisto 10 vuotta tilikauden päättymisestä.

HENKILÖSTÖRAPORTTI 2019**Johdanto**

Henkilöstöraportti antaa tietoa henkilöstön kehittämisen perustaksi sekä päätöksenteon tueksi. Se kuvaa osittain toteutunutta kehitystä, mutta raportin avulla voidaan varautua myös tulevaan. Henkilöstöraportti on henkilöstöjohtamisen apuväline ja se auttaa osaltaan henkilöstövoimavarojen ja työolojen kokonaisarvioinnin tekemisessä.

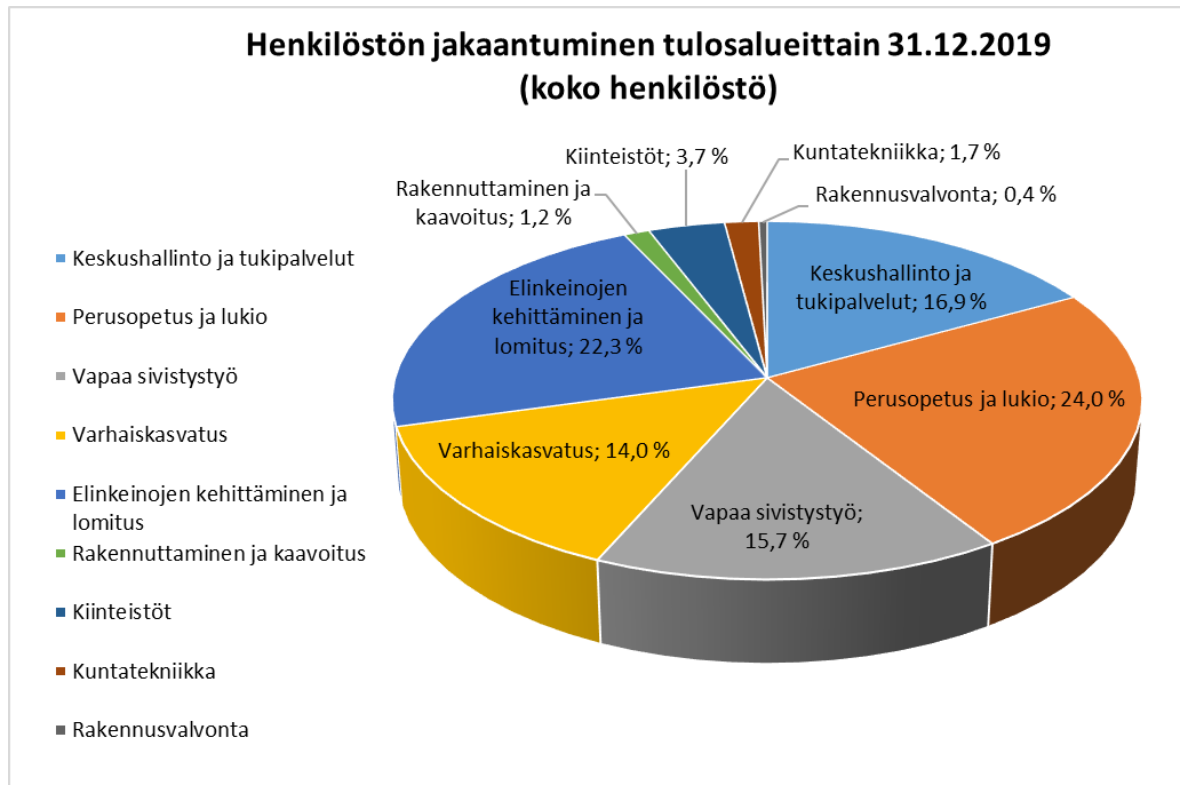
Henkilöstöraportti sisältää tiedot koko kunnan henkilöstön määrästä, rakenteesta, työpanoksesta, osaamisesta, terveydellisestä toimintakyvystä ja henkilöstökustannuksista.

Henkilöstön määrä ja rakenne

Koko henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 242 henkilöä. Henkilöstön kokonaismäärä kasvoi vuoteen 2018 verrattuna 19 henkilöllä (vakinaiset -2, määräaikaisten +21). Vuoden 2019 lopussa henkilöstöstä oli vakinaisessa virka- tai työsuhteessa 71,1 % (172 henkilöä) ja määräaikaisten virka- tai työsuhteessa 28,9 % (70 henkilöä, joista 1 työllistetty). Kuntatyönantajien v. 2018 tilaston mukaan vakinaisia on koko kunta-alan henkilöstöstä 76,8 %, joten Parikkalassa vakinaisen henkilöstön osuus jää alle kunta-alan keskiarvon. Henkilöstön lisäys aiheutuu pääasiassa Parikkalan ja Rautjärven kuntien kansalaisopistojen yhdistymisen aiheuttamasta määräaikaisten opetushenkilöstön määrän kasvusta Parikkalan kunnan toimiessa isäntäkuntana.

Henkilöstön määrä 31.12.2019

Tulosalue		Vakinaiset			Määräaikaisten			Koko henkilöstö		
		koko- aikaiset	osa- aikaiset	yhteensä	koko- aikaiset	osa- aikaiset	yhteensä	koko- aikaiset	osa- aikaiset	yhteensä
Keskushallinto ja tukipalvelut	Miehet	3		3		1	1	3	1	4
	Naiset	26	4	30	7		7	33	4	37
	Yhteensä	29	4	33	7	1	8	36	5	41
Perusopetus ja lukio	Miehet	5	2	7		1	1	5	3	8
	Naiset	28	14	42	4	4	8	32	18	50
	Yhteensä	33	16	49	4	5	9	37	21	58
Vapaa sivistystyö	Miehet	3		3	1	5	6	4	5	9
	Naiset	5		5	1	23	24	6	23	29
	Yhteensä	8		8	2	28	30	10	28	38
Varhaiskasvatus	Miehet	1		1				1		1
	Naiset	21	2	23	8	2	10	29	4	33
	Yhteensä	22	2	24	8	2	10	30	4	34
Einkeinojen kehittäminen ja lomit	Miehet	8	14	22	1	4	5	9	18	27
	Naiset	8	13	21	2	4	6	10	17	27
	Yhteensä	16	27	43	3	8	11	19	35	54
Rakennuttaminen ja kaavoitus	Miehet	1		1				1		1
	Naiset	2		2				2		2
	Yhteensä	3		3				3		3
Kiinteistöt	Miehet	8		8	1		1	9		9
	Naiset									
	Yhteensä	8		8	1		1	9		9
Kuntatekniikka	Miehet	2	1	3	1		1	3	1	4
	Naiset									
	Yhteensä	2	1	3	1		1	3	1	4
Rakennusvalvonta	Miehet	1		1				1		1
	Naiset									
	Yhteensä	1		1				1		1
Kaikki	Miehet	32	17	49	4	11	15	36	28	64
	Naiset	90	33	123	22	33	55	112	66	178
	Yhteensä	122	50	172	26	44	70	148	94	242

Henkilöstön koko- ja osa-aikaisuus 31.12.2019

	Kokoaikaisia	Osa-aikaisia
Vakinaiset	70,9 %	29,1 %
Määräaikaiset	37,1 %	62,9 %
Koko henkilöstö	61,2 %	38,8 %

Kokoaikaisen henkilöstön osuus on laskenut 5,2 prosenttiyksikköä vuodesta 2018 (31.12.2018 kokoaikaisia 66,4 % ja osa-aikaisia 33,6 %). Parikkalan kunnan henkilöstöstä kokoaikaisia oli vuoden 2019 lopussa 61,2 %, joka jää alle kunta-alan keskiarvon 86,5 % (Kuntatyöntantajien v. 2018 tilasto). Parikkalan kunnassa osa-aikaisesti työskentelevien suuri määrä selittyy lähinnä sillä, että suuri osa maatalouslomittajista työskentelee osa-aikaisessa palvelussuhteessa samoin kuin koko kansalaisopiston opetushenkilöstö.

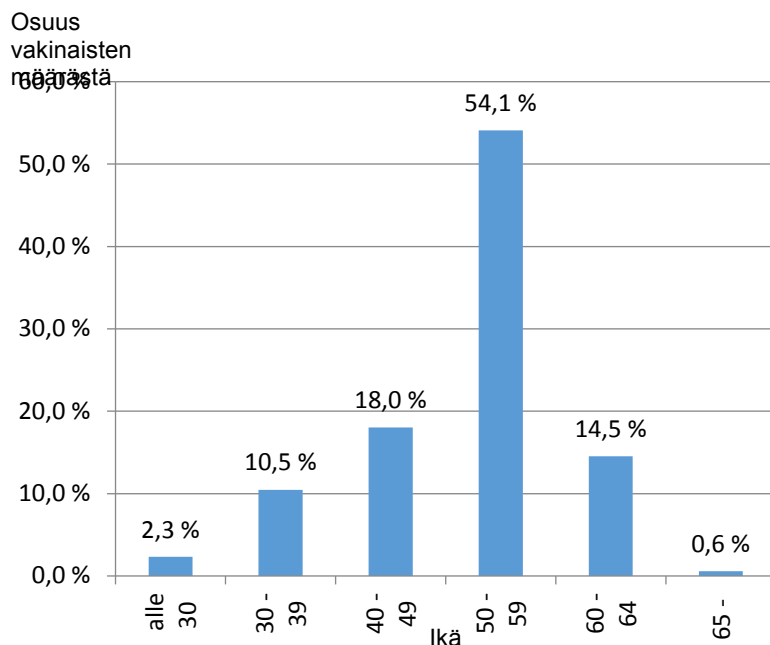
Henkilöstön sukupuolijakauma 31.12.2019

	Miehiä	Naisia
Vakinaiset	28,5 %	71,5 %
Määräaikaiset	21,4 %	78,6 %
Koko henkilöstö	26,4 %	73,6 %

Parikkalan kunnan henkilöstöstä miehiä oli vuoden 2019 lopussa 26,4 % ja naisia 73,6 %. Sukupuolijakauma on pysynyt lähes samana vuoteen 2018 verrattuna (31.12.2018 miehiä 27,8 % ja naisia 72,2 %). Kuntatyöntantajien v. 2018 tilaston mukaan koko kunta-alalla miesten osuus on 20 % ja naisten 80 %.

Henkilöstön ikäjakauma 31.12.2019

Ikä	Vakinainen henkilöstö						Määräaikainen henkilöstö						Koko henkilöstö					
	Lkm			%			Lkm			%			Lkm			%		
	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.	M	N	yht.
alle 30		4	4		3,3	2,3	1	9	10	6,7	16,4	14,3	1	13	14	1,6	7,3	5,8
30 - 39	3	15	18	6,1	12,2	10,5	3	8	11	20,0	14,5	15,7	6	23	29	9,4	12,9	12,0
40 - 49	8	23	31	16,3	18,7	18,0	2	10	12	13,3	18,2	17,1	10	33	43	15,6	18,5	17,8
50 - 59	29	64	93	59,2	52,0	54,1	4	17	21	26,7	30,9	30,0	33	81	114	51,6	45,5	47,1
60 - 64	8	17	25	16,3	13,8	14,5	1	6	7	6,7	10,9	10,0	9	23	32	14,1	12,9	13,2
65 -	1		1	2,0		0,6	4	5	9	26,7	9,1	12,9	5	5	10	7,8	2,8	4,1
Yht.	49	123	172	28,5	71,5	100,0	15	55	70	21,4	78,6	100,0	64	178	242	26,4	73,6	100,0

Vakinaisen henkilöstön ikärakenne 31.12.2019

Henkilöstön keski-ikä on noussut edellisestä vuodesta; vakinaiset 0,7 vuotta ja koko henkilöstö 0,4 vuotta. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä 31.12.2019 oli 51,3 vuotta (miehet 53,6 ja naiset 50,3 v) ja koko henkilöstön keski-ikä 50,2 vuotta (miehet 53,2 ja naiset 49,1 v). 31.12.2018 vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 50,6 vuotta ja koko henkilöstön 49,8 vuotta.

Henkilöstön keski-ikä on kunta-alalla korkeampi kuin muilla työmarkkinasektoreilla. Vuonna 2018 koko kunta-alan keski-ikä oli 45,7 vuotta. Parikkalassa ollaan siten keski-ikänsä noin 4,5 vuotta vanhempia kuin kunta-alalla keskimäärin.

Henkilötyövuosi

Henkilöstömäärän vaihtelu vuoden aikana ja osa-aikatyötä tekevien osuus henkilöstöstä vaikuttavat siihen, että henkilötyövuosi kuvaa paremmin vuoden aikana palvelussuhteessa ollutta työvoimaa kuin henkilöstömäärä tietyssä päivänä.

Henkilötyövuosi = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100)

Henkilötyövuodet palvelussuhteessa	Miehet	Naiset	Yhteensä	Muutos% ed. vuodesta
2019	56,0	134,5	190,5	-0,3 %
2018	56,9	134,2	191,1	-2,3 %
2017	59,6	136,0	195,6	-5,2 %
2016	62,6	143,8	206,4	-3,3 %
2015	63,3	150,1	213,4	-2,9 %
2014	68,4	151,3	219,7	ei vertailutietoa

Vähennystä edelliseen vuoteen 0,6 henkilötyövuotta.

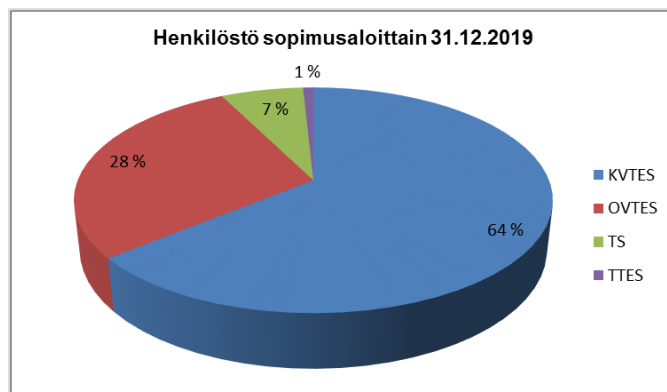
Henkilöstön lukumäärä keskeisissä ammattiryhmissä 31.12.2019

(10 tai suuremmat henkilöstöryhmät, koko henkilöstö)

Ammattiryhmä	Miehet	Naiset	Yhteensä
Maatalouslomittaja	26	22	48
Kansalaisopiston tuntiopettaja	5	23	28
Tuntiopettaja	3	14	17
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja		16	16
Koulunkäynninohjaaja	1	14	15
Ruokapalvelutyöntekijä		15	15
Siivooja		12	12
Varhaiskasvatuksen opettaja		10	10

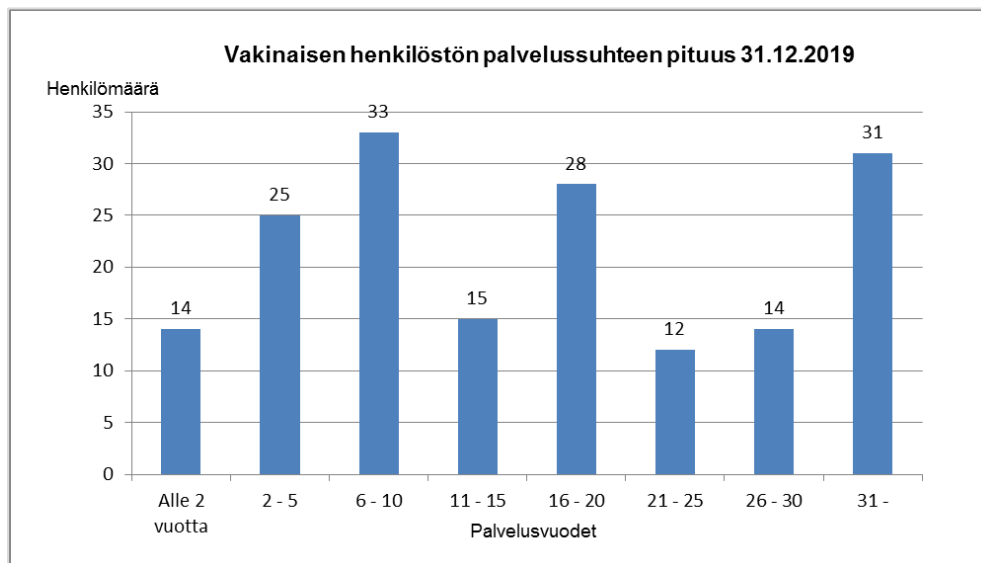
Henkilöstö sopimusaloittain 31.12.2019

Sopimus	Miehet	Naiset	Yhteensä
Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus (KVTES)	35	120	155
Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES)	12	57	69
Kunnallinen teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimus (TS)	15	1	16
Kunnallinen tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimus (TTES)	2	0	2
Yhteensä	64	178	242

Vakinaisen henkilöstön palvelussuhteen pituus 31.12.2019

Palvelussuhteen kesto	Henkilöstön määrä		
	Miehet	Naiset	Yhteensä
Alle 2 vuotta	6	8	14
2 - 5	6	19	25
6 - 10	6	27	33
11 - 15	5	10	15
16 - 20	10	18	28
21 - 25	3	9	12
26 - 30	4	10	14
31 -	9	22	31
Yhteensä	49	123	172

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus

Vakinaiset palvelussuhteet	2019	2018
Alkaneet palvelussuhteet	9	10
Vaihtuvuus%	5,2 %	5,5 %
Päättyneet palvelussuhteet	12	19
Vaihtuvuus%	6,9 %	10,4 %

Vaihtuvuusprosentit lasketaan suhteuttamalla henkilöiden lukumäärät edellisen vuoden lopun vakinaisen henkilöstön kokonaismäärään (31.12.2018: 174 henkilöä, 31.12.2017: 182 henkilöä).

Eläköityminen

Eläköityminen	Lukumäärä	Keski-ikä
Vanhuuseläkkeelle siirtyneet	5	64,4 v

Osatyökyvyttömyyseläkkeellä, osakuntoutustuella tai kuntoutustuella oli vuoden lopussa 6 henkilöä (v. 2018 / 8).

Kevan ennuste Parikkalan kunnan henkilöstön eläköitymisestä

Kevan ennusteessa kuvataan vakuutettujen arvioitu eläköityminen aikasarjana vuosittain. Ennuste perustuu vuoden 2018 lopussa vakuutettuna olleiden työ- ja virkasuhteisten tilanteeseen sekä vuoden 2020 alun organisaatiotilanteeseen. Ennusteessa on huomioitu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyvät henkilöt.

Vanhuuseläkkeet sisältävät varhennetut vanhuuseläkkeet, täydet työkyvyttömyyseläkkeet sisältävät kuntoutustuet ja osatyökyvyttömyyseläkkeet sisältävät osakuntoutustuet. Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet eivät ole mukana ennusteessa. Työuraeläkkeet sisältyvät täysin työkyvyttömyyseläkkeisiin. Prosenttiosuudet on laskettu vertaamalla eläköityvien määrää vastaavaan edeltävänä vuotena palveluksessa 31.12. olevien henkilöiden joukkoon. Vuoden 2017 eläkeuudistuksesta johtuen alimmat eläkeiät nousevat syntymävuoden mukaan portaittain.

Vakuutettujen eläköitymisennuste 2020 - 2039

Lähde: Keva

Vuosi	Vanhuus- eläkkeet, henk.	Työkyvyttö- myyseläkkeet, henk.	Osatyökyvyttö- myyseläkkeet, henk.	Eläkkeet yhteensä, henk.	Eläkkeet, % 2018 tilanteesta
2020	3	1	1	6	2,9
2021	4	1	1	6	2,9
2022	6	1	1	9	4,4
2023	8	1	1	11	5,4
2024	7	1	1	9	4,4
2025	8	1	1	10	4,9
2026	10	1	1	12	5,9
2027	8	1	1	10	4,9
2028	7	1	1	9	4,4
2029	10	1	1	11	5,4
2030	8	1	1	9	4,4
2031	7	1	1	8	3,9
2032	6	1	1	7	3,4
2033	6	1	1	7	3,4
2034	5	1	0	6	2,9
2035	5	0	0	6	2,9
2036	4	0	0	5	2,5
2037	3	0	0	4	2,0
2038	2	0	0	3	1,5
2039	2	0	0	2	1,0
Yhteensä	119	15	14	150	73,5

Kevan ennusteen mukaan seuraavien viiden vuoden aikana, vuosina 2020 – 2024 jää vanhuuseläkkeelle 28 henkilöä, joka on kunnan nykyisestä vakinaisesta henkilöstöstä laskettuna noin 16 %.

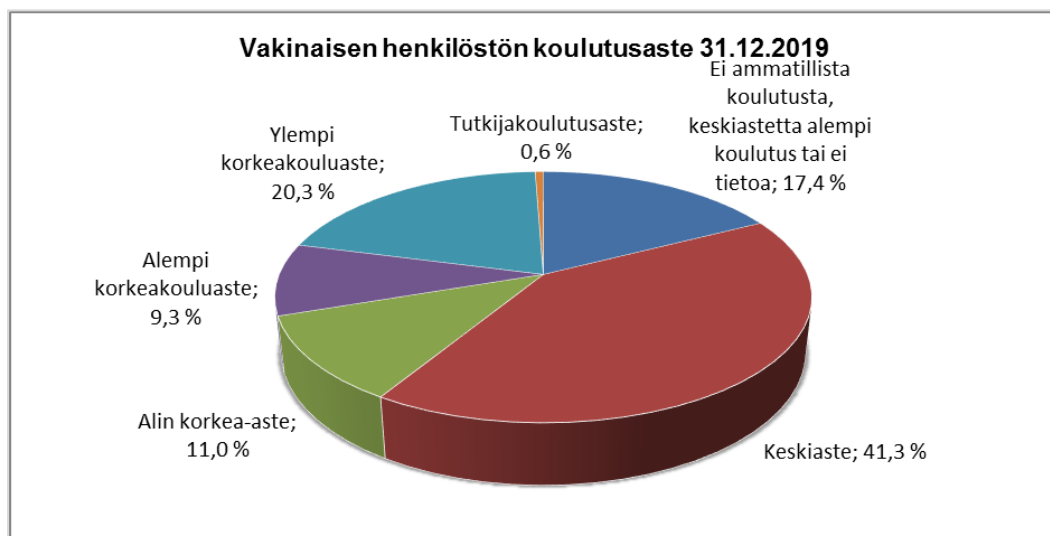
Henkilöstön osaaminen ja sen kehittäminen

Vakinaisen henkilöstön koulutusaste

Henkilöstön ammatillinen koulutus on luokiteltu Tilastokeskuksen koulutusluokituksen mukaisesti seuraavasti:

- keskiaste (amatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot)
- alin korkea-aste (ent. opistotason tutkinnot)
- alempi korkeakouluaste (ammattikorkeakoulututkinnot ja alemmat korkeakoulututkinnot)
- ylempi korkeakouluaste (ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot ja ylemmät korkeakoulututkinnot)
- tutkijakoulutusaste (lisensiaatti- ja tohtoritutkinnot)

Koulutusaste 31.12.	Henkilöä		%	
	2019	2018	2019	2018
Ei ammatillista koulutusta, keskiastetta alempi koulutus tai ei tietoa	30	33	17,4 %	19,0 %
Keskiaste	71	69	41,3 %	39,7 %
Alin korkea-aste	19	20	11,0 %	11,5 %
Alempi korkeakouluaste	16	15	9,3 %	8,6 %
Ylempi korkeakouluaste	35	36	20,3 %	20,7 %
Tutkijakoulutusaste	1	1	0,6 %	0,6 %

Henkilöstökoulutus

Parikkalan kunta tukee henkilöstön ammatillisen osaamisen ylläpitämistä ja kehittämistä. Osaaminen vaikuttaa sekä henkilöstön työhyvinvointiin että tulokselliseen toimintaan.

Seuraavassa taulukossa on yhteenveto koulutuksista, joista on ollut oikeus hakea Työttömyysvakuutusrahaston koulutuskorvausta. Yhtä työntekijää kohden korvausta on mahdollista hakea enintään kolmelta koulutuspäivältä kalenterivuoden aikana. Korvausta haettiin vuodelta 2019 yhteensä 174 koulutuspäivältä. Arvio koulutuskorvauksen suuruudesta on 3 205 euroa.

Työntekijöiden lukumäärä, joista oikeus koulutuskorvaukseen	
Yhdeltä koulutuspäivältä	78 henkilöä
Kahdelta koulutuspäivältä	15 henkilöä
Kolmelta koulutuspäivältä	22 henkilöä
Yhteensä	115 henkilöä

Kaikkiaan raportoituja koulutuspäiviä v. 2019 oli 328 päivää (v. 2018 / 478 päivää). Luku sisältää tavanomaisen ammatillisen täydennyskoulutuksen lisäksi myös työsuojelu- ja luottamus- mieskoulutukset, oppisopimuskoulutusten teoriapäivät ja osapäiväkoulutukset kokopäiviksi muutettuina.

Opintovapaalla oli vuoden 2019 aikana 1 henkilöä yhteensä 61 kalenteripäivää (v. 2018 / 3 henkilöä 472 kalenteripäivää).

Ammatillista tutkintoa oppisopimuksessa suoritti 1 henkilö.

Työajan jakautuminen

Henkilöstömäärä- ja henkilötyövuositunnuslukujen lisäksi voidaan kuvata sitä mihin työntekoon tarkoitettua työaikaa on todellisuudessa käytetty. Oleellista on seurata prosenttiosuuksia teoreettisesta säännöllisestä työajasta.

Henkilöstön työajan jakaantuminen (ei sisällä opetushenkilöstöä)	Työpäivät	% teoreett. säänn. vuosi- työajasta
Kalenterivuoden päivät (365) - vähennetään lauantait, sunnuntait, työaikaa lyhentävät arkipyhät = Teoreettinen säännöllinen vuosityöaika (työpäiviä)	40 595	
Vähennetään työpäivinä:		
Vuosi- ja muut lomat	4 902	12,1 %
Terveysperusteiset poissaolot	1 609	4,0 %
Perhevapaat	949	2,3 %
Koulutus	178	0,4 %
Muut palkalliset poissaolot	73	0,2 %
Muut palkattomat poissaolot	1 796	4,4 %
Vapaana annetut työaikakorvaukset	53	0,1 %
Lisätään työpäivinä		
Rahana korvatut lisä- ja ylityöt	893	2,2 %
= Tehty vuosityöaika	31 929	78,7 %

Vuonna 2018 tehty vuosityöaika oli 31 983 työpäivää ja 77,5 % teoreettisesta säännöllisestä vuosityöajasta.

Opetushenkilöstön työajan jakaantuminen	Työpäivät	% teoreett. säänn. vuosi-työajasta
Kalenterivuoden päivät (365)		
- vähennetään lauantait, sunnuntait, työaikaa lyhentävät arkipyhät		
- vähennetään koulutyön keskeytysaika (pl. laskennallinen vuosiloma ja veso-päivät)		
= Teoreettinen säännöllinen vuosityöaika (työpäiviä)	9 960	
Vähennetään työpäivinä:		
Laskennallinen vuosiloma-aika ja rehtorin vuosiloma	1 086	10,9 %
Terveysperusteiset poissaolot	302	3,0 %
Perhevapaat	376	3,8 %
Koulutus	150	1,5 %
Muut palkalliset poissaolot	11	0,1 %
Muut palkattomat poissaolot	493	5,0 %
= Tehty vuosityöaika	7 541	75,7 %

Vuonna 2018 tehty opetushenkilöstön vuosityöaika oli 7 406 työpäivää ja 76,9 % teoreettisesta säännöllisestä vuosityöajasta.

Opettajien työajanjakamaa ei tehdä niistä opettajista, joille maksetaan tuntiperusteinen palkio (lähinnä kansalaisopiston opettajat ja sivutoimiset tuntiopettajat). Mahdolliset koulutukseen käytetyt veso-päivät lasketaan koulutukseen.

Terveysperusteiset poissaolot

Terveysperusteiset poissaolot	Kalenteripäivät	
	2019	2018
Lyhyet poissaolot alle 4 pv	437	381
4 – 29 pv	826	1 113
30 – 60 pv	484	599
61 – 90 pv	494	407
91 – 180 pv	727	411
yli 180 pv		
Yhteensä	2 968	2 911
Keskimäärin / henkilötyövuosi	16	15
Em. poissaoloista erikseen		
- Työtapaturmat	92	160
- Työmatkataturmat		
- Ammattitaudit tai -epäilyt		

Vuonna 2019 terveysperusteisia poissaoloja oli yhtä henkilötyövuotta kohden 16 kalenteripäivää, lisäystä edelliseen vuoteen 1 kalenteripäivä. Terveysperusteisia poissaoloja oli vuonna 2019 yhteensä 152 henkilöllä ja edellisenä vuonna 148 henkilöllä. Työtapaturmien aiheuttamien poissaolopäivien yhteismäärä on vähentynyt 68 kalenteripäivällä edelliseen vuoteen verrattuna.

Koko vuoden palvelussuhteessa olleesta henkilöstöstä 34 prosentilla (59 henkilöllä) ei ollut lainkaan terveysperusteisia poissaoloja.

Työhyvinvointitutkimus

Joulukuussa 2019 toteutettiin henkilöstön työhyvinvointia ja jaksamista sekä työyhteisön tilaa ja käytänteiden toimivuutta kartoittava henkilöstötutkimus. Kohderyhmänä oli kunnan vakituinen henkilöstö. Kysely vastasi sisällöltään edellistä v. 2017 toteutettua kyselyä.

Vastausprosentiksi muodostui 45 % (v. 2017 / 50 %). Tutkimuksessa Parikkalan kunta työnantajana sai kokonaisarvosanan 3,5 / 5. Kokonaisarvosana parani hieman verrattuna edelliseen kyselyyn, jossa arvosana oli 3,4 / 5.

Henkilöstön palkitseminen

Yhdenjaksoisen 10, 20, 30 ja 40 vuoden palvelusajan perusteella palkittiin 9 henkilöä. Palvelussuhteen päättyessä sekä 50- ja 60-vuotispäivinä muistetaan henkilöstöä kunnan muistamisohjeiden mukaisesti. Lisäksi vuodesta 2015 alkaen on nimetty vuoden työntekijä.

Yhteistoiminta

Edustuksellisenä yhteistoimintaelimenä toimii yhteistyötoimikunta, minkä tehtäviin on sisällytetty myös työsuojeluasiat. Vuonna 2019 yhteistyötoimikuntaan kuului 4 henkilöstöjärjestöjen edustajaa (3 pääluottamusmiestä ja työsuojeluvaltuutettu) sekä 3 työnantajan edustajaa (kunnanjohtaja, hallintojohtaja ja työsuojelupäällikkö). Kutsuttuna yhteistyötoimikunnan sihteerinä toimii henkilöstösihteerä. Yhteistyötoimikunnalla oli vuoden 2019 aikana 3 kokousta.

Työvoimakustannukset

1 000 euroa	2019	Muutos% ed. vuoteen
Maksetut palkat ja palkkiot yhteensä	7 099	4,2 %
- luottamushenkilöiden palkkiot ja ansionmenetyskorvaukset	-112	29,3 %
Henkilöstön palkat ja palkkiot yhteensä	6 987	3,8 %
josta		
- vuosiloma-ajan palkat	556	2,5 %
- terveysperusteisten poissaolojen palkat, netto	142	41,7 %
Kela-korvaukset vähennetty)		
- perhevapaiden palkat, netto	2	-86,6 %
- muut lakisääteisten/sopimusperusteisten poissaolojen palkat	8	-21,1 %
Työnantajan eläke- ja muut sosiaalivakuutusmaksut	1 826	-3,8 %
Henkilöstöinvestoinnit		
- työterveyshuolto, netto:		
korvausluokka I (lakisääteinen ehkäisevä työterveyshuolto)	30	35,5 %
korvausluokka II (yleislääkäritasoinen sairaanhoito)	17	-22,4 %
- koulutus ja muu kehittäminen	26	-18,2 %